

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH

31 EKİM / OCTOBER - 1 KASIM / NOVEMBER - İSTANBUL 2017

**SARIYER
BELEDİYESİ**

Arkadařlar!

*En güzel coğrafi vaziyette ve
üç tarafı denizle
çevrili olan Türkiye;
endüstrisi,
ticareti ve sporu ile,
en ileri denizci millet
yetiřtirmek kabiliyetindedir.
Bu kabiliyetten istifadeyi
bilmeliyiz; denizcilięi,
Türkün büyük ülküsü olarak
düşünmeli ve
onu az zamanda başarmalıyız.*

K. Atatürk

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

Sarıyer Belediyesi
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü

Baskı Yeri ve Tarih
İstanbul, 2018

SARIYER BELEDİYESİ

Pınar Mahallesi, Günyüzü Sk. No: 2, 34460
Sarıyer/İstanbul

444 1 722
www.sariyer.bel.tr

İÇİNDEKİLER

AÇILIŞ KONUŞMALARI

İnş. Müh. Şükrü GENÇ	13
Michael B. CHRISTIDES	16
Veronika VEITS	18
Atilla ÖZDEMİR	20
Aina AFANASJEVA	21
Sergii KRAVCHENKO	23

1. Oturum: BÜKREŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINDAKİ GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Violin RAYKOV	26
Doç. Dr. İlhan AYDIN	29
Prof. Dr. Bayram ÖZTÜRK	32

2. Oturum: KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BALIKÇILIKTAN BEKLENTİLER

Ramazan ÖZKAYA	36
Prof. Dr. Cengiz DEVAL	38
Ramiz HACIZADE	42
Erdoğan KARTAL	43
Mehmet Rıfat AKYÜZ	44
Hüseyin GÜLER	46

3. Oturum: KARADENİZ BÖLGESİNDE MAVİ BÜYÜME

Svetoslav STOYANOV	50
Stavros KALOGNOMOS	52
Dr. Hayri DENİZ	54
Doç. Dr. Nazlı DEMİREL	59

4. Oturum: YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

Ahmet DOKUMACI	64
Mehmet Akif ÖZDEMİR.....	65
Athanasios ANAGNOSTOPOULOS	67
Zekiye Sarı KUZU.....	69
Dr. İrem KÖSE REİS.....	72
H. Nur ÇAPA	74
DR. Hayri DENİZ	76
Prof. Dr. Sevim KÖSE	77
Melih İŞLİEL	80

KAPANIŞ KONUŞMALARI

İnş. Müh. Şükrü GENÇ	85
Michael B. CHRISTIDES	87

Konferans Özeti

Tartışmalar - Sonuçlar ve Öneriler

SARIYER İLÇESİ BALIKÇILARINDAN GÖRÜŞLER

CONTENTS

WELCOME & INTRODUCTION

Civil Engineer ŞÜKRÜ GENÇ.....	104
Michael B. CHRISTIDES	107
Veronika VEITS	108
Atilla ÖZDEMİR.....	110
Aina AFANASJEVA.....	111
Sergii KRAVCHENKO	112

Session 1: EVALUATION OF PROGRESS IN THE IMPLEMENTATION OF THE BUCHAREST DECLARATION

Assoc. Prof. Dr. Violin RAYKOV	116
Assoc. Prof. Dr. İlhan AYDIN.....	134
Prof. Dr. Bayram ÖZTÜRK	150

Session 2: PROSPECTS OF FISHERIES IN THE BLACK SEA REGION

Ramazan ÖZKAYA	154
Prof. Dr. Cengiz DEVAL	156
Ramiz HACIZADE	158
Erdoğan KARTAL	159
Mehmet Rıfat AKYÜZ	160
Hüseyin GÜLER	161

Session 3: BLUE GROWTH IN THE BLACK SEA REGION

Svetoslav STOYANOV	164
Stavros KALOGNOMOS	176
Dr. Hayri DENİZ	182
Assoc. Prof. Dr. Nazlı DEMİREL	204

Session 4: THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COPPERATION WITH FISHING SECTOR

Ahmet DOKUMACI	212
Mehmet Akif ÖZDEMİR	213
Athanasios ANAGNOSTOPOULOS	216
Zekiye Sarı KUZU	228
Dr. İrem KÖSE REİS	234
H. Nur ÇAPA	236
Dr. Hayri DENİZ	238
Prof. Dr. Sevim KÖSE	249
Melih İŞLİEL	250

CLOSING REMARKS

Civil Engineer ŞÜKRÜ GENÇ.....	272
Michael B. CHRISTIDES	274
Summary Proceedings	278
Discussions, Conclusions and Recommendation	284
Fisherman Report	288

İNŞ. MÜH. ŞÜKRÜ GENÇ

(SARIYER BELEDİYE BAŞKANI)

Değerli Katılımcılar,

Karadeniz Ekonomik İş birliği Örgütü ile birlikte gerçekleştirdiğimiz, “Balıkçılık ve Mavi Büyüme” toplantısı kapsamında, sizleri burada, Karadeniz’in ve Boğaziçi’nin en güzel kıyılarında ağırlamaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz.

Ülkeler arasındaki güçlü ve örnek iş birliğinin bir parçası olacağı düşüncesiyle, denizlerin zenginliklerini birlikte ve komşuluk hukukunun gereklerine uygun biçimde değerlendirmek, bu konudaki araştırmalarda birbirimize destek vermek ve tecrübelerimizi paylaşmak üzere gerçekleştirdiğimiz bu toplantının tüm katılımcılar için başarılı geçmesini dileyerek sözlerime başlıyorum.

400-450 bin nüfuslu bu güzel kentin, Sarıyer’in Belediye Başkanı olarak 2009 yılından bu yana görev yapıyorum. Yaşadığımız bu ilçenin en önemli özelliği, iki önemli kıyıdan, yani Karadeniz ve dünyanın en güzel su yolu Boğaziçi’nden denizle çevrili olmasıdır. Sarıyer, İstanbul balıkçılığının yaklaşık %40’ını karşılamaktadır. İlçeye bağlı 7 adet su ürünleri kooperatifi bulunurken, bu kooperatiflere bağlı yaklaşık 900 üye mevcuttur. Verilerden de gördüğünüz gibi balıkçılık ilçemizin hem ticari hem de sosyal hayatında önemli bir yer tutmakta, yaklaşık 10 bin kişi için geçim kaynağı olmaktadır.

Yerel yönetim anlayışımız doğrultusunda her faaliyetimizde ilke edindiğimiz iki temel kavram var: Katılımcılık ve sürdürülebilirlik. İlçemizin coğrafi konumu, balıkçılığın önemli bir geçim kaynağı olması dolayısıyla balıkçılık alanında da iki kavramı temel aldık. 2010 yılından itibaren bu alanda ilkleri gerçekleştirmeye devam ediyoruz.

Balıkçılığın bu denli önemli olduğu Sarıyer’de bu alana verdiğimiz

**SARIYER,
İSTANBUL
BALIKÇILIĞININ
YAKLAŞIK
% 40’INI
KARŞILIYOR.**

önemi Türkiye’de su ürünleri birimi kuran ilk ilçe belediyesi olarak göstermeye başladık. Sarıyer tarihinde ilk defa ilçe balıkçılık kurultayı düzenleyerek tüm paydaşları bir araya getirdik.

Avrupa Birliği’nin de katkılarını sağlamak üzere “AB Balıkçılık Pazarlama Standartlarının Uygulanması Yönünde Yerel Adımlar Projesi” ile hibe fonuna başvurduk ve 400 proje arasından ilk 24’e giren projemiz sayesinde İspanya, İtalya, Malta ve Bulgaristan’dan uzmanlar, yerel yöneticiler, sivil toplum kuruluşu üyeleri ilçemizin ve İstanbul’un sektör temsilcileriyle buluşturan uluslararası çalışmaya ev sahipliği yaptık.

Su Ürünleri Eğitimi konusunda üniversiteler ve diğer paydaşlarımız iş birliğiyle çeşitli konularda sertifika programları düzenliyoruz. Bu eğitimlerde balık ve diğer su ürünlerini tüketme nedenlerinden balıkçılık yöntemlerinin neler olduğuna kadar hem üreticiyi hem de tüketiciyi bilinçlendirecek çok çeşitli konular ele alınıyor.

Balık tüketiminin önemini küçük yaşlardan itibaren sağlanması için ilçe okullarımızda öğrencilere yönelik eğitim çalışmaları da devam ediyor.

Tarihin eksik bir halkasını tamamlıyoruz. İstanbul Teknik Üniversitesi’nin değerli akademisyenleriyle birlikte ilk boğaz müzesini kuruyoruz.

Boğazın oluşumunu ve tarihini, deniz canlılarını, kalıntılarıyla ve teknolojik altyapı ile anlatacak müze yakında hizmete açılacak.

Zamanı ekonomik kullanmak adına kısaca vermiş olduğum bilgiler ışığında gördüğümüz gibi yerel yönetimler yaptıkları çalışmalar ile balıkçılık sektörünün gelişmesi ve denizlerde yaşanan problemlerin çözümü konusunda çok önemli rol oynamaktadırlar.

Bu bağlamda bugün ve yarın gerçekleştireceğimiz konferansı bir başlangıç kabul ediyorum. Bu toplantının bir devamı olarak ilerleyen zamanlarda Karadeniz’e kıyısı olan ülkeler olan Bulgaristan, Ukrayna, Gürcistan, Rusya, Romanya’nın Soçi, Batum, Odessa, Varna ve diğer şehirlerinin yerel yönetimleri ile bir araya gelmeyi planlıyoruz. Yerel yönetimlerin birlikte sorunları masaya yatırmadığı, çözüm yolları konusunda işbirliği gerçekleştirmedikleri taktirde istenilen sonuçlara ulaşılması mümkün değildir.

Yerel yönetim olarak amacımız ülkemizin balıkçılık politikasının istenilen seviyeye ulaşması için katkıda bulunmak, uluslararası alanda iş birlikleri kurarak ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkilerin gelişmesini sağlamaktır. Gerçekleştirdiğimiz bu konferans ve benzeri platformlara katılımımızı ve gereken yerlerde de öncülüğümüzü her geçen gün daha da arttırmanın kararlılığı içinde olduğumuzu bilmenizi isterim.

Denizlerimizi ve dolayısıyla başta balıkçılık olmak üzere diğer canlı popülasyonunu da etkileyen tehditler ile karşı karşıyayız. Gerek ülkemiz için gerek ise uluslararası alanda bu sorunları yakından takip ediyoruz.

► Küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliği tehdidi tüm ülkelerin ortak sorunu. Paris İklim Zirvesi sonucunda 200’e yakın ülkenin imzaladığı anlaşma çok önemli bir dönüm noktası. Deniz suyunun ısınması,

YEREL YÖNETİM OLARAK AMACIMIZ; ÜLKEMİZİN BALIKÇILIK POLİTİKASININ İSTENİLEN SEVİYEYE ULAŞMASINI SAĞLAMAK.

YEREL YÖNETİM OLARAK YAŞADIĞIMIZ YETKİ KARMAŞASI BALIK PAZARI VE SOĞUK HAVA DEPOSU KURULMASINA ENGEL OLUŞTURUYOR.

asitleşme oranı artışı deniz canlılarını göçe zorluyor. Buzullar ve kar örtüsü erimesi deniz seviyelerini yükseltiyor. Su kaynaklarının kirlenmesi, verimli toprakların kaybolması ilerleyen yıllarda çok daha büyük sorunlar a yol açacak.

► Dünya okyanus ve denizleri hızla kirleniyor. Endüstriyel çevre atıklarının denize bırakılması, petrol tankerlerinin oluşturduğu tehdit ve kaza sonucu oluşturduğu kirlilik deniz canlılarının popülasyonunu azaltıyor. Deniz ve deniz kenarları temizliği ile mücadele ülkelerin kendi başlarına çözüm bulabileceği sınırı aşmakta uluslararası alanda ele alınacak boyuttadır.

► Ülkemiz balıkçılığında bilimsel destek yetersiz durumda. Kurumsallaşmış araştırma geliştirme faaliyetleri gerekmektedir. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizde su ürünlerinin yönetim mekanizmasının daha kurumsal bir hale gelmesi kaçınılmazdır.

► Kurumsal yönetim mekanizması eksikliği ilçemizde de kendisini hissettiriyor. Yerel yönetim olarak yaşadığımız yetki karmaşası balık pazarı ve soğuk hava deposu kurulmasına engel oluşturuyor. Bu durum başta ilçe balıkçılarımızı ve sektörü olumsuz etkiliyor.

► Yeterli düzeyde teknik donanım eksikliği stok ve avlanma arasındaki dengenin sağlanamamasına sebep oluyor. (Örneğin Karadeniz’de hamsinin ihtiyaç ve stok fazlası avlanması önlenemiyor. Yerel yönetimler arasında sağlanacak işbirliği, teknolojik işbirlikleri bu sorunu aşmak konusunda)

► Balıkçıları uzak balık denizciliğine çekebilmek için gerekli uluslararası bağlantıların devletler tarafından atılması gerekiyor. Balıkçılara gerekli izinler, altyapı hizmetleri, liman ve güvenlik konularının ele alındığı bütüncül çalışma yapılması gerekmektedir.

Konuşmamda yer verdiğim ve veremediğim tüm sorunların çözümü konusunda yerel yönetimler olmazsa olmazdır. İstanbul’un bu en güzel ilçesinde, balıkçılığın merkezinde görev yapan bir yerel yönetici olarak her türlü işbirliğine hazır olduğumuzu, yeni fikirlere katılımcılık ve sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde her zaman açık olduğumuzu belirtmek isterim.

Hem ticari hem ekonomik hem de turistik açıdan önemli bir su yolu ve coğrafi zenginlik durumundaki Boğaziçi’nin olanaklarını, komşularımızla paylaşmak ve herkesin katkısı ile gezegenimizin bu nadide zenginliklerinin tadını çıkarmak, aynı zamanda ülkelerimizin ve halklarımızın da dostluk ve kardeşliğine önemli katkıda bulunacağı inancındayım.

Bu duygularla, iki gün sürecektir konferansımızın katılımcılarını bir kez daha saygı ile selamlıyor, bir kez daha hoş geldiniz diyorum. ♦

**BÜYÜKELÇİ
MICHAEL B.
CHRISTIDES**

(KARADENİZ EKONOMİK
İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ
ULUSLARARASI
DAİMİ SEKRETERYASI (BSEC
PERMIS) GENEL SEKRETERİ)

Değerli katılımcılar, hepinize bu güzel günde hoş geldiniz demekten büyük mutluluk duyuyorum. Bugün her iki taraftan birçok kişinin uzun çabaları sonrasında, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Sekretaryası ve Sarıyer Belediyesi olarak bu önemli konferansa ev sahipliği yapmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bu konferansta, konumuz Karadeniz’de balıkçılık ve mavi büyüme olacak.

Bu etkinlik bizim mükemmel koordinasyonumuzun bir sonucu. Bildiğiniz gibi bu çabayı ilk defa göstermiyoruz, kesinlikle sonuncuda olmayacak. Bu organizasyonumuzun genel merkezine 25 yıldır ev sahipliği yapan başta size ve Sarıyer halkına teşekkürümüzün göstergesi olarak Sayın Belediye Başkanımız Şükrü Genç ile iş birliğimize devam edeceğiz. Bugün ki konferans ile aynı zamanda Karadeniz Bölgesi’ndeki faaliyetlerimizin 25. yılını kutluyoruz.

Balıkçılık Karadeniz kıyılarındaki şehirlerin hayatlarını şekillendirmiştir. Buradaki binlerce insan balıkçılık yapmakta ve bu rakamlar git-tikçe artmaktadır. Balık işleme, gemi bakımı, gıda endüstrisi ve turizm diğer alanları da ele alacak olursak bu rakam artmakta. Doğru hatırlı-yorsam Belediye Başkanı da bana şunu söylemişti, İstanbul bölgesin-deki balık tüketimindeki büyük bölümü boğazın kuzey bölgesindeki balıkçılardan karşılanmakta. Ulusal ekonomi açısından son derece önemli olan bu sektörde ilk önce bizim ekonomik gündemli stratejik raporumuz var. Bu da bu organizasyonun kutsal kitabı görevi görüyor.

Ana hedeflerimize bakacak olursak; bölgesel işbirliğine teşvik edilmesi, balıkçılık kanaatlerinin birleşmesi ile ilgili iş birliğinde bulunmak. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi başlıca olarak bizim çalışma gurubumuzla ilgili.

Şunu eklemek isterim ki bu yenilenmeyen ve düzenlenmeyen balıkçılık faaliyetleri konusunda ulusal uzmanlarımız, üye devletlerin

**BALIKÇILIK
KARADENİZ
KIYILARINDAKİ
ŞEHİRLERİN
HAYATLARINI
ŞEKİLLENDİR-
MİŞTİR.**

**BU
TOPLANTIDAKİ
ÇABAMIZLA
BERABER
KARADENİZ’DE
DÜŞMEKTE
OLAN BALIK
STOKLARINI
KORUMAYA
YARDIMCI
OLACAĞIZ.**

tamamının FAO Anlaşması’na bağlanmasını öneriyor. Böylece yasa dışı düzenlenmemiş balıkçılık önlenibilsin. İnaniyorum ki bu toplantıdaki çabamızla beraber bizler Karadeniz’de düşmekte olan balık stoklarını korumaya yardımcı olacağız. Sizden bilimsel bazı tavsiyeler alacağız ve tabii ki yerel yönetimlerle birlikte çalışarak balıkçılık sektörünü destekleyeceğiz. Bu projeleri sürdürülebilir, uzun vadeli ve Karadeniz Bölgesi’nde gelişimi dikkate alarak yapmamız gerekir. ♦

VERONIKA VEITS

(AVRUPA KOMİSYONU
DENİZCİLİK VE BALIKÇILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AKDENİZ VE KARADENİZ
BALIKÇILIK POLİTİKASI MÜDÜRÜ)

Balıkçılığın ekonomik büyümeye ve çevre sanayilere çok büyük bir katkısı olabilir. Avrupa Birliği “Mavi Büyüme”nin Karadeniz’deki öneminin bilincinde. Burada çok temiz, sağlıklı ve güvenli bir ortam yaratmak istiyor. Bizim görevlerimizden bir tanesi Karadeniz çevresini korumak ve “Mavi Büyüme”yi desteklemek. Bunlar için paydaşlar ve komşu ülkeler arasında çok yakın işbirliği gerekiyor. 15 Eylül’de Batum Hırvatistan’da Karadeniz için bir toplantı yapıldı. Denizcilik paydaşları karşılıklı mutabakata vardılar ve aynı yolda yürümeye başladılar.

Aynı zamanda ülkelere teknik destek veriliyor. “Mavi Büyüme”nin gelişimine kolaylık sağlamak için ilk 1 milyon Euro Avrupa Birliği’ne üye olmayan ülkelere verilecek ve sürdürülebilir bir şekilde buradan faydalanmaları sağlanacak. Bütün Karadeniz ülkelerine uygulanacak bir politika bu. Gelecekte Karadeniz’in denizcilik konusunda lider olacağını düşünüyoruz. Kıyı sahasında sosyoekonomik açıdan ve bizim mirasımız açısından gerçekten sağlıklı ve proteine dayalı gıda elde edebilmek için balıkçılık ile ilgili sürdürülebilir bir politika gerçekleştirmek gerekmektedir. Eğer denizde yeteri kadar balık varsa balıkçılık karlıdır.

Ne yazık ki Karadeniz’de illegal avlanma var. Bunun kesinlikle kişisel ve toplu bazda bir şekilde hedef alınıp çözülmesi gerekiyor. Avrupa Birliği 2014’ten beri balık rezervlerini sürdürülebilir bir alana geçirebilmek için bir balıkçılık politikası sürdürüyor. 2020’ye kadar bunların tamamlanmasını bekliyor. Bu politikanın meyvelerini topluyoruz. Örneğin; 2015 verilerine göre Kuzeydoğu Atlantik’te rezervlerin yaklaşık %50’si sürdürülebilir bir aşamaya geldi.

Bu iş birliği çevresinde yıllık ekonomi gelişimimiz yaklaşık 8 milyon Euro’luk ciddi bir artış gösterdi. Aynı zamanda bu ekonomik performansın da rezervlere bağlı olduğunu gösteriyor ve bunu kanıtıyor.

**NE YAZIK Kİ
KARADENİZ’DE
İLLEGAL
AVLANMA
VAR. BUNUN
KESİNLİKLE
KİŞİSEL VE
TOPLU BAZDA
BİR ŞEKİLDE
HEDEF ALINIP
ÇÖZÜLMESİ
GEREKİYOR.**

**KARADENİZ
REZERVLERİNİ
DAHA SAĞLIKLI
HALE GETİRMEK
İÇİN BİRLİKTE
ÇALIŞMAMIZ
GEREKİYOR.**

Balıkçılık politikamız aynı zamanda Karadeniz’e de uygulanabilir. Çünkü bu yüzden yakın iki paydaşımızla, Bulgaristan ve Romanya ile çok yakın iş birliği içerisinde çalışıyoruz. Fakat bunlar kesinlikle yeterli değil. Karadeniz rezervlerini daha sağlıklı hale getirmek için birlikte çalışmamız gerekiyor. 2016 yılında Bükreş’te illegal balıkçılığa karşı sürdürülebilir akuakültür anlaşması imzalandı.

Şimdi Sofya’da Bulgaristan’da yine GFCM (Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu) tarafından düzenlenen bir konferans vardı. Ne kazandık bunun sonunda; daha spesifik aksiyonlar almaya karar verildi ki böylece daha sürdürülebilir rezervlere ulaşabilelim. Daha politik bir yüklenim vardı aslında bu konferansta. Bulgaristan, GFCM Akdeniz bölgesinde daha fazla sorumluluk alıyor. Bu politik yüklenimleri artık faaliyete geçirmek gerekiyor. Bu organizasyonla, GFCM’in strateji ve hedefleriyle 2020’ye kadar birlikte çalışmamız öngörülüyor. GFCM’e mali destek yardımı veriyoruz ve Karadeniz ülkelerine, bu balıkçılık tüzüklerini, eğitimlerini ve tekniklerini geliştirmek için destek vermeyi hedefliyoruz.

Şimdi GFCM’in yeni bölgesel çalışmalarından bahsedeyim., Bütün paydaşlar tarafından hazırlanmış mükemmel bir program bu. Bu projenin başarıya ulaşması için hepimizin birlikte çalışması gerekiyor. GFCM’in Karadeniz’de önemli bir rolü var aslında. Bu senenin sonuçlarına baktığımızda bunu görüyoruz. Bu oturumda bizim yakaladığımız iki dönüm noktası var Karadeniz’de; bir tanesinde ilk defa kalkanlar açısından çoklu bir yıllık planımız oldu ve illegal balıkçılık konusunda bölgesel bir plana eriştik.

İllegal balıkçılığı gözlemleyip, farkındalığımızı artırabiliyoruz. Şimdi bununla alakalı olarak bölgesel çalışmalar düzenlemek istiyoruz. Bu program için GFCM üyeleri bize destek verecek. Ama yakın gelecekte bir takım zorlu yollardan geçeceğiz. Bunların üstesinden gelebilmek için gerçekten Karadeniz ülkeleri, paydaşlar ve multi naturel kurumlarla beraber çalışmamız gerekiyor. Bükreş deklarasyonunu nasıl uygulayabiliriz?, kapasiteyi nasıl sağlayabiliriz?, denetimleri nasıl yapabiliriz?. Bunlar da önümüzde tartışacağımız konular. Sene-ye önümüze çıkacak bir takım inisiyatiflerin altını çizmek istiyorum.

2018 Sofya Konferansı’nda bunlar tartışılacak. Eylül 2018’de Malta’da GFCM ile 2. derece üst düzey bir toplantı yapacağız. Bu konferansta bölgesel plan aksiyonu ve küçük çaplı balıkçılıkla ilgili olacak. Aralık 2018’de Roma’da yine GFCM’in bilimsel forumu gerçekleşecek. Bu forumun amacı bilimsel koordinasyonu güçlendirmek olacak. Gördüğünüz üzere çok heyecan verici bir gündemimiz var. Bu konferans ivmeyi tutturabilmemiz için öyle güzel bir zamanda yapıldı ki, herkese tekrar tekrar teşekkür ederim. ♦

**ATILLA
ÖZDEMİR**

(BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ
ULUSLARARASI DANIŞMANI)

Temasların yenilenmesi ve sorunların ele alınması için son derece önemli olan bu toplantıda FAO adına söz alıyorum. Karşılıklı olarak bizi ilgilendiren, ülkelerden gelen heyetler var. Aynı zamanda Türkiye’den farklı kurumlarla bir araya gelmek açısından son derece önemli. Konferans gündemi balıkçılıkla ilgili; çok geniş, çok ilgi çekici konuları ele alıyor. Dünya üzerindeki milyonlarca insan için balık son derece önemli bir besin kaynağıdır. Yaşayan su kaynaklarının sürdürülebilir olması için FAO, sürdürülebilir balıkçılık ve su ürünleri uygulamalarını desteklemektedir. FAO’nun davranış kuralları 20 yıldır küresel referans çerçevesi olmayı sürdürmektedir. 2013 yılında FAO, Mavi Büyüme İnisiyatiflerini başlatmıştır. Su ürünleri, ekosistem hizmetleri, ticaret ve aynı zamanda sosyal koruma konularını ele almaktadır.

Bunlarla birlikte ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma, gıda güvenliği, canlı su kaynaklarının sürdürülebilir korumasında bir denge kurmaya çalışmaktadır. Bu dünyanın büyümekte olan nüfusuna hizmet etmek için besleyici ve düşük ekolojik etkisi olan bir kaynak sağlamak açısından balıkçılık çok büyük bir önem arz etmektedir. Küresel gıda güvenliğini korumak için bazı ortak faaliyetlere ihtiyaç vardır. Kirlilik, aşırı avlanma, kaçak, bildirilmemiş ve düzenlenmemiş balıkçılık denizlerdeki en büyük tehdit olmayı sürdürmektedir ve deniz canlıları çeşitliliği açısından tehlike oluşturmaktadır.

Bu vesileyle 2010 yılında kurulmuş Kafkas bölgesi su ürünleri komisyonu ve bölgesel bir balıkçılık yönetimi organizasyonu isimli bir komisyondan bahsetmek istiyorum. Amacı ise balıkçılığın ve canlı su kaynaklarının yönetimini desteklemek ve Orta Asya ile Kafkas bölgesinde su ürünlerinin sürdürülebilir olmasını sağlamaktır. Komisyonun şu anda 5 tane üyesi var. Ermenistan, Azerbaycan, Kırgızistan, Tacikistan ve Türkiye. Orta Asya ve Kafkas Bölgesindeki diğer ülkeleri de bu komisyona üye olmaya davet ediyoruz. ♦

**KÜRESEL
GIDA
GÜVENLİĞİNİ
KORUMAK İÇİN
BAZI ORTAK
FAALİYETLERE
İHTİYAÇ
VARDIR.**

**EUROFISH,
BALIKÇILIĞIN
AVRUPA
İLİŞKİLERİYLE
İLGİLİ
ULUSLARARASI
KURULUŞTUR.**

Bu konferans, Karadeniz Bölgesi’nden farklı siyasi ve ekonomik yapıları bir araya getiriyor. Bölgenin önemi diğer konuşmacılar tarafından ele alındı. Çeşitli stratejik dokümanlarla bölgenin önemine dikkat çekildi. Bükreş’teki yüksek düzey konferans bölgesel balıkçılık ile su ürünleri konusunda bölgesel işbirliği konusuna dikkat çekmiştir.

Bu işbirliği GFCM tarafından 2012 yılında başlatılmıştı. Anlaşma mutabakat zabıtlarının imzalanmasıyla gerçekleşmişti. EUROFISH’de bunların arasında. Ve bu da eylemlerimizin koordine edilmesine yol açmış, yeni işbirliği olasılıklarını ortaya çıkarmıştır. Farklı organizasyonlar tarafından gerçekleştirilen faaliyetler açısından daha iyi bir sinerji oluşmasını sağlamıştır. Bu örgütler arasında kurumsal ve operasyonel farklılıklar vardır. Bunların hepsi Karadeniz’de bölgesel gücü arttırmaya odaklıdır.

EUROFISH, balıkçılığın Avrupa ile ilişkisiyle ilgili uluslararası bir kuruluştur. Karadeniz Bölgesi’nde çok geniş bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Bu da tabii ki EUROFISH’in çalışmalarının özünü oluşturmuştur. Ve bu çeşitli kanallarla gerçekleşmektedir. Mesela Eurofish Dergisi ve diğer yayınlarımız var. Bu dergiyi yakın geçmişte Türkçe’ye de çevirmeye başladık. Bu da balıkçılık ve su ürünlerinde doğru uygulamaların yaygınlaştırılmasına yardımcı oldu. Karadeniz Bölgesi’nde çeşitli ortak organizasyonlar tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin duyurulmasında faydalı oldu. Kapasite artırma ve geliştirme konusunda uluslararası ticaret, pazar unsurları ve aynı zamanda uluslararası gıda güvenliği konusunda bilgiler verildi. Çeşitli etkinlikler düzenlenerek ithalatçı ve ihracatçılar bir araya getirildi. Türkiye ve Romanya da bu çalışma içerisinde yer aldı.

Bu, pazara ulaşmak için son derece önemli. Avrupa deniz izleme ağı var. EUROFISH bu bölge içerisinde veri toplama ile ilgili Karadeniz

**AINA
AFANASJEVA**

(EUROFISH YÖNETİCİSİ)

Komisyonu ile işbirliği yapmak istiyor. 2.üst düzey Karadeniz Denizcilik ve Su Ürünleri Konferansı gibi önemli bir etkinliğe katkıda bulunuyoruz. Bükreş Konferansı'nın devamı olarak gerçekleşecek. Önümüzdeki haziran ayında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı takviminin bir parçası olarak yapılacak. Bu bölgesel konferans İspanya Tarım Bakanlığı ve GFCM'in katılımıyla gerçekleşecek. ♦

**SERGII
KRAVCHENKO**

(UKRAYNA KONSOLOSLUĞU
BAŞKANI ve KOMİSYON ÜYESİ)

**İŞBİRLİĞİMİZİN
ÇOK GÜZEL
YOLLARA ADIM
ATACAĞINI
DÜŞÜNÜYORUM.**

Sevgili meslektaşlarım, Ukrayna Başkanlığı ve Karadeniz Komisyonu adına hepinize hoş geldiniz demek istiyorum. Balıkçılık ve mavi büyüme konusunda gerçekten çok önemli bir zirve bu. Ukrayna'yı da kabul ettiğiniz için gerçekten teşekkür ederim. Sarıyer Belediyesi'ne de ayrıca çok teşekkür ederim. Daha önceki konuşmacılarla aynı kanıdayım. Gerçekten verimli bir konferans olacağını düşünüyorum. İşbirliğimizin de çok güzel yollara adım atacağını düşünüyorum. Bu mükemmel şehri İstanbul'daki beraberliğimiz bizim için çok önemli. ♦

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONGRESİ

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

1. OTURUM / 31 EKİM 2017

**BÜKREŞ
SÖZLEŞMESİNİN
UYGULANMASINDAKİ GELİŞİMİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**MODERATÖR:
DOÇ. DR. VIOLIN RAYKOV**

BÜKREŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINDAKİ GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. OTURUM / 31 EKİM 2017

**DOÇ. DR.
VIOLIN
RAYKOV**

(KARADENİZ 4 PROJESİ
KOORDİNATÖRÜ)

Karadeniz'de yaşayan kaynakların ve ekosistemlerin durumu

Karadeniz'de yaşayan kaynakların ekosistemleri ile ilgili genel bir bakış açısı sunarak mevcut durumu göstermek istiyorum. Karadeniz ve Akdeniz'de balıkçılık ile ilgili üç temel konu var. Bunlardan birincisi balık ölümleri, ikincisi balıkçılık çalışmaları, üçüncüsü ise bycatch (yan avlanma). Karadeniz'de bulunan 9 tür çeşitli kıstaslara göre değerlendirildi.

Species	Stock status	F_{curr}/F_{lim}	B_{curr}/B_{lim}	Advice
Turbot	Overexploited and in overexploitation	4.4	0.46	Implement a recovery plan
Anchovy	In overexploitation	1.35	--	Reduce fishing mortality
Piked dogfish	Depleted	12	--	Implement a recovery plan
Sprat	Sustainably exploited	0.9	--	Do not increase fishing mortality
Horse mackerel	In overexploitation	1.7	--	Reduce fishing mortality
Whiting	In overexploitation	2	--	Reduce fishing mortality

**2013 – 2015
yılları arasında
Karadeniz'deki
rezervlerin
durumu ve bazı
parametreler**

	Black Sea	
Pelagic species	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Trachurus mediterraneus</i>
	<i>Sprattus sprattus</i>	<i>Sarda sarda</i>
Demersal species	<i>Merlangius merlangus</i>	<i>Psetta maxima</i>
	<i>Rapana venosa</i>	<i>Mullus barbatus</i>
Invasive species*	<i>Rapana venosa</i>	
Species of conservation concern	<i>Squalus acanthias</i>	

Bu çalışmada papalının Karadeniz'de sürdürülebilir bir tür olduğu, kalkanın ise belirlenen rezervin üstünde olduğu sonucuna varıldı. Bizim önerimiz burada bir koruma kalkanının yapılması.

Karadeniz'de türe ve yaşa göre daha fazla veri toplamak için de elimizden geleni yapıyoruz. Bölgedeki stok rezervlerini belirleyebilmek için çalışmalarımız sürüyor. Fakat discartlarla (ıskarta - herhangi bir nedenle değerini

	Available data (catch only, catch-at-length, catch-at-age, abundance index)					
Stock	Bulgaria	Romania	Ukraine	Russian Federation	Georgia	Turkey
Turbot (<i>Psetta maxima</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch only
European anchovy, Black Sea subspecies (<i>E. encrasicolus ponticus</i>)	Catch-at-age	Catch-at-age	Catch-at-age	Official catch statistics	Catch-at-age (CPUE only 3 years)	Catch-at-age Abundance index
Piked dogfish (<i>Squalus acanthias</i>)	Catch only	Catch-at-age Abundance index	Catch only	Official catch statistics	--	--
European sprat (<i>Sprattus sprattus</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Official catch statistics	Catch only	Catch-at-age Abundance index
Horse mackerel (<i>Trachurus mediterraneus ponticus</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch-at-age Abundance index
Whiting (<i>Merlangius Merlangus</i>)	Catch-at-age (from survey)	Catch-at-age Abundance index Discard	Catch only	Official catch statistics	--	Catch only
Red Mullet (<i>Mullus barbatus</i>)	Catch-at-age	Catch-at-age	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch only
Rapa whelk (<i>Rapana venosa</i>)	Catch only	Catch only	Catch only	--	Catch only	Catch only
Atlantic bonito (<i>Sarda sarda</i>)	Catch only	--	--	--	--	Catch-at-age
European anchovy, Azov Sea subspecies (<i>E. encrasicolus maeticus</i>)	--	--	Catch-at-age Abundance index	Abundance index	--	--

Verilerin kullanımıyla alakalı daha detaylı bilgiler

BÜKREŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINDAKİ GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. OTURUM / 31 EKİM 2017

yitirmiş –mal-) ilgili çok büyük bir veri eksikliği söz konusu. Kalkan ve barbun için daha fazla önlem alınması gerekiyor. Ayrıca yaş tahminini verebilmek, balıkçılığın karakteristiğini korumak için filo başı yakalama oranıyla discard hacminin de göz önünde bulundurulması gerekiyor.

Fakat burada Türkiye'deki filolardan gelen bir bilgi eksikliği var. Örneğin kalkan balıklarının ölüm oranı belirtilen sayının yaklaşık 4 katı. Bu yanlış bilgi, verilerin güncellenmemesinden kaynaklanıyor. Ülkeler bu filo kapasitesini bize bildirmediklerinden dolayı bir takım eksik bilgiler var. Burada her ülke için farklı ölçümler uyguluyoruz. Çok fazla detaya girmek istemiyorum. Balık ölümlerinin fazlaştığını, Bio hacmin düştüğünü görüyoruz.

Sonuçlara gelecek olursak; kalkan balıkçılığında düşüş devam ediyor. Karadeniz Bölgesi'ndeki balık stoklarının değerlendirilmesi için bir an önce planlama yapılması gerekiyor. Bazı ülkeler balık stoklarını korumak için kendi önlemlerini (avlanma yasağı koymak gibi) alıyor.

Karadeniz'de balıkçılıkla ilgili veri eksikliği ve stoklar üzerindeki aşırı av baskısı ekosistemde negatif bir etki oluşturuyor. GFCM'nin veri kalitesiyle alakalı bir araştırması bulunuyor. Bu araştırma için Karadeniz ülkelerinden bir bilgi gelmedi fakat Akdeniz'in alt bölgelerindeki ülkelere birtakım cevaplar geldi. Bu verilere dayanarak yapılan kalite kontrolleri ulusal seviyeye göre gerçekleşti. Bazı ülkelerde bu verileri kendi veri tabanlarına ekledi. Burada önemli olan nokta, var olan verilerin kalite kontrolünü geliştirmek ve işimizi kolaylaştırmak için bu veri tabanlarına girilmesi gerekiyor. ♦

**KARADENİZ
BÖLGESİ'NDEKİ
BALIK
STOKLARININ
DEĞERLEN-
DİRİLMESİ İÇİN
BİR AN ÖNCE
PLANLAMA
YAPILMASI
GEREKİYOR.****DOÇ. DR.
İLHAN AYDIN**(TRABZON SU ÜRÜNLERİ
MERKEZ ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ)**Karadeniz su ürünlerinin sorumlu
geliştirmesinin gelecekteki
olasılıkları ve mevcut durumu**

Su ürünleri büyümekte olan bir sektör ve yakın geçmişte 76 milyon tona ulaşmış durumda. Yani yediğimiz yarısından fazlası su ürünlerinden gelmekte. Tabi ki bu da birçok ülke için hayati öneme sahip bir konu. Birçok uluslararası belgede vurgulanıyor. Peki Karadeniz ülkelerinde durum nedir? Gördüğümüz gibi Karadeniz'de su ürünleri her yıl artış gösteriyor. Ama bu artış diğer ülkelerle kıyaslandığında yeterli düzeyde değil. Su ürünleri üretimi yaklaşık 164 bin tondan 445 bin tona çıkmış ve 1 milyardan fazla bir değere ulaşmıştır.

Fakat Karadeniz bundan daha fazla potansiyele sahip. Bu nedenle bizim beklentimiz yakın gelecekte üretimin yaklaşık 50 bin tona ulaşması. Romanya'da GFCM – Karadeniz Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalışma Grubu ile yaptığımız toplantıda gördük ki, Karadeniz tür çeşitliliği açısından buna müsait. Paydaş ülkelerle ortak çalışma yürüterek Karadeniz'de tür çeşitliliğini artırmak istiyoruz.

Yeterli alanların oluşturulması, su ürünlerinin Karadeniz'de yetiştirilmesi için son derece önemli. Bu potansiyelin tespit edilmesi için balıkçılık yapılmaya müsait tüm alanların belirlenmesi gerekiyor. Bu da paydaş ülkeler arasında teknik iş birliği gerektiriyor. İş birliğini

**KARADENİZ'DE
SU ÜRÜNLERİ
HER YIL ARTIŞ
GÖSTERİYOR.**

BÜKREŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINDAKİ GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. OTURUM / 31 EKİM 2017

sağlamak için paydaşlarla birlikte birçok toplantı gerçekleştirdik. Bu toplantılardan ilki 2013 yılında Trabzon'da, bir diğeri ise 2015 yılında Batum'da gerçekleşti. Yapılan toplantıların sonunda yetiştiricilik yapıları çevrenin korunması ve gelişmesi için deniz ürünleri yetiştiriciliğine tahsis edilen alanlarla ilgili bir rehber hazırlandı.

Yetiştiricilikte en önemli etkenlerin başında su sıcaklığı geliyor. Karadeniz'de su sıcaklığı değişkenlik gösterdiği için her balık her yerde yetiştirilemiyor. Bunun için bazı teknolojilerin geliştirilmesi gerekiyor. Ulusal ve yerel katılım ile birlikte özel sektörün teşvik edilmesi de son derece önemli. Özel sektör bu faaliyetlerle ilgilenmezse gelişme elde edilemez.

ENVIRONMENT	GROUP	SPECIES	Native in the Black Sea	Type of aquaculture system tested or developed	Aquaculture purposes		Aquaculture in Black Sea			Range of tolerance conditions		Suggested techniques for on-growing	
					Human consumption	Restocking activities	Innovative	Commercial farms	Pilot commercial farms	Salinity(‰)	Temperature (°C)		Oxygen(mg/l)
Marine	Fish	Turbot (<i>Psetta maxima</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	Y	Y	Y	Y	5-30	5-25	>4	Closed/recirculation
		European seabass (<i>Dicentrarchus labrax</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	-	Y	-	5-50	2-32	>5	Hatchery / Cages
		Flounder (<i>Pleurichthys flesus</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	-	Y	0-30	5-25	>4	Closed/recirculation
		Horse Mackerel (<i>Trachurus mediterraneus</i>)	Y	• Research phase	-	N	Y	N	-	-	-	-	Still in research phase
		Meagre (<i>Agrionotus regius</i>)	Y	• Sea cages	Y	N	Y	Y	Y	5-30	5-28	>5	Floating sea cages
		Shi Drum (<i>Umbra carassius</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	-	Y	5-30	5-28	>5	Pond and tank culture
		Brown meagre (<i>Sciaenops ocellatus</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	-	Y	5-30	5-28	>5	Pond and tank culture
		Sharpnose seabream (<i>Diplodus puntazzo</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	-	Y	5-40	5-28	>5	Floating sea cages
		White seabream (<i>Diplodus sargus</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	-	Y	5-40	5-28	>5	Floating sea cages
	Mollusc	Mussel (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)	Y	• Long-lines and rafts in the sea	Y	N	-	Y	-	4-30	5-28	>5	Long-lines or rafts
Oyster (<i>Crassostrea gigas</i> , <i>Ostrea edulis</i>)	-	• Long-lines and rafts in the sea	Y	N	-	Y	-	10-30	15-22	>5	Long-lines or rafts		
Freshwater VS Marine	Fish	Trout (<i>Salmo trutta labrax</i>)	-	Moving strategy	Y	Y	Y	Y	Y	0-30	4-20	>6	Pond and tank culture
		-	• Sea cages / Freshwater pond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Floating sea cages
		Sturgeon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Heio huo	Y	• Marine water ponds	Y	Y	N	N	N	0-30	2-32	>5	-
		Adipose glandless	Y	Freshwater pond	Y	Y	N	N	Y	0-30	2-22	>5	Pond and tank culture
Adipose stellatus	Y	-	-	Y	Y	Y	N	Y	0-30	2-22	>5	-	
Adipose baicalicus	Y	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Adipose baicalicus	N	-	-	-	N	N	N	Y	Y	0-10	0-25	>5	-

Karadeniz için önemli bazı balık türleri hakkında bilimsel bilgiler

Japonya ve Türkiye arasında 1997 yılında başlatılan uluslararası çalışma ile üretilen kalkan balığı yavruları Karadeniz'e salındı. Yine yakın geçmişte Kocaeli Belediyesi ile birlikte kalkan balığı salımıyla alakalı bir proje daha gerçekleştirdik. Fakat bu projelerde rakama odaklanmamak gerekiyor. Bizim için önemli olan kaç tane balığı denize saldığımız değil; bunların ne kadarının canlı kaldığı, büyüme oranları ve kamuoyunun ne kadar bilinçli olduğudur.

Pilot bir tanıtım merkezi kurarak kamu, yetiştiriciler ve üniversiteler için bazı eğitimler vereceğiz. Geçen yıl Bükreş'te büyük bir toplantı gerçekleştirdik. Bu toplantıdan çıkan en büyük sonuç aslında büyük bir potansiyele sahip olan Karadeniz'de su ürünleri gelişiminin kısıtlama-

MAVİ
BÜYÜME
NEDEN
DESTEK-
LENMELİDİR?

lardan dolayı sınırlı olmasıydı. Su ürünleri yetiştiriciliğiyle alakalı bilgi ve uygulamalar derinleştirilmeli, aksi takdirde üretimde düşüşler söz konusu olacaktır.

Mavi büyüme neden desteklenmelidir? Çünkü ekonomik, çevresel ve sosyal boyutları olan çok geniş bir konu. Su ürünleri yetiştiriciliği sektörü; insanların geçimlerini, istihdamlarını, milli ekonomiyi ve yerel halkları etkilemektedir. Dünya çapında yaklaşık 76 milyon ton su ürünleri yetiştiriciliği yapılıyor. Bu çok önemli bir rakam.

Su ürünleri yetiştiriciliği büyümekte olan bir sektör. Fakat hangi şehir, hangi bölge veya hangi ülkenin bu kalkınmayı elde etmesi gerektiği son derece önemle irdelenmesi gereken bir konu. Bununla alakalı birçok uluslararası mevzuat bulunuyor.

Burada önemli olan şey ekonomik kalkınmanın desteklenmesi, Akdeniz ve Karadeniz'de su ürünleri yetiştiriciliğinin sürdürülebilir olması. Hızlı büyüyen bu sektör 1994 -2015 yılları arasında 3 katlık bir büyüme göstermiştir. Belirlediğimiz strateji doğrultusunda 2030 yılında üretimin 4 bin 400 tona kadar ulaşmasını hedefliyoruz.

Burada orta süreli strateji var 2030'a kadar. Belli ülkelerin ulusal planları oluşturmada yardımcı olacak. Ülkelerle istişare yoluyla konferans yapılabilir. İncelenmesi gereken birçok doküman söz konusu. Her zaman olduğu gibi vizyon ve misyon var.

Karadeniz Çalışma Grubu, su ürünleri yetiştiriciliği, demonstrasyon merkezi kurdu. İki tane aday kuruluş var. Bunlardan bir tanesi yani midye için olanı Konstanta'da diğeri de Trabzon'daki Bölgesel Balıkçılık Araştırma Enstitüsü.

Aqua kültür senkronizasyonu ile ilgili konudaki bilgileri paylaşmak amacıyla 2018 yılında Trabzon'da Kalkan üretimi için 3 tane toplantı gerçekleştirme planımız var. Bu hedefe erişmek için toplantı yaptık. Bu merkezin fonksiyonu nedir? Özel sektör ve bilimsel kuruluşlar ile yine yerinde faaliyetler gerçekleştireceğiz. Bu merkez yoluyla tüm Karadeniz su ürünleri yetiştiriciliğini geliştirmek istiyoruz. ♦

**PROF. DR.
BAYRAM
ÖZTÜRK**(GFCM ÇALIŞMA
GRUBU BAŞKANI)

Karadeniz’de yasa dışı, kayıt dışı ve düzensiz su ürünleri avcılığının değerlendirilmesi ve sona erdirilmesi yönündeki mevcut bilgiler ve çabalar

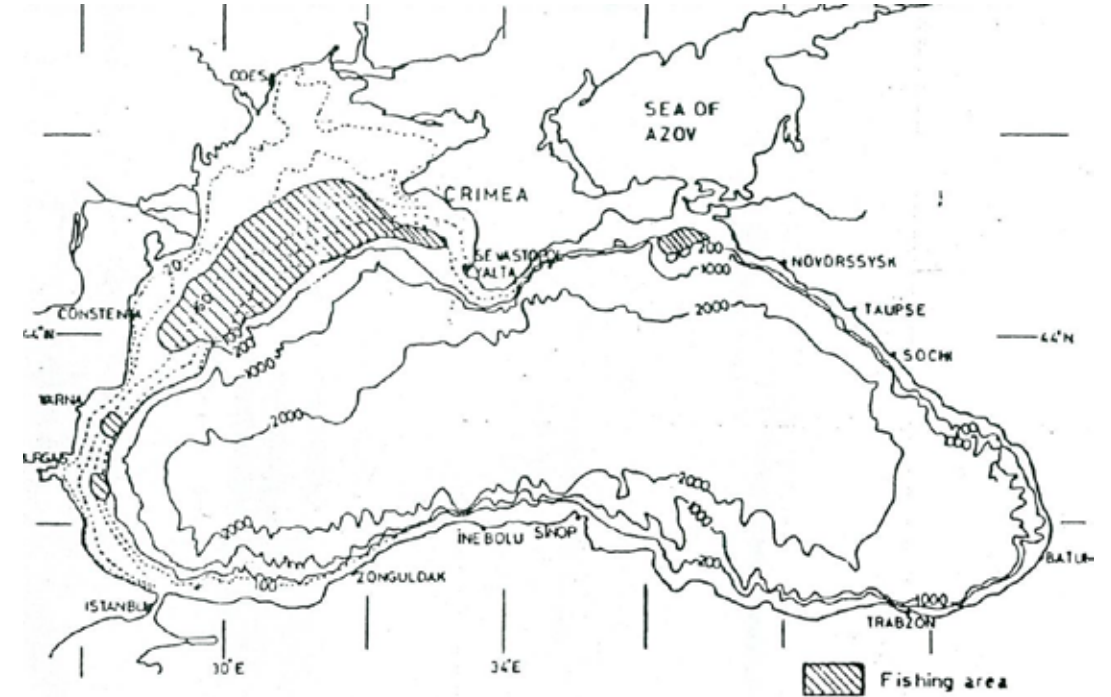
Sunumuma uluslararası balıkçılıkla başlamak istiyorum. Burada Akdeniz ve Karadeniz’deki yeni gelişmeleri ele alacağız. Daha önceki sunumlarda illegal ve yasal balık avcılığı konularının çok önemli olduğu söylendi. Illegal balıkçılıkla ilgili ilk çalıştay İstanbul’da, 2. çalıştay ise Tunus’ta yapıldı. Bu çalıştaylarda illegal balıkçılıkla nasıl başa çıkılabileceği konuşuldu. Bizim bütün amacımız insanların, medyanın ve devletin dikkatini illegal balıkçılığa çekmek ve insanlar ile balıkçıların, balıkçılığa karşı bakış açılarını değiştirmekti.

Başka bir yenilik daha var. Burada ilk defa konuşuyoruz bunu. 31 Ekim dünyada Karadeniz günü olarak kutlanıyor. Biz de 31 Ekim Karadeniz gününü İstanbul’da ilk defa kutluyoruz.

Madrid’te bir takım çalışmalarımız oldu. Burada illegal balıkçılıkla ilgili bir sunum yaptım. Türkiye’de bu harita bizler için çok önemli. Sovyet Sosyalist döneminden kalma bu alan bizim balık tuttuğumuz yerleri gösteriyor.

Kısıtlamalardan önce balık tutma hakkımız vardı. Balıkçılar kalkan

**ROMANYA VE
BULGARİSTAN’IN
BALIKÇILIK
KOTASI VAR AMA
TÜRKİYE’DE YOK.
BİZ DE KOTA
OLMADIĞI İÇİN
İLLEGAL
AVLANMA VAR.**

balığı tutmak için oraya giderlerdi. Sonra balık tutma hakkımızı yitirdik. Türk balıkçıları bu bölgede balık avlıyordu sonra stoklardaki düşüşten dolayı burada hiç balık kalmadı.

Romanya ve Bulgaristan’ın balıkçılık kotası var ama bizim yok. Türkiye’de kota olmadığı için illegal avlanma var. Kalkan balığı için uluslararası iş birliğine ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) ile birlikte çalışmamız lazım.

Bunun yanı sıra balıkçıların, kooperatiflerin, paydaşların desteğine de ihtiyacımız var. Yasa dışı balık avcılığında azalmalar görüyorum. Bunun için otomatik tanımlama ve bakanlığımızın uyguladığı bir sistem var. Farkındalık çok önemli. Sıfır toleransımız var. Umuyorum ki “Uluslararası Balıkçılık ve Mavi Büyüme Konferansı”nda temeller atılacak ve yasa dışı balıkçılığa karşı uluslararası bir günümüz olacak. ♦

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONGRESİ

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

2. OTURUM / 31 EKİM 2017

KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BALIKÇILIKTAN BEKLENTİLER

MODERATÖR:
PROF. DR. ERTUĞ DÜZGÜNEŞ

**RAMAZAN
ÖZKAYA**

(SU ÜRÜNLERİ
KOOPERATİFLERİ MERKEZ
BİRLİĞİ BAŞKANI)

Karadeniz'de balıkçılık problemleri

Küresel ısınma, balık göç yollarının değişmesi, deniz kirliliği, aşırı avcılık, koruma alanlarının yetersizliği, yasadışı şebeke dediğimiz kaçak trol avcılığının artması, otokontrol denetiminin azlığı, Pazar içi yaşananlar gibi kronik sorunlardan dolayı balıkçılık kazançlı bir iş olmaktan çıkmıştır.

Balıkçılar teknelerinin değerini alıp, iş kolundan çıkmak istemektedir. İşin buraya gelmesinde başta balıkçılar olmak üzere kamu kurumları, STK'lar ve tüketiciler suçlu. Küçük balıkçı ve büyük balıkçıyı birleştirip sorunların tek bir elden yürütülmesi yapılamadı. Nedeni de her balıkçının kendi menfaatini öne alan bakış açısıdır. Bu denklemde tüketici ise 'Av yasağına uymayan zamanı dışındaki balığı almıyorum' demiyor.

Akademisyenlere bir şey söyleyemiyoruz. Onlar yaptıkları istatistiki çalışmayı devlete sunuyorlar. AB toplantılarına katıldık. Somon balığının azaldığı ve kota getirilmesi gerektiği önerildi. Bu öneriyi kabul etmeyen balıkçılar, somon balığı kıtlığı başlayınca doğru bir karar almadıklarını fark ettiler. Norveç'te ticari somon avcılığı için verilen izin üç gündür. Kalanı endüstriyel balık çiftliklerinde üretilir. Paketlenip, Türkiye'ye gelen de, tüm dünyaya giden somonun da yüzde 95'i çiftliktir.

Son 15 yılda balık fabrikalarına 1 milyon 880 bin ton balık gitmiş. Kişi başı yıllık balık tüketimi ise Portekiz'de 50, Norveç'te 47, Türkiye'de ise sadece 7 kilogramdır. Türkiye'de balık, un fabrikalarına gönderiliyor.

'Dışarıdan balık ithal edelim' diyenlere, Peru örneğini anımsatalım.

**BALIK
STOKLARI İÇİN
AV KAPASİTESİ
DÜŞÜRÜLMELİ,
DENİZ KORUMA
ALANLARI
YÜZDE 10'A
ÇIKARILMALI.**

12 milyon hamsi üreten Peru, ithalata başlayınca üretimi 1,5 milyon tona düştü. İthalatla balık fiyatları bir süre için düşürülüyor ama sonra günü kurtaramayan balıkçıyı kaybediyorsunuz. Orta - uzun vadede balık üretemez hale geliyorsunuz ki, bu da balık fiyatlarının artmasını getiriyor. Biz günü değil, yılları kurtarmalıyız.

Bu kadar büyük bir sermaye ayırıp, böyle bir tempoyla çalışıp balık bulamıyorsak; büyük, küçük demeden şapkamızı önümüze alıp düşünelim. Hayatımızı garanti altına alacak bir balıkçılık yapmalıyız.

Yıllardır bu işi yapan balıkçılar ile görüşüyorum, 'Ben balıkçılığı bıraktım' diyorlar. Kazançlıydı da neden bıraktı?

Karadeniz'de, 1 milyon 900 bin ton balık un fabrikalarına gitmiş ve 100 bin yavru kalkan denize atılmış. Fakat atılan kalkanlar koruma altına alınmadı. Yani bir taraftan denizleri koruyalım, balıkçılığımızı geliştirelim diyoruz. Bir yandan da denize salınan kalkanları koruyamıyoruz. Sistem iyi denetlenmeli, bölgesel balıkçılık ve kota sistemi getirilmeli.

Balıkçı sezonda zor durumdaysa, devlet onlara uzun vadeli kredi vermeli, çalışma şartlarını kredilerini ödeyecek seviyeye getirmeli. Böylece sistem kendi kendine kurulur.

Balık stokları için av kapasitesi düşürülmeli, deniz koruma alanları yüzde 10'a çıkarılmalı. Kapasite fazlaysa, balıkçıya her sene 400-500 bin verilmeli ki balık stokları zarar görmesin. Yapabilir mi? Evet! Yasamızda da var, gayrisafi hasılanın yüzde 1'i tarım için kullanılacak. Bu kotayı getiremiyorsak ya da uymuyorsak, önce getirmeyenler sonra uymayanlar sorumludur.

Son 10 yılda Türkiye'de avcılık değer olarak yüzde 4, üreticilik ise yüzde 9,5 artmış. Yani bizim değerimiz 367 milyondan 1 milyar 300 milyona çıkarken, yetiştiricilerin değeri ise 500 milyondan 2 milyar 350 milyona çıkmış.

Balıkçılara tavsiye

- ▶ Balıkçı denizde av seçmeli.
- ▶ Kota dolduğunda balıkçı avını bırakmalı.
- ▶ Balıkçı ne kadar balık avladığını beyan etmeli.
- ▶ 'Çok balık, çok paradır' dan vazgeçmek gerekir.

Bu denizler hepimize yeter. Mutsuz olabiliriz, huzursuz olabiliriz ama umutsuz olmayacağız. ♦

**BALIKÇILIK
KAZANÇLI
BİR İŞ
OLMAKTAN
ÇIKMIŞTIR.**

**PROF. DR.
CENGİZ DEVAL**
(AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRETİM ÜYESİ)

Karadeniz'de beyaz kum midyesinin avcılık kapasitesi ve yönetimi

Beyaz kum midyelerini araştırdım ve 35 mm'ye kadar olanlara rastladım. Ama Karadeniz'de 3 cm'den büyüğüne rastlamak mümkün değil. Beyaz kum midyeleri ikinci yılın sonunda üreme yeteneğine kavuşuyorlar ve ortalama 4-5 yıl kadar yaşıyorlar.

Beyaz kum midyelerinin hemen hemen hepsi İtalya'ya gidiyor. Bu tür, antik çağdan bu yana İtalya için önemlidir. 1792'de Venedik'te beyaz kum midyelerinin avlandığına dair kayıtlar mevcut. 1940'lara kadar İtalya'da tek bir konserve fabrikası varken, 1974'te 13'e; 1985'te ise 15'e çıkıyor. 1983 yılında İtalya'daki beyaz kum midye avının 114 bin tona ulaştığını görüyoruz.

**BEYAZ KUM
MİDYELERİNİN
HEMEN HEMEN
HEPSİ İTALYA'YA
GİDİYOR.**

**Tablo: Yıllara
Göre İtalya'da
Beyaz Kum
Midye Avı**

**10 YILLIK
ORTALAMALARA
BAKTIĞIMIZDA
HAMSI 200 BİN,
ÇAÇA 4 TON,
BEYAZ KUM
MİDYESİ İSE
ORTALAMA 34
BİN TONLUK
BİR AVLANMA
ORANINA SAHİP.
BUGÜN EN ÇOK
AVLANAN
ÜÇÜNCÜ TÜR
BEYAZ KUM
MİDYESİDİR.**

Ne oluyorsa bundan sonra oluyor ve yeterli av miktarı bulunamıyor. Midyeler çıkmıyor ve Adriyatik'teki midye fiyatları yükseliyor. İtalya; beyaz kum midyesini ikame etmek için Tayland, Tayvan ve farklı ülkelerden türler ithal ediyor. Fakat hiçbirisi asıl üretilenin yerini tutmuyor. Özellikle Tayland'dan gelen daha kırılgan bir tür olduğu için tercih edilmiyor. Ve 1985'ten sonra fabrika sayısı da azalıyor.

Fiyatlara baktığımız zaman, 1980'de beyaz kum midyesinin pazar-daki fiyatı sadece 20 cent ya da başka bir deyişle 0,20 Avro iken son çalışmalarda bu sayının 8,31 Avro 'ya kadar yükseldiği belirlenmiş.

BEYAZ KUM MİDYESİ NEDEN BU KADAR ÖNEMLİ?

10 yıllık ortalamalara baktığımızda hamsi 200 bin, çaça 4 ton, beyaz kum midyesi ise ortalama 34 bin tonluk bir avlanma oranına sahip. Bugün en çok avlanan üçüncü tür beyaz kum midyesidir.

1985'ten 2015'e kadar avcılık miktarının nasıl azaldığını görüyoruz. Beyaz kum midyesi 2013 yılı verilerine göre, 28 bin ton ile en çok Türkiye'de avlanıyor. Bununla birlikte, Türkiye türün fiyatlarında hiçbir şekilde söz sahibi değil. Tıpkı fındıktaki gibi en büyük üretici Türkiye olmasına rağmen, ülkenin hiçbir söz hakkı yok. Fiyatı Almanya belirliyor. Bu durumun değişmesi gereklidir.

1986'de mekanik dreçlerle avlanılmaya başlanmış. Bugün 50-60 bin tonluk avın hepsi yurtdışına ihraç ediliyor. Çok fazla popülasyon olduğu görülünce Eceabat'ta bir İtalyan fabrikası kurulmuştu. Mekanik dreçlerin yerine, daha fazla avlayabilmek için büyüklüğü 8-12 metre arasında değişen, motorları maksimum 150 beygir, hacim 10 groston büyüklüğündeki ve hidrolik dreç teknesi olan sadece bu iş için geliştirilen özel teknelerden iki tane İtalya'dan Türkiye'ye örnek olsun diye getirdiler. Burada dreç ön taraftadır. Tekne ava gittiğinde çapasını atar, 200-300 metre palamara verir, ondan sonra dreçi indirir. Yavaş yavaş 06 ile 1 Kont'u (1 deniz mili hıza eşit) geçmeyecek bir hızla bunu geri sarar. Ve bir santrifüjle üfleyerek midyeleri toplamaya çalışır. 1990'larda av miktarı 32 bin tona çıktı. Ekolojik sistem, aşırı avcılığa karşı kendince bir çözüm buldu. Ekonomik olmayan bir tür çoğaldı.

Karadenizde Hidrolik Dreç Teknelerinin Gücü ve Avlanma Kapasiteleri

► 2000 yılında hidrolik dreçe izin verilmesiyle birkaç yıl içerisinde geleneksel mekanik dreçlerin kullanımından tamamen vazgeçildi.

► 2003 yılında hidrolik dreç sayısı 39'a ve bu teknelerin avladığı miktarda 20.000 tona ulaştı.

► İzin verilirken, İtalyan model tekne kullanılarak avcılığın yapılacağı ön görülmesine rağmen, eksik yasal düzenlemeler nedeniyle balıkçılar kendi modellerini geliştirdiler.

► Ülkemiz sularında kullanılan teknelerde hidrolik dreç teşkilatı ve elekler teknelerin kış tarafında bulunmaktadır. Tekne av sahasına geldiğinde dreç suya indirilir ve 2. makine basınçlı suyu (3.0-3.5 bar) dreçe pompalar.

► Tekne saatte 2.0 – 3.0 knotla (3.7-5.4 km/saat) ileriye doğru ve tekneye bağlı olan dreç kızaklarının üzerinde kayarak hareket eder. İtalyan tip teknelere nazaran çok yüksek hızlarda yapılan yaklaşık 5-8 dakikalık çekimin ardından dreç yukarı çekilerek ürün toplama tablasına dökülür.

► Toplama tablasından uzun yuvarlak çubuklardan oluşmuş silindirik şeklindeki eleğin içine aktarılan avlanmış ürün, eleğin döndürülmesiyle aralıklarından daha küçük olan midye bireylerinin eleklerden çıkması prensibiyle çalışmaktadır.

► Çubuklar arası mesafenin yasal olarak 8.5 mm olması gerekirken, elek içine konan avdan daha az kaybın olması için çubuk aralıklarının daha dar tutulduğu (6-8 mm) tespit edilmiştir,

► İtalyan tip avcılıklarda kullanılandan çok farklı olarak uygulanan bu eleklerde; zeminden dreç yardımıyla toplanan taş-çakıl, diğer canlılar ve büyük boş kabukların bu elek aralıklarından dışarı çıkma/elenme şansları olmayacağından istenmeyen birçok tür, ürün ve küçük boyda beyaz kum midyesi elenmeden çuvalanmaktadır.

Karaya Çıkarma Noktasında Kontrol Eksikliği

► **TEORİDE;** Limana dönen balıkçı gemi sayısının 7-10 adet olduğu göz önüne bulundurulduğunda, yaklaşık 70-100 ton/gün'lük avın, GTH Bakanlığının personellerince (Vet. Hekim) kontrol edilmesi ve yasal olmayan boy miktarının %5'den daha fazla olmadığına fiilen tespit edilmesi ve "Menşei belgesi" düzenlemesi gerekmektedir.

► Veteriner Hekimin bu kadar çok miktardaki üründen alt örneklemeler yapması, alınan alt örnekler içerisinde kum-çakıl-taş, boş kabuk, diğer canlılar, beyaz kum midyesi ve yasal boyda olmayan kum midyesi miktarlarının tespit edebilmesi için öncelikle kapalı bir alan, ıslak laboratuvar, örnek alma kapları, dijital terazi ve bu işlemi kısa sürede yapabilmeleri için çok sayıda personeli olması gerekmektedir.

► Yasada öngörüldüğü şekliyle bu uygulamaların gerçekleştirilmesi pratikte hemen hemen hiç mümkün olamamaktadır /olmamıştır.

► **UYGULAMADA İŞE;** seyir defterinin "0" kodlu nüshası bakanlık personeline ulaştırılmakta veya haber verilerek limana çağrılmakta ve fiziksel hiçbir işlem yapmaksızın avlanmış ürün için "menşei belgesi" düzenlenmektedir.

► Balıkçı gemilerinin hafta sonu ve resmi tatil günlerinde de çalışabildikleri düşünüldüğünde, bu incelemelerin yapılamadığı açıkça ortaya çıkmaktadır.

► Böylece, yapılması gereken kontroller yapılamadan Beyaz Kum Midye (BKM) çuvaları taşıma bantları yardımıyla hiçbir kontrol olmadan kamyonlara yükletilmektedir.

KARAYA ÇIKARMA NOKTASINDA KONTROL EKSİKLİĞİ

AVCILIK DONANIMI VE AVCILIK EYLEMİ HAKKINDA TEBLİĞDEKİ YASAL EKSİKLİKLER GİDERİLMELİ.

Öneriler

A- Kullanılmakta olan hidrolik dreç teknelerinin avcılık ruhsatları iptal edilerek İtalyan tipi tekne ve donanım modeline acilen geçilmeli,

B- Tüm taraflar (Balıkçı, İşleme Fabrikaları, İhracatçı ve Bilim adamları) en kısa sürede (Bakanlıkça) bir araya getirilmeli,

C- Ülke kaynaklarının heba edilmemesi için bu kadar düşük fiyatlardan ürün ihraç etmenin önü kesilmeli,

D- Stokların durumu belirlendikten sonra, biyolojik referanslara göre avcılık yeniden düzenlenmeli (alanlar, günlük kota, çalışma süresi, vs)

E- Avcılık donanımı ve avcılık eylemi hakkında tebliğdeki yasal eksiklikler giderilmeli. ♦

KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BALIKÇILIKTAN BEKLENTİLER

RAMİZ HACIZADE(AZERBAIJAN
KONSOLOSLUĞU)

Karadeniz'de küçük ölçekli balıkçılığın problemleri

Azerbaycan adına sektöre verdiğimiz önemi anlatmak istiyorum. Karşılıklı iş birliği ile illegal balıkçılığa karşı önlem alabiliriz. Bu konuyla ilgili Rusya'nın etkisinden bahsedeceğim. Bir takım negatif etkiler görüyoruz. Bu da sınırdaki yanlış denklemlerden, biyoçeşitlilikten kaynaklanıyor.

Eko sistemin kullanımına bakıldığında korkulardan bir tanesi de politika'dır. Azerbaycan su ürünleriyle alakalı uluslararası konferanslara katıldı. 2014 senesinde Azerbaycan bölgesel komisyona girdi. FAO bünyesinde çalışmalar yaptı. 2016'dan itibaren Azerbaycan bu komisyonun başlangıcını yaptı. Böylece balıkçılık sektöründe eko kültürü geliştirmek için çalışmalarda bulundu. Alternatif istihdamlar, farklı gelirler yarattı.

Avrupa birliği çerçevesinde Hazar Denizi ile Karadeniz'i koruma konusu çok önemli. Paralel olarak, illegal balıkçılığa karşı mücadelemizi sürdürmemiz lazım. Azerbaycan bu konuya hassas yaklaşıyor. Karadeniz ve bölgelerin korunması konusunda ulusal seviyedeki avantajları göz önünde bulundurmamız lazım.

Yönetimden gelen bir takım sorunlar oldu. 2017'de Hazar Denizi ve Karadeniz'de biyoçeşitlilik alanında GFCM ile birlikte bir konvansiyon gerçekleştirildi.

Su ürünleri yetiştiriciliği konusunda ne yapmamız gerektiği ve gelişimi için bilgi alışverişinde bulunuldu. Mali desteği sağlayamıyorsak, balık çiftliği kurmamız lazım. Baskı daha aza indirgenmeli. Böylece biyoçeşitliliği de korumak kolaylaşacaktır. ♦

**EKO SİSTEMİN
KULLANIMINA
BAKILDIĞINDA
KORKULardan
BİR TANESİ DE
POLİTİKADIR.****ERDOĞAN KARTAL**(İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ
KOOPERATİFLERİ
BİRLİĞİ BAŞKANI)

Karadeniz kirleniyor / Önlem alınmak zorunda

**İSTAVRİT
BALIĞI
KARADENİZ'DE
YOK DENECEK
KADAR AZ,
HAMSI İSE
YOK.**

Karadeniz'de şu an avcılığı olan balıklarımız hamsi, istavrit, çaça, palamut ve lüferdir. Bu balıklara bakıyoruz. Bunların çoğu endüstriyel balık. Geriye bakınca aslında saymamız gereken birçok balık türü var ve bunların hepsinin ekonomik bir getirisi mevcut. Örneğin; Karadeniz mezgiti, Karadeniz'in doğu kısmında yok denecek kadar az. Balıkçı için ekonomik bir değeri yok. Çünkü denize açıldığınızda tuttuğunuz balık oranı 5 kiloyu geçmiyor. Tekir balığı unutuldu gibi. Belki de ağ atmaya bile gerek yok.

Baktığınız zaman kıyıda balıkçılık yapanlar için ekonomik hiçbir getiri yok. Bu nedenle kıyıda balıkçılık yapacak balıkçımızı bulma şansımız da yok. Bunun örneklerini verebilirim. Şimdi Hopa'dan İğneada'ya kadar olan limanları göz önüne alalım. 100 teknesi bulunan limanda sürekli denize çıkmak isteyen balıkçı sayısı 5 kişiyi geçmez. Limanlar bazında konuşuyorum. Demek ki ortada vahim bir durum var.

Küçük balıkçımızın denize çıkacak hali yok çıkamıyor, yatırım yapamıyoruz. Yatırım yapsa bile karşılığında alacağı balık yok. Aynı zamanda hamsi bizim için çok önemli bir balık. Şu anda boyut olarak yok denecek kadar az. Yavru boyundaki hamsiler fabrikalara gidiyor. Hamsinin incisini bırakın irisini bile vermeye hakkımız yok. Buna birileri göz yumuyor.

İstavrit balığı Karadeniz'de yok denecek kadar az, hamsi ise yok. Şöyle bir tez var. İklim değişikliği ve sıcaklıktan etkilendiği söyleniyor, umarım öyledir. Yoksa seneye bizi daha büyük bir felaket bekliyor. Endüstriyel balıkçılığı bekleyen büyük tehlikeler var. En kirli deniz Karadeniz. Kirliliğe hemen müdahale edilemez ama önlemleri alınmalı. Denizlerdeki balıklarımız ve balıkçılarımız azalıyor. Umarım bu sorunlara çözüm bulunur. ♦

**MEHMET
RIFAT AKYÜZ**
(İSTİNYE SU ÜRÜNLERİ
KOOPERATİFİ)

Meslek örgütümüzü ayakta tutmak çok önemli

Balıkçılık bir meslektir. Eğer bir meslek örgütümüz olmazsa biz sorunlarımızı hiçbir zaman, hiçbir yerde, hiçbir şekilde dile getiremeyiz. Bir meslek örgütü olmamız gerektiği zamanında düşünülmüş ve kooperatiflerin kuruluş, şartları belirlenmiş. Kooperatiflere bir takım yetkiler verilmiş ama en önemli yetkisi; her türlü su ürünleri üretimi, yetiştiriciliği, avcılığı, işleme, depolama konularında ortaklarına hizmet vermek, gerektiğinde bu konularla ilgili tesis kurmak ve işletmek.

Bu kurallar içinde yer alan bir diğer madde ise kooperatif ortağının avladığı ürünü kooperatife vermesi, kooperatifin ise bu ürünü en iyi şekilde değerlendirmesidir. Türkiye kıyılarındaki bazı barınaklar kooperatiflere tahsis edilmiş. Ama bu işler öyle bir hal aldı ki örneğin; ben bir kooperatif başkanıyım. Bir kooperatifin kuruluşunu yaptık ve bunun kiralamasını yapacağız. Tarım il müdürlüğü, tarım ilçe müdürlüğü, kıyı emniyeti, sahil güvenlik, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Milli Emlak, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Boğaziçi İmar Müdürlüğü bir de İSPARK çıktı başımıza. Yani düşünabiliyor musunuz biz buralardan ayrı ayrı izinler alacağız, bu kooperatifi kuracağız ve bu insanların geçimini sağlayacağız.

Barınakta, balığa çıkıp döndüğüm zaman teknemi yıkayabileceğim, ağımı temizleyebileceğim her türlü tesisatımın olması gerekir. Onu da kanuna koyup yetkiyi de Tarım Bakanlığı'na vermişler. Tarım Bakanlı-

**TEK
SORUNUMUZ
BALIĞIN AZLIĞI
VEYA ÇOKLUĞU
OLMASIN. ÖNCE
ÖRGÜTÜMÜZÜ
AYAKTA
TUTALIM.**

ğı'na gittiğimizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gittiğimizde ise İçişleri Bakanlığı'na yönlendiriliyoruz.

Kanun diyor ki; elektrik olacak, temizleme yeri olacak, balık satım yeri olacak. Hanginizin barınağında bunlar var? Eğer biz meslek örgütümüze sahip çıkmazsak mesleğimizi yapamayız. Merkezi otoritemiz yok. Bu nedenle hem yetki hem de inisiyatif kullanılmıyor. Biz böyle bir sektörü ayakta tutamıyoruz. Bizim amacımız örgütümüze sahip çıkmak ve güçlendirmek.

Bugün Türkiye'de 522 tane su ürünleri kooperatifi var ve bizim hepimizin bağlı olduğu bir üst kurulumuz var. Kuruluş iyi ama uygulama yok. Buradan bir sonuç bildirgesi çıkacak. Bunun bizimle de paylaşılmasını istiyoruz. Tek sorunumuz balığın azlığı veya çokluğu olmasın. Önce örgütümüzü ayakta tutalım. ♦

**EĞER BİR
MESLEK
ÖRGÜTÜMÜZ
OLMAZSA BİZ
SORUNLARIMIZI
HİÇBİR ZAMAN,
HİÇBİR YERDE,
HİÇBİR ŞEKİLDE
DİLE
GETİREMEYİZ.**

KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ BALIKÇILIKTAN BEKLENTİLER

**HÜSEYİN
GÜLER**
(KARADENİZ VAKFI)

Eğitim olmadan olmaz

Burada birçok hocamız çok değerli şeyler anlattılar. Bende yaşadığım ve gördüğüm şeyleri anlatacağım. Balıkçılığın sorunlarını anlatmak çok basit. Biz önce kendimize bakacağız. Bilinçsiz, eğitimsiz, örgütsüz kafamıza göre iş yaptığımız sürece geleceğimizi karartmış oluruz.

Karadeniz hiç kimsenin babasının çöplüğü değildir. Burası bizim geleceğimize. İki sene Ege ve Akdeniz balığını yersek bu bozulmuş olan ekolojik denge düzelebilir. Yönetime de kendimize de dem vurmamız lazım. Yanlış bir yönetim var. Karadeniz’de her yer neredeyse engebeli arazi. Buralarda tarım olmaz, hayvancılık olmaz, balıkçılık olacak.

Siz yol açmak için denizi dolduruyorsunuz, oraya barınaklar yapıyorsunuz ama bilinçsizce ve plansızca yapıldığı için bu yine sana zarar veriyor. İşin başı, sonu eğitim. İnsanlarımızı eğitmeden biz bunu yapamayız. İcraat yapmak lazım bunun içinde sıkı denetim şart. Devletin buna el atması lazım. Örgütlü bir sistem yok, çalışanın hakkı yok. Eğitimli olmamız lazım.

Çöpümüzü, atığımızı denize yakın yerlere atmamamız lazım. Bunların hepsi zarar, dengeyi bozuyor. Parayı bulmak kolay ama bu ülke bizim. Karadeniz 1970 senesinden beri en çok balık üretilen yer. Burası bizim yerimiz. Bu işi el birliğiyle çözebiliriz. ♦

**KARADENİZ
HIÇ KİMSENİN
BABASININ
ÇÖPLÜĞÜ
DEĞİLDİR.
BURASI BİZİM
GELECEĞİMİZDİR.**

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

3. OTURUM / 31 EKİM 2017

**KARADENİZ
BÖLGESİNDE
MAVİ BÜYÜME**

**MODERATÖR:
ALEXEI NISTREAN**

SVETOSLAV STOYANOV

(AB DENİZCİLİK GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ)

Karadeniz'deki mavi büyümenin gerçekliği ve beklentiler

Mavi ekonomi ve mavi büyüme ile ilgili konuşacağız. Mavi ekonomi denizle ilgili sektörlerden oluşmaktadır ve içerisinde çevre, deniz taşımacılığı, enerji vb. konuları barındırır. Mavi büyüme gelecekte potansiyeli olan sektörlerden biri. Bu sektörde büyümeyi sağlamak için; yatırımı artırmalıyız, okyanus ve denizlerin sürdürülebilirliğini iyi yönetmeliyiz, büyümenin önündeki engelleri kaldırmalıyız ve sektörle ilgili ortaklıklar kurmalıyız. Aqua kültürün yakında balıkçılığın yerini alacağı söyleniyor.

**AQUA
KÜLTÜRÜN
YAKINDA
BALIKÇILIĞIN
YERİNİ ALACAĞI
SÖYLENİYOR.**

**Aqua
kültürün
küresel
payıyla
alakalı
diğer
tahminler**

MAVİ BÜYÜME'NİN GELİŞİMİ İÇİN EN ÖNEMLİ ETKENLERDEN BİRİSİ DE ÜLKELER ARASI İLETİŞİM.

Mavi Büyüme'nin gelişimi için en önemli etkenlerden birisi de ülkeler arası iletişim. Bu nedenle Karadeniz Çalışma Grubu, ülkeleri bir araya getirerek faaliyetlerine devam ediyor. Buradan çok güzel sonuçlar çıkıyor. Yapılan çalışmalarla birlikte ülkeler arasında eşitlik sağlanıyor.

Ülkeler Bükreş'te bir karar verdi ve gelecekte bu kararlar üzerine çalışılacak. Bu çalışma daha çok Karadeniz çalışma grubu aracılığı ile olacak. Bugün de söylendiği gibi Aquakültürü Karadeniz'de desteklemek, buna ihtiyacı olanların kapasitesini geliştirmek ve eşit koşullar yaratabilmek amacı ile kuruldu.

Karadeniz'deki su ürünlerinde son gelişmeleri değerlendirecek olursak; Ekim 2016'da "Karadeniz Balıkçılığı ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği" ile ilgili, Eylül 2017'de de GFCM Karadeniz balıkçılığıyla ilgili bir toplantı düzenlendi. Yine Ekim 2017'de GFCM Akdeniz ve Karadeniz su ürünlerinin yetiştiriciliğinin gelişimiyle alakalı bir strateji belirlendi.

AB Denizcilik Genel Müdürlüğü; kıyı turizmi, sualtı mirası ve teknolojileri dikkate alarak planlar belirliyor. Karadeniz'de paydaşlarla birlikte yapılan son konferansta uygun olmayan tesisler ve bazı limanlarda bulunması gereken temel materyaller hakkında konuşuldu. Burada başarmak istediğimiz ana hedef ülkeleri teşvik etmek. Denizcilik için ana hedefler bunlar ve biz bu noktada kıyı bölgelerden destek istiyoruz. Bu bizler için çok önemli.

Özellikle 2018 yılında Bulgaristan ve Romanya da yapılacak toplantılar Karadeniz'i öne çıkarmak için fırsat olabilir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu kıyı bölgeleri ile Karadeniz'deki mavi ekonominin gelişmesi için bir plan oluşturulacak. Bu çalışma Türkiye için çok faydalı olacak. Bu planın gerçekleşmesi için; sektörler tanımlanmalı, hangi ülkelerin katılacağı belirlenmeli, katma değerleri ve kapasitelerinin ne olacağı tespit edilmeli. ♦

**STAVROS
KALOGNOMOS**

(ÇEVRESEL KIYI BÖLGELERİ
KONFERANSI (CPMR)
İDARE MEMURU)

Mavi büyümenin bir bileşeni
olarak sürdürülebilir su ürünleri:
Bölgesel stratejik perspektif

CPMR olarak daha dengeli bir bölge ve aqua kültürde sosyoekonomik
açıdan sürdürülebilir bir sistem hedefliyoruz.

**BÖLGESEL
HÜKÜMETLER
İÇİN DAHA
YETKİLİ BİR
KARAR ORGANI
OLMALI Kİ
AQUAKÜLTÜR
VE BALIKÇILIK
DAHA GÜÇLÜ
BİR ŞEKİLDE
DESTEKLENSİN.**

Yukarıdaki coğrafi konumda 6 komisyon var. Buradaki bir harita egzersizi görünüyor. Aquakültür ve balıkçılıkta sürdürülebilir bir gelişim için bir takım öneriler mevcut. Bölgesel hükümetler için daha yetkili bir karar organı olmalı ki aquakültür ve balıkçılık daha güçlü bir şekilde desteklensin.

Bütün çevresel öncelikler belirlenmeli ve bir mantık geliştirilmeli ki bu değerli zincir güçlensin. Böylece balıkçılık pazarına gereken önem verilebilsin.

Çevre ülkelerde de aynı yaklaşımlar uygulanıyor. Buradaki denizcilik bölgelerinin temeli balıkçılık. Paydaşlarla diyalog geliştirilmeli. Yasaklar ve kısıtlamaların uygulanması için bir kaynak olması gerekiyor. Bu kaynaklar içerisinde korunmuş alanlardaki kısımlar da yer almalı.

Brüksel de bir toplantı yapılacak, sizleri de davet ediyoruz. Bu korunmuş bölgelerin yönetimi için hedefler kurmayı planlıyoruz. Burada bölgedeki faaliyetlerin tanınması için daha kapsamlı çalışılacak. Soru cevap oturumları olacak. Bunun için de düzenli toplantılar yapılmalı. Balık turizmi ile ilgili ocak ayında bir proje olacak. Ortaklar bundan fayda sağlayabilir.

Buna ek olarak biz Avrupa Parlamentosu çatısı altında Avrupa denizcilik fonu üzerine çalışıyoruz. 2018 de Bulgaristan'la ilgili bir şey var web sitemizde bunlara yer vereceğiz. ♦

DR. HAYRİ DENİZ

(MUĞLA SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ
MERKEZ BİRLİĞİ GENEL
SEKRETERİ)

Türkiye’de mavi büyüme su ürünleri: Karadeniz bölgesi için en iyi model

Ülkemizde balıkçılık ve aquakültür için kullanabileceğimiz toplam 26 milyon hektar su yüzey alanımız var. Yani o anlamda çok şanslı bir ülkeyiz.

Ardından tabi ki yeterli mevzuatımız, kanunumuz, yasamız olması lazım. Bizim de su ile ilgili yönetmeliğimiz var. Burada da yer seçiminin tutun da, projeler, ön izin, değerlendirme, balık sağlığı yönetimi gibi tüm konulara cevap veren bir su ürünleri yetiştiriciliği yönetmeliğimiz bulunmakta. Birçok ülkede henüz bu özel mevzuat bulunmamakta.

Ayrıca yer seçimi, su ürünleri yetiştiriciliği yönetimi ve izlemeyle ilgili de mevzuatımız var. Kısaca bizim su ürünleri kanunumuz var. Çevre kanunumuz var, su ürünleri yetiştiriciliği yönetmeliğimiz var, su kirliliği izleme yönetmeliğimiz var, yer seçimiyle ilgili yönetmeliğimiz bulunmakta ve balık çiftliklerinin izlenmesiyle de ilgili yönetmelik var. Kısacası yasal olarak gerekli her türlü mevzuatımız bulunmakta, bu mevzuatlar Avrupa Birliği ve ihtiyaçlara göre ülkemiz tarafından düzenli olarak güncellenmektedir.

Burada da balıkçılıkla ilgili tartışma var. Bazıları da kısmen haklı. Eğer yer seçimini doğru yapmazsak balıkçılık çiftliğinin kurulmasında baştan yanlış yapmışız demektir. Kıyıya çok yakın yere balık çiftliği kurarsak zaten ondan sonrası doğru gitmez. Dolayısıyla yer seçimi çok

**EĞER YER
SEÇİMİNİ DOĞRU
YAPMAZSAK
BALIKÇILIK
ÇİFTLİĞİNİN
KURULMASINDA
BAŞTAN YANLIŞ
YAPMIŞIZ
DEMEKTİR.**

**ŞU ANDA
AQUAKÜLTÜRÜN
YÜZDE 50’Sİ
MUĞLA
İLİMİZDEN ELDE
EDİLMEKTE.**

önemli.

Biz ülke olarak da 4 tane büyük ilimizde balık çiftliklerine uygun alanları belirleyip bu alanları balık üreticilerine tahsis ettik. Bu aslında sektörün geleceği ile ilgili olmazsa olmaz. FAO’da bizi örnek aldı. Şimdi bununla ilgili birçok ülkede çalışmalar yapılmakta. Dolayısıyla, ne yapacağız?

Kafeslerin kurulması için dikkat etmemiz gereken noktalar şunlar; yeterli derinlik en az 30 metre olmalı, kafesler kıyıdan 0,6 mil uzak olmalı ve 0,1 metre/saniye akıntı olmalı, koruma alanlarına uzakta olmalı. Dolayısıyla bunları dikkate alarak yer seçimini belirlersek ilerde sıkıntı yaşanmaz ve diğer sektörlerle de çatışma olmaz.

Bunun örneğini şu anda Bodrum’da görebiliriz. Eskiden çok ciddi tartışmalar vardı. Çünkü balıkçılık çiftlikleri kıyıya çok yakındı. Şimdi kurumların mutabakatı ile alanlar belirlendi. Biliyorsunuz Muğla ve Bodrum turizmin de gözbebeği ve şu anda aquakültürün yüzde 50’si Muğla ilimizden elde edilmekte. Eğer yeri doğru seçersek ve tüm yasalara uyarsak, çevreyle ilgili hassasiyeti yeterince gözetirsek bir arada yaşayabilir, bir arada gelişebilir, büyüyebiliriz. Tıpkı Muğla’da olduğu gibi.

Year	Fishery	Aquaculture	TOTAL
2006	533.048	128.943	661.991
2007	632.450	139.873	772.323
2008	494.124	152.186	646.310
2009	464.462	158.729	623.191
2010	485.939	167.141	653.080
2011	514.755	188.790	703.545
2012	432.442	212.410	644.852
2013	374.121	233.394	607.515
2014	302.212	235.133	537.345
2015	431.909	240.334	672.241
2016	335.320	253.395	588.715

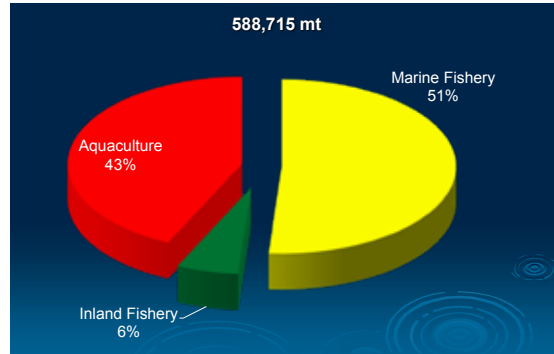
Su ürünleri yetiştiriciliği avcılık ve yetiştiricilik ile ilgili değerler

KARADENİZ BÖLGESİNDE MAVİ BÜYÜME

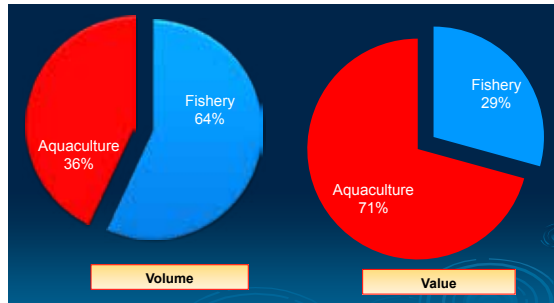
3. OTURUM / 31 EKİM 2017

Son 10 yılda avcılık üretimimiz kirlilik, aşırı avcılık ve diğer benzeri nedenlerden dolayı azalırken, yetiştiricilik üretimimiz düzenli bir şekilde artmaktadır.

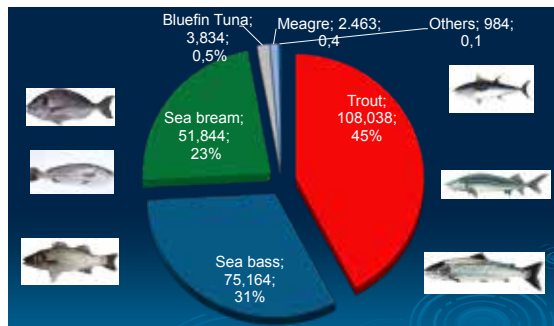
Toplam üretimimiz ve yetiştiriciliğin payı

Miktar olarak su ürünlerinin yüzde 43'ü yetiştiricilikten elde edilmektedir.

Su ürünleri yetiştiriciliği toplam su ürünleri üretimi içerisinde miktar olarak düşük olmasına rağmen parasal değer olarak yüzde 71'e denk gelmektedir. Bu da kayda değer bir gelişme bizim açımızdan.

Yukarıdaki grafikte yetiştiriciliği görüyoruz. Hepimizin bildiği gibi alabalık bir numara. Üretimimizin yüzde 45'i alabalıktan oluşmakta.

İkinci sırada yüzde 31 ile levrek var. Üçüncü sırada ise yüzde 23 ile çipura var. Az bir miktarda da orkinosumuz var. Diğerleri de sadece binde 1'lik bir paya sahip.

Inland Aquaculture	101.601 tons
Trout	101.297
Carp	196
Tilapia	58
Sturgeon	6
Frog	64
Marine Aquaculture	151.794 tons
Large trout	5.716
Sea bream	58.254
Sea bass	80.847
Meagre	2.463
Bluefin tuna	3.834
Common sea bream	225
Dentex dentex	43
Pagrus (D. gibbosus)	61
Shi drum (U. cirrosa)	20
Sharnout sea bream	2
Mussels	329
TOTAL	253.715 tons

Burada geliştirdiğimiz türleri ve türler itibarıyla üretimi görüyorsunuz. Az da olsa diğer türlerden de yetiştiriyoruz. Ciddi bir üretim potansiyelimiz var.

Farm type	Number	Capacity (tons/year)
Inland fish farms	1.901	236.329
Marine fish farms	425	248.898
TOTAL	2.326	485.227

Balık çiftlikleri sayısı ve kapasiteleri

500 bin ton hedef konuldu. Zaten kapasite olarak şu anda neredeyse ulaşılmış durumdayız ama aslında fiili kapasitemiz, yani kullanabildiğimiz, üretime dönüştürebildiğimiz miktar tabi ki bu değil. Yüzde 55, yüzde 60 civarında kapasiteyi gerçeğe dönüştürebilmişiz.

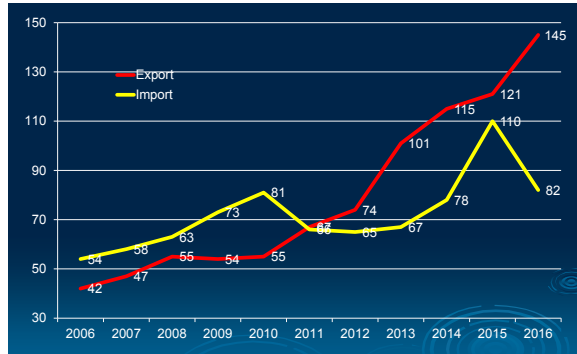
Burada sektörü ve bakanlık olarak neden bunu başaramadığımızı sorgulamamız lazım. Türkiye'de son 4 yıldır akuakültür en hızlı büyüyen sektör. Bu sektörde son on yılda yüzde 293'lük bir büyüme sağlandı. Üretilen balıkların yüzde 85'ini biz ihraç ediyoruz. Şu anda 84 ülkeye ihracat yapılıyor.

Türkiye şu anda ciddi bir mesafe kat etti. Avrupalı'nın tükettiği her 3 balıktan biri Türk balığı. Levrek üretiminde şu anda birinci sıradayız. Çipurada ise Yunanistan'dan sonra ikinci sıradayız. Alabalık üretiminde ise Avrupa'da birinci sıradayız. Bu sektörde şu anda 25 bin kişi istihdam ediliyor.

KARADENİZ BÖLGESİNDE MAVİ BÜYÜME

3. OTURUM / 31 EKİM 2017

Su ürünleri ithalat ve ihracat değerleri

Sarıyla gösterilen ithalat, kırmızı ile gösterilen ise ihracat değerimizdir. Gördüğünüz gibi ihracatımız değer olarak ithalatımızdan daha yüksek. Şu anda 790 milyon dolarlık bir ihracatımız var.

ihracat yaptığımız ilk 10 ülke

Country	2012	2013	2014	2015	2016
Netherland	83.678.869	110.936.872	132.802.897	144.635.832	160.175.035
Italy	61.190.908	64.170.890	79.040.177	91.535.770	108.701.793
Germany	67.504.856	78.392.398	76.423.913	68.357.858	86.866.962
UK	24.254.163	32.614.541	47.007.302	57.918.430	65.833.059
Japan	55.438.885	37.150.592	54.307.025	41.877.917	42.889.321
Russian Federation	20.669.939	32.665.193	56.952.028	41.766.102	40.170.107
Spain	16.263.534	22.918.836	38.910.499	34.796.646	29.249.158
USD	8.366.126	11.629.947	19.337.675	23.988.442	26.629.998
Lebanon	18.362.994	20.905.497	24.421.481	26.778.786	25.590.866
France	20.038.072	23.527.942	19.411.259	17.264.282	21.799.071

En çok ihracat yaptığımız ülke Hollanda ardından İtalya geliyor. Almanya ve diğerleri takip ediyor. Bizim için Rusya ile Amerika yeni ve gelişen bir pazar. Çin de gelecek hedeflerimiz arasında. Orada da balık ihracatımızı artırmayı düşünüyoruz. Dikey entegrasyon çok önemli. Bu ne demek, yani balık yeminden, balık unundan, yavrusundan balık üretiminden, hasatından, paketlemesinden, satışına kadar her şeyini bir firmanın yapabilmesi. Bu aslında çok büyük bir avantaj ve profesyonelleşmeyi de gösteriyor. İşletmenin kar oranını ciddi anlamda artırıyor. A'dan Z'ye her şeyi siz ürettiğiniz zaman tüm aşamayı kontrol edebilirsiniz. Yani sağlıklı bir şekilde nereden nereye gittiğini, nerede hata yapıldığını görmeniz mümkün. Bizim Türkiye'de şirketlerin birçoğu artık bu entegrasyonu sağlamış durumda. Firmalar, GLOBALGAP, BFC, FCI, ISO 9001, ISO 14001, 22000 gibi tüm gerekli sertifikalara sahip. Dolayısıyla ürünler kalitesiyle ilgili herhangi bir şüpheye yer olmadan rahatlıkla yenilebilecek durumda. Bu da örgütlenme ile ilgili. Bizim su ürünleri yetiştiriciliğiyle ilgili Ankara'da bir tane merkez birliğimiz var. Onun altında da 22 ilde alt üretici birliği var. Bir derneğimiz ve su ürünleri tanıtım grubumuz var. Maalesef onlar da şu anda yürürlükten kaldırıldı. Dünya ortalamasının 20 kiloyu geçtiği günümüzde, yıllık kişi başı 7 kilo balık tüketimi ile maalesef alt sıralarda yer alıyoruz. ♦

**DOÇ. DR.
NAZLI DEMİREL**

(İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRETİM ÜYESİ)

Karadeniz bölgesi balıkçılık ve su ürünleri araştırmaları

BİZİM İÇİN ÖNEMLİ OLAN DENİZDE NE KADAR BALIK VAR?

Karadeniz'de veri seti olmayan balık stoklarının, istenen balıkçılık üretimi için önemli referans noktalarının nasıl bulunacağına ilişkin bir yöntem üzerine sunum yapacağım.

Karadeniz oldukça verimli, klorofil oranı oldukça yüksek, bir yandan da yaklaşık 3.800 tanımlanmış makro tür bulunan bir deniz. Bununla birlikte Türkiye balıkçılığının yüzde 80'lik bölümünü oluşturuyor. Bununda büyük bir bölümünü hamsi oluşturmaktadır. Dolayısıyla Türkiye balıkçılığının esas olarak hamsiye dayandığını söyleyebiliriz.

Şimdi esas problemimiz Bay Raykov, Karadeniz'deki türlerle ilgili elimizde data setinin olmadığını, bunun geliştirilmesinin ne kadar önemli olduğunu vurguladı. Çeşitli stoklar hakkında bilgilerimizi artırmamız gerektiği ile ilgili bir takım örnekler verdi. Bizim için önemli olan denizde ne kadar balık var ve biz ne kadarını alırsak bir sonraki sene de aynı miktarda alabiliriz.

Dolayısıyla uzun soluklu bir stok analizi yapabilmemiz için öncelikli olarak bir balıkçılık ve ticari balıkçılık datasına, av datasına, yani araştırma çalışmalarıyla yapılmış veya ticari balıkçılık sırasında gidilip boy, yaş ve bolluk datalarına, artı türler hakkında ya da o stoğu oluşturan tür hakkında gerekli biyolojik verilere ihtiyacımız var. Bu türe ait biyolojik veriler bize stok hesaplaması yapmak için bir şans tanıyor. Dolayısıyla bir zaman serisi içinde bize denimizde ne kadar stok bulunduğu, bunun ne kadarını çektiğimizi, ne kadarının kaldığını, bir sonraki sene

KARADENİZ BÖLGESİNDE MAVİ BÜYÜME

nasıl yapabileceğimizle ilgili bilgi verebilir hale geliyor. Dolayısıyla biz bununla ilgili olarak stok durumuna ilişkin bir şey söyleyebiliyoruz. Yani biz şu anda şöyle diyoruz: Balık yok. Neye göre, kime göre, nasıl? Stok durumunu söyleyebilir olmak için işte bu çalışmalar yapılıyor.

Bunların her biri birer modeldir ve her birinin taraflı ya da gerçeği yansıtmayan yönleri vardır. Ama stok durumunu söyleyebilmek için denizde çok avlanmış, avlanmaya doğru gidiyor, iyi durumda veya tamamen tükenmiş diyebilmemiz için bu analizleri yapmamız gerekiyor.

Buradan sonra da kota işte toplam av, toplam izin verilebilir av ne olmalı gibi balıkçılık yönetimi için gerekli önerileri yapıp iyi bir balıkçılık yönetimi için ileri adım atabiliriz. Ama eninde sonunda Türkiye’de veya dünyanın pek çok yerinde baktığınızda araştırma çalışmaları kesik. Yani 3 yıl yapılmış, 5 yıl yapılmamış, 4 yıl yapılmış 6 yıl yapılmamış. Dolayısıyla bizim elimizde böyle bir zaman serisini oluşturabilecek yaş, boy ve bolluk durumu için data bulamıyoruz. Elimizde çoğu tür için yapılan kesik bir takım çalışmalar var ama bütün bunlarla ilgili olarak yine de ticari öneme sahip olan çok önemli balıklarımızın dahi biyolojik verileriyle ilgili sıkıntılarımız var. Dolayısıyla stok hesaplama veya ortamda ne kadar balık olduğunu söyleyebilmek bizim için zorlaşıyor. Balıkçılık yönetimi için önerilerde bulunmak uzmanlar için sıkıntılı hale geliyor. ♦

**BALIKÇILIK
YÖNETİMİ
İÇİN GEREKLİ
ÖNERİLERİ
YAPIP İYİ BİR
BALIKÇILIK
YÖNETİMİ İÇİN
İLERİ ADIM
ATABİLİRİZ.**

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONGRESİ

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

4. OTURUM / 1 KASIM 2017

YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

MODERATÖR:
DR. BENAL GÜL

**AHMET
DOKUMACI**

(GİRESUN VAKFI BAŞKANI)

Giresun ve deniz

Maalesef Karadeniz'de balık türleri ciddi şekilde azalmakta. Levrek, alabalık ve diğer ürünlerin üretimi için; ucuz deniz alanı, yerli ve yabancı şirketlere yer tahsis edilmeli ve balık avcılığı düzenlenerek kontrol edilmeli.

Yapılması gereken Giresun'un deniz potansiyelini yatırım fuarlarında tanıtmaktır. Bu görev başta ticaret ve sanayi odalarına düşmektedir. STK'lar ve Turizm İl Müdürlüğü de bu konuda rol almalı. Giresun deniz ve enerji yolu üzerindedir. Elli bini aşkın gemi geçer. Tabi bunun altyapısını hazırlamamız gerekiyor. Acil hallerde müdahale merkezi oluşturmak gerekiyor. Kirlenmenin sebepleri araştırılmalı ve önlemleri alınmalı.

Balıkçı barınağının bir kısmının yat limanı haline getirilmesi lazım. Bir taraftan yatçılığı özendiririz bir taraftan da yat turizmin önü açılır ve yat üretebiliriz. Böylece gereksiz yatırım önlenmiş olur. İstihdam sağlar ve işsizliği önleriz. Liman içinin temiz tutulması sağlanır.

Karadeniz'de azalan su ürünleri stoklarının yenilenmesi için yapay resifler (Hassas ekosistemlerin korunması ve balıkçılığın geliştirilmesi amacıyla kaynakların üretimini artırmak ve desteklemek için tasarlanıp zemine yerleştirilen sucul canlılara özel yapay barınak) yapılmalıdır. Giresun'da bunun için uygun alanlar vardır. ♦

**MAALESEF
KARADENİZ'DE
BALIK TÜRLERİ
CİDDİ ŞEKİLDE
AZALMAKTA.****KARADENİZ'DE
KARAYA ÇIKAN
BALIĞIN
EN FAZLA
OLDUĞU YER
SAMSUN'DUR.**

Samsun ili; stratejik konumu, limanları, balıkçı barınakları, modern balıkçı tekneleri, kalifiye elemanlarıyla bölgenin temsilcisi konumundadır. Aynı zamanda altyapı, işletme, depolama ve aracılık olarak kapasite bakımından önemli bir merkez oluşturmaktadır.

Karadeniz'de karaya çıkan balığın en fazla olduğu yer Samsun'dur. Yine ilimizde işletme değerlendirme tesisleri hızla gelişmektedir. 6 adet işletme tesisi mevcut olup, bu tesislerde genel olarak hamsi ve deniz salyangozu işlenmektedir. İşlenen bu ürünler AB ülkelerinin yanı sıra Japonya, Kore ve Çin gibi ülkelere ihraç edilmektedir.

Bu ürünlerden yıllık 15 milyon Amerikan doları dönüş sağlamaktadır.

Su ürünlerine şöyle bir baktığımız zaman avcılık, deniz avcılığı ve karadaki balıkçılık olarak ilimizde yaklaşık 29 bin 535 ton balık toplanmaktadır. Türkiye geneline baktığımız zamanda bu sayı 302 bin tondur.

İlimizde; gırgır, uzatma ağları, algarna ile avcılık yapılmaktadır. Kıta sahanının uygunluğu nedeniyle hem dip trol (bir çeşit av teknesi) balıkçılığı hem de orta su trol balıkçılığı yaygın olarak yapılmaktadır. Özellikle son yıllarda Samsun bölgesinde trol balıkçıları, iki tekneyle çekilen orta sütun avcılığına yönelmektedir. Orta su trolleri, dip trolleri gibi dibe hâkim değildir. Bunlar hareket durumuna bağlı olarak hem dip hemde üst su seviyelerine çıkma özelliğine sahiptir. Türkiye kıyılarında sadece Samsun bölgesinde çift tekneyle yapılan orta su trol avcılığı ile bölgenin balık ihtiyacını ve yağ fabrikalarının ham madde ihtiyaçlarını karşılamada önemli yere sahiptir.

**MEHMET AKİF
ÖZDEMİR**(SAMSUN BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER
DAİRE BAŞKANI)**Yerel yönetim açısından Samsun
balıkçılığına genel bakış**

YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

4. OTURUM / 1 KASIM 2017

Avcılık üretimi denizde ve iç sularda toplam 54 bin 835 tondur. Yetiştiricilik olarak iç sularda 3.600 ton ve denizde 1 milyon 984 bin ton olmak üzere toplamda 5 bin 584 ton civarındadır.

Avcılık (ton)			Yetiştiricilik(ton)			Toplam (ton)
Deniz Ürünleri	İçsu Ürünleri	Toplam	İçsu	Deniz	Toplam	
54.709,68	125,53	54.835,21	3.600,00	1.984,69	5.584,69	60.419,90

Samsun ili 2016 yılı su ürünleri üretim miktarları

Su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine baktığımızda gökkuşağı alabalığı, levrek ve sazan olmak üzere 3 tür üzerine kurulmuştur. Tesislerin üretim kapasitesine baktığımız zaman alabalık 3 bin ton civarında, levrek 4 bin 337 ton, gökkuşağı alabalığı ise 6 bin 621. Diğer göllerde daha az da olsa gökkuşağı alabalığının bölgemizde yetiştiriciliği yaygındır. Yetiştiricilik kurulum tesisi kapasitesine baktığımızda ağırlığın alabalık üzerine olduğu görülmektedir. Alabalık üretimine baktığımız zamanda Derbent Barajı'nda ağırlıklı olarak yapıldığı görülmektedir.

Samsun'da kıyıya bağlantısı olan; Terme, Çarşamba, 19 Mayıs, Yakakent, Alaçam ve Bafra ilçelerimizin katı atık arıtma tesislerinin ihalesini bitirdik. Katı atık tesisleri olmadan kıyıda balıkçılık ve turizmden bahsedemeyiz.

Burada başka bir konu da haller. Tutulan balık halde işleniyor. 8 metreye yakın kayıtlarda denetim olmayışı ve hallerdeki komisyonların fazla olması balıkçılığı etkilenmektedir. ♦

ATHANASIOS
ANAGNOSTOPOULOS(ATTİKA ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
YUNANİSTAN VALİ YARDIMCISI)

Mavi büyüme: Attika bölgesi örneği

ATTİKA'DA
SÜRDÜRÜLE-
BİLİR VE
MALİYET
AÇISINDAN
ETKİN
BİR ATIK
YÖNETİMİ İÇİN
ÇOK ÇABA
HARCİYORUZ.

Denize kıyısı olan ülkelerimiz var. Çevreyi korumak için fırsatımız varken denizin bize sunduğu faydalara sırtımızı dönmememiz gerekiyor. Vatandaşlar ve işletmeler arasında bilimsel ve sosyal konular arasında bir iletişimin olması sürdürülebilirlik açısından son derece önemlidir.

Attika'da sürdürülebilir ve maliyet açısından etkin bir atık yönetimi için çok çaba harcıyoruz. Yeni enerji kaynakları için bir strateji geliştiriyoruz.

Paris iklim zirvesinde bütün hükümetler arasında sinerjinin harekete geçmesi sonucunda tüm uluslararası kuruluşlar, yerel ve bölgesel yönetimler kararlarını gerçekleştirmek için Paris Anlaşması imzalamıştır. Paris Anlaşması seçilebilecek tek yoldur. Çevre hepimizi ilgilendiren ve sınır tanımayan bir konudur. O yüzden bizim hep beraber daha fazlasını yapmamız gerekir. Faaliyet planımız gelişim aşamasında.

Attika Bölgesi'nde vizyon ve değerlerimiz açısından iki amacımız var. Daha realistik ve daha heyecanlı bir yol haritası çizmek. Bu stratejimizin gerçekleşmesi için, sürdürülebilir ihtiyaçlar, yaratıcı ekonomi ve mavi ekonomi olmak üzere üç döngümüz var. Mavi Ekonomi ise kendi içerisinde; çevresel teknoloji, akuatik biyoteknoloji, akıllı ve sürdürülebilir taşımacılık, yeşil taşımacılık, tekne yapımı, liman inşaatları, saha ve kıyı turizmi, uzay teknolojileri, mikro ve nano teknoloji olmak üzere birtakım alanlara ayrılıyor.

Şimdi Piraeus Belediyesi'nin durumundan bahsedelim. Piraeus ülkenizin en büyük limanı. Burada Rotterdam limanı ile işbirliğine girdik.

YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

4. OTURUM / 1 KASIM 2017

CPMR ve AB kuruluşlarıyla birlikte çalışmalar yürütüyoruz. Merkezi ve yerel yönetimler, ticaret odası, denizcilik ile sanayi alanında hizmet veren yerel şirketler, akademisyenler, sponsorlar, danışmanlar ve basının iş birliğiyle çalışıyoruz.

Burada kullandığımız metot ile inovasyon sonuçlarını mavi büyümeye taşıyabiliyoruz.

Sonrasında 3'lü yaklaşım dediğimiz bir şey var. Burada iş adamlarının karlılığı ve sürdürülebilirliği bir araya getiriyoruz. Mavi Büyüme İnovasyon Merkezi oluşturmak için yaklaşık bir senedir çalışıyoruz ve güzel sonuçlar alıyoruz. Bu çalışma bize ciddi network sağlayacak. Tabi burada bilgi, deneyim, rehberlik ve kullanılacak araçlar çok önemli.

Attika adaları ağına gelmek istiyorum. Attika bölgesel belediyelerinin iş birliği ile kurulacak bu ağda 8 belediye, bir şirket ve 11 tane sosyal aktör birlikte çalışacak. Bunun amacı burada ortaklıklarla birlikte diğer adalar ve bölgelerle de işbirliği yapmak, yerel bir gelişim stratejisi oluşturmak ve AB kurallarını empoze etmek. Akdeniz artık Karadeniz'e kayıyor. Bu akışlar insan ilişkileriyle de ilintili. Bu iletişim bizim gerçekten gelişmemiz gereken noktaları ve balıkçılıktaki Mavi Büyüme' de ilerlememiz gerektiğini gösteriyor. ♦

**AKDENİZ
ARTIK
KARADENİZ'E
KAYIYOR.**

ZEKİYE SARI KUZU
(METRO GROSS MARKETLERİ)

Deniz ürünleri sürdürülebilirliği

Öncelikle biraz dünyadan ve Türkiye'den, ardından ise bizim Metro olarak sürdürülebilir balıkçılık adına yaptığımız projelerden bahsedeceğim. Uzmanlar 2050'lerde balık üretimin 2 katına çıkması gerektiğini söylüyorlar. Artan nüfus, yanlış balıkçılık ve negatif faktörler balıkçılık stoklarının azalmasına sebep oluyor.

Fresh Fish Tonnage		
Year	Hunting	Aquaculture
2007	632 450	139 873
2008	494 124	152 186
2009	464 233	158 729
2010	485 939	167 141
2011	514 755	188 790
2012	432 442	212 410
2013	374 121	233 394
2014	302 212	235 133
2015	431 907	240 334
2016	335 320	253 395

Türkiye'de son 10 yılda avcılık ve çiftlik balıkçılığı rakamları

YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

4. OTURUM / 1 KASIM 2017

10 yıl içerisinde baktığımızda 632 bin tonluk balıkçılık rakamları bugün 335 bin tona kadar düştü. Bu da ciddi olarak dikkat etmemiz gereken bir nokta. Avcılık azaldıkça üretim balıkçılığı da artıyor ister istemez.

Fish Species Tonnages

Year	Anchovy	Blue Fish	Bonito	Mackerel
2007	385 000	6 858	5 965	1 076
2008	251 675	4 048	6 448	516
2009	204 699	5 999	7 036	505
2010	229 023	4 744	9 401	226
2011	228 491	3 122	10 019	147
2012	163 982	7 390	35 764	201
2013	179 615	5 225	13 158	119
2014	96 440	8 386	19 032	47
2015	193 492	4 136	4 573	103
2016	102 595	9 574	39 480	82

Bazı türler var göstermek istediğimiz. Sürdürülebilirlikleriyle ilgili projeler başlattık. Gördüğünüz gibi hamsinin 10 yıl içindeki tonajı çok dikkat çekici bir şekilde azalma gösteriyor.

Country	Consumption / kg
Europe	24
Spain	40
Greece	23
Morocco	28
Egypt	11,2
Tunisia	9,3
Turkey	7,6

Balık tüketim miktarları

Türkiye'deki ve Dünya'daki balık tüketimimiz nasıl? Dünya'da 19.2 kg tüketim var. Mısır, Tüneyja ve Türkiye 19.2'nin altında tüketim yapıyoruz. Balığı sevmiyoruz ve yemiyoruz. Türkiye'de balık kategori müdürü olarak çalışma biraz zor. Çünkü 7.6 tüketim var.

**SÜRDÜRÜLEBİLİR
BALIKÇILIĞA
ÖNEM VEREN
KOOPERATİFLER
BULUNMAKTADIR.**

Metro olarak birkaç tane projemiz var. 2010 yılında ilk balıkçılık projesine başladık. Az önce gösterdiğim türlerdeki azalmalara baktığımızda dedik ki biz Metro olarak bir hareketi başlatabilir miyiz? 2010 yılında 'Kızına Bak Anasını Al' isimli bir proje başlattık. Bu projeye birlikte 24 cm'nin altında olan lüfer balıklarını satmamaya başladık. Bu aslında ticari olarak ciddi karardı. Tüm ülkede çinekop satışı var fakat biz satmayı herhangi yasal bir yaptırım olmadan durdurduk.

Bunun hemen arkasından 2. projemiz olan 'Palamutlar Nerede' projesini yaptık. 2012 yılında. İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Bayram Öztürk'le birlikte çalıştık. 4 bin 500 tane palamutu işaretle-dik ve onların yollarını, deniz içindeki davranışlarını inceledik. Üreme yollarında farklılık var mı onlara baktık. Bununla ilgili geçen sene bir raporumuz yayınlandı.

Son projemiz ise tüm türleri korumayı amaçladığımız 'Bugünün Balığı Yarına da Bırakalım' adlı çalışmamız oldu. Yaptığımız projeye deniz-lerimizde su örnekleri alıyoruz. Eğer o bölgede temiz değilse orada tutulan balıkları satmıyoruz. Bu da ticari olarak oldukça zor bir karardı. Tüm çalıştığımız tedarikçilerimizi dünya kalite standartlarına gelecek şekilde hazırlıyoruz. Tabi ki böyle bir karar almak ve çalışmayı yapmak yani sürdürülebilir balıkçılığa hizmet eden tedarikçilerle çalışmak kolay değil.

Sürdürülebilir balıkçılığa önem veren kooperatifler var. Bu proje için SURKOOP'la (Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği) iş birliği yaptık. Kooperatifler sürdürülebilir balıkçılığa önem veriyor. Bunun hemen arkasından bu projemizi izlenebilirlikle bağlantılı yaptık. Ayrıca telefonunuzda application varsa hem tezgahlarımızdan aldığınız balıkların hem kooperatiflerden aldığınız hem de tedarikçilerimizden aldığınız balıklarımızda; balığın nerden tutulduğu, hangi tekneden tutulduğu, ne zaman tutulduğunu bulabileceğiniz bilgileri veriyoruz. ♦

**DR. İREM
KÖSE REİS**(SARIYER BELEDİYESİ SU
ÜRÜNLERİ MÜHENDİSİ)**Sürdürülebilir balıkçılık sektörünü
teşvik etmekte yerel otoritelerin rolü**

Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili ve Marmara Denizi gibi iç denize sahip dünyada tek ülkedir. Bu noktada balık ve su ürünleri konusunda ciddi ihracat kaynağına sahip ülke konumundadır. Hatta yurtdışına ihraç edilen tek hayvansal ürün konumunda Balık ve Su Ürünleri bulunmaktadır. Birçok kadronun Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda yer almasına karşın Türkiye'nin fiziki yapısının zorluğu itibari ile ne yazık ki kontrol ve denetim noktalarında eksiklikler bulunduğu gibi, sağlıklı ve hijyenik ürünlerin pazara sunulması noktasında bu kadrolar yetersiz kalmaktadır.

Türkiye'de toplam 30 Büyükşehir Belediyesi bulunmakla birlikte bunlardan 16'sında sahil ve kıyı şeridi bulunmaktadır. Bu büyükşehir belediyelerinin mücavir alanlarında aktif şekilde Balıkçılık mesleği yapılmaktadır. İlçe Belediyeleri çerçevesinde ise toplamda 140 Büyükşehir İlçe Belediyesi mücavir alanlarında sahil ve kıyı şeridi bulunmakla birlikte balıkçılık aktif bir şekilde yapılmaktadır. Balıkçılığın bu denli önemli olduğu ülkemizde Sarıyer Belediyesi olarak bu alana verdiğimiz önemi Türkiye'de su ürünleri birimi kuran ilk ilçe belediyesi olarak göstermiş bulunmaktayız.

Sarıyer, sadece İstanbul'un değil, Türkiye'nin en önemli balıkçılık bölgelerinden biridir. İlçemizde yaklaşık 10 bin kişi geçimini balıkçılıktan sağlamaktadır. Rumeli Fener ve Garipçe köylerimizin hemen he-

**SARIYER
BELEDİYESİ,
BALIKÇILIK VE
SU ÜRÜNLERİ
ÇALIŞMALARINI,
KATILIMCI VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR
BİR ŞEKİLDE
YÜRÜTMEKTEDİR.**

men tamamının geçim kaynağı balıkçılıktır. Bunun yanında yine Rume-likavak'ı bölgemizde balıkçılık potansiyeli yüksek olup aynı zamanda İstanbul'un en önemli midye üretim sahasıdır. İlçemize bağlı 7 adet su ürünleri kooperatifimiz bulunmakta ve bu kooperatiflere bağlı yaklaşık 900 üye mevcuttur. Kooperatiflerimizin bünyesinde bulunan balıkçı barınakları yaklaşık olarak 500 tekne barındırma kapasitesine sahiptir.

Belediyemiz bünyesinde mevcut olan Balıkçılık ve Su Ürünleri Birimi İlçe sınırları içerisinde Balıkçılık ve Su Ürünleri ile ilgili, ilçe yönetiminin öngördüğü vizyon, politika ve hizmetler konusunda; araştırma yapma, projeler hazırlama ve uygulama, ilçe balıkçısına, midyecisine ve halkına balıkçılık ve su ürünleri üzerine eğitimler verme, etkinlikler düzenleme gibi faaliyetler yürütmektedir. Aynı zamanda belediyemiz mevcut su ürünleri kooperatifleri, balıkçılık ile ilgili tüm sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler ile işbirliği içerisinde ortak hedeflerin belirlenmesi için ilçede bir bütün olarak Balıkçılık ve Su Ürünleri çalışmalarını, katılımcı ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmektedir.

Özellikle balık avlanması ve satılması konusunda ilçemizin bir depo olarak nitelendirilmesi gerek. Bizler de yerel yönetim anlayışı içerisinde, yaklaşık 10 bin kişinin balıktan geçimini sağladığı bir bölgenin sorunlarının birlikte tespit edilmesini ve özellikle balıkçılık alanında yer alan bütün herkesin çözümün içinde yer almasını sağlayan bir çalışma anlayışı sürdürmekteyiz.

Sonuç olarak yerel yönetimler, balık ve su ürünlerinin avlanmasından tüketiciye ulaştırılmasına kadar izlenen yolun en kaliteli hale dönüştürülmesi ve AB standartlarına kavuşturulması için ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmalıdırlar. ♦

**SARIYER,
SADECE
İSTANBUL'UN
DEĞİL,
TÜRKİYE'NİN
EN ÖNEMLİ
BALIKÇILIK
BÖLGELERİNDEN
BİRİDİR.**

H. NUR ÇAPA(TÜRKİYE SEYAHAT ACENTALARI
BİRLİĞİ BAŞKAN DANIŞMANI)

Sürdürülebilir balıkçılık sektörünü teşvik etmekte yerel otoritelerin rolü

Ben gırgır balıkçılığı ile uğraşan bir aileden geliyorum. Dolayısıyla balıkçılığın bütün sıkıntılarını, hikâyelerini bilmekteyim. Burada eski reislerden birileri varsa, benim Şaban Reis'in yeğeni olduğumu bileceklerdir. Eskilerde Yenimahalle'deki evimin penceresinden baktığım zaman Mayıs ayında uskumru çiroz halinde Karadeniz'e doğru çıkardı. Halı gibilerdi. Şimdi bizim eskilerin bildiği tabirler vardır anavasya, katavasya gibi.

Balıklar göç zamanında bizlerden daha ciddi bir şekilde sıralarını bilirdi. Mayıs ayında yavrusunu dökmüş Karadeniz'e çıkar beslenir, tekrar geri gelirdi. Ona katavasya derdik. Bütün bunlar sıra dâhilinde gittiği için de balığın cinsine göre ağların isimleri vardı. Açık ağ, kör ağ, sardalye ağ... Herkes bu balığın mevsimine göre ağlarını değiştirirdi. Bugün dinlediğim konular hep balıkçılığın geliştirilmesi ve Karadeniz'in kirliliği üzerine. Benim dinlemediğim zamanlarda da gırgır konusu konuşulmuş.

Karadeniz balığının büyük kısmını gırgırlar ve orta su trolcülüğü oluşturur. Gırgır balıkçılığı ile uğraşan bir aileden geldiğim için kötü bir şey konuşmak istemem. Bence şu anda Türkiye'nin eziyetini çeken onlardır. Kolay bir şey değildir, büyük masraftır, yatırımdır. Mesela onlara sorarsanız herkes balığın değerlendirmediğini söyler. Bir bakıma doğrudur. Çünkü tutulduğu zaman balık birden bire değerini kaybeder. Olmadığı zaman çok pahalıdır. Çözüm olarak kota mevzunun ko-

**BALIK 12 AY
DENİZDE AMA
TOPU TOPU
3 AY
LEZZETLİ
3 AY DA
İDARE EDER.**

nuşulması şarttır. Ezelden beri şikâyet edilen bir şeydir ama bir türlü gelmez. Biraz evvel Yunanlı misafirimiz çok güzel bir şey söyledi. Yunanistan'da bütün bakanlıklar Atina'dadır, denizcilik bakanlığı Pire'dedir. Yani devlet geçimini kimden sağlıyorsa hizmeti onun ayağına götürür. Bizde ellerinden gelse tersaneleri Ankara'ya çekecekler. Anlaşılır bir iş değildir. Dolayısıyla iğneyi başkasına batırırken çuvaldızı da kendimize dokundurmalıyız.

Eskiden lüfer yemezdik lezzetsiz diye. Her şeyden önce kültür verelim. Balık 12 ay denizde ama topu topu 3 ay lezzetli 3 ay da idare eder. Geri kalan zamanda da yemeyin balığı bırakın bizim için daha lezzetli hale gelsin. Popülasyonu bu şekilde korumalıyız. Denizi sevmek ve balık yemek bambaşka bir kültürdür. Karadeniz'de butik turizm yapılabilir. Bütün dünyada olan bir şey var. Aslında bugün tur operatörleri balığa çıkacak bir organizasyon yapabilir. Karadeniz'i dünya mahvetti. Bence Haydarpaşa tarafında da bir balık hali olabilir. O balıkları mevsiminde yemeyi öğretmemiz lazım. ♦

**BEN GIRGIR
BALIKÇILIĞI
İLE UĞRAŞAN
BİR AİLEDEN
GELİYORUM.**

DR. HAYRİ DENİZ

(MUĞLA BALIK ÜRETİCİLERİ
BİRLİĞİ BAŞKANI)

Karadeniz Balıkçılığı'nda yatırımları desteklemek

Ben kısaca Karadeniz su ürünleri yetiştiriciliği ve balıkçılığı nasıl geliştirebiliriz üzerine konuşacağım. İnsanlar artık daha çok kültür balığı üretiyor. Karadeniz üretim içinde çok az bir paya sahip. Deniz var ama deniz balığı yetiştiriciliği yapılmıyor. Rusya da türler farklı ama durum aynı. Rusya, mevsim balığı konusunda otoriterdir. Avrupa birliği yetiştiricinin rolüne vurgu yapıyor. Kültür balığının tüketici için iyi ve sağlıklı olduğuna vurgu yapılıyor. Koruma ve av baskısına vurgu yapılıyor. Burada imkânlarımıza bakacak olursak elimizde her şey var ve su ürünlerine artan bir talep var.

Farklı balıkçılık türlerinde ülkelerin birbirleriyle paylaşabilecekleri deneyimleri var. Bu şekilde birçok tür yetiştirebiliriz. Zorluklara gelecek olursak ülkelerin finansal durumlarının, kurumsal kapasitenin ve aramızdaki iş birliğinin yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Peki, Karadeniz ülkelerinde akuakültürü geliştirmek için neler yapmalıyız?

Öncelikle politik bir destek lazım. Burada olduğu gibi Karadeniz iş birliği gibi, kurumlarında desteğine ihtiyaç var. Üretici olarak sen şurada şu bölgede şu balığı yetiştirebilirsin diyebilmeliyiz. Tüm diğer kurumlarla alakalı izinleri de alabilmemiz lazım. Yani üreticinin önünü açmamız lazım. Türkiye Karadeniz'de ne yetiştiriyorsa diğer ülkelerde de bu türleri yetiştirebiliriz. Ülkelerin sahip oldukları deneyimleri birbirleriyle paylaşmaları bu noktada çok önemli. Belli türlerde belli konularda otorite olan ülkelerin birbirine yardımcı olup paylaşması gerekir. Çevre dostu türlerini geliştirmemiz lazım. Bölgesel iş birliği ve ortak yatırımlar yapmamız lazım. Tek başına bir ülke o türün yetiştiriciliğini yapamayabilir. ♦

**İNSANLAR
ARTIK DAHA
ÇOK KÜLTÜR
BALIĞI
ÜRETİYOR.**

PROF. DR. SEVİM KÖSE

(KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRETİM ÜYESİ)

Karadeniz yemekleri: Gelişmeler, trendler, problemler, çözümler

Su ürünleri işleme ve değerlendirmede öncelikle ham madde miktarına, çeşidine, kalitesine bakarız. Su ürünleri tüketimi ülkemizde çok az. Ülkemizdeki yakalanan balığın nasıl pazarlandığı konusunda bu slayt bize bilgi veriyor.

	TOTAL	East Black Sea	West Black Sea	Marmara Region	Aegean Region	Mediterranean Region
TOTAL	266.077,6	129.356,1	58.592,5	33.504,5	33.540,2	11.084,3
Fish meal & Oil Factories	73.666,9	71.375,0	166,2	244,1	1.881,6	
Co-Op Brokers, traders, whole salers, fish mongers	3.087,5	502,7	618,0	627,0	1.170,8	169,0
Canning factories	152.794,8	54.438,3	30.090,1	31.060,2	28.205,9	9.000,3
Direct consumer	25.251,3	1.969,1	21.708,5	942,6	615,6	15,5
Self consumption	4.436,8	150,9	1.035,6	339,0	1.204,8	1.706,5
Aquaculture farms	1.455,1	414,4	386,6	217,8	279,5	156,8
Not-utilised	127,9		113,7	1,8	11,2	1,2
Others	5.180,1	470,3	4.457,7	63,0	154,3	34,8
	77,2	35,4	16,1	9,0	16,5	0,2

YEREL OTORİTELERİN ROLÜ VE BALIKÇILIK SEKTÖRÜ İLE İŞBİRLİĞİ

4. OTURUM / 1 KASIM 2017

Pazarlanan balıkların büyük bir kısmı Doğu Karadeniz bölgesinden elde ediliyor ve bunun yine büyük bir kısmı balık unu ve yağ fabrikalarına gidiyor. Ülkemizde su ürünlerinin ithalat ve ihracatının genellikle yine taze veya dondurulmuş su ürünlerinden olduğunu gösteriyor.

Turkish seafood export and import quantity (ton) and value (US dollar) in 2016 (TÜİK, 2017).

Product type	EXPORT		IMPORT	
	Quantity (ton)	Value (\$)	Quantity (ton)	Value (\$)
Frozen seafood (whole, filleted fish, other seafood, fish eggs etc)	3 375	127 870 605	4 898	35 028 338
Frozen fish minced products (surimi etc)	10	41 615	24	256
Other seafood smoked	11	96 603	0	0
Canned other seafood	3 366	18 803 666	330	1 924 775
Canned fish	5 076	26 820 427	977	3 713 259
Fish smoked	4 771	42 383 958	19	444 314
Fish prepared or preserved	2 038	11 144	454	2 169
Dried/salted or smoked	476	19 803	1 190	29 757
Fish, fresh/ chilled, exc. Fillets/meat	98 644	494 100 940	13 554	45 964 742
Fish, frozen, excluding fillets & meat	18 020	60 054 415	56 227	77 361 684
Fish, live	92	4 696 926	844	8 649 101
Molluscs & other aquatic invertebrates, live, fresh or chilled	211	806 476	68	561 836
Molluscs & other aquatic invertebrates, other than fresh and alive	13	99 856	70	2 109
Fish meal and paste suitable for human consumption	609	3 751 147	1	69 689
TOTAL	145 468,8	790 303 664	82 074	180 753 629

Bunun dışında konserve, tütsülenmiş ve marine edilmiş ürünlerin çok az olduğunu görüyoruz. Bizim ülkemiz üreticileri özellikle ürünü alıp dondurdu ve fileto ettiyse bunu bir işleme teknolojisi olarak görüyor. Bunlar işlemeye ön hazırlık olan tekniklerdir. Gerçek işleme teknolojisi kişilerin hazır tüketebileceği hale getirmektir. Örneğin konserve, tuzlama, balık unu ve yağı. Bunun dışında tüketime hazır halde de görebilirsiniz.

Örneğin yurt dışında balıklı sandviç görebilirsiniz ama ülkemizde göremezsiniz. Biz de bu teknoloji konusunda eksikiz ve teşvik bekliyoruz. Maalesef ülkemizde üretilen ürünün çoğu balık unu ve balık yağı fabrikasına gidiyor. Bunun sebebi de ülkemizde en çok bulunan balığın hamsi olması ve boyutu küçük olduğundan manuel işlendiği için masrafının az olması.

Taze tüketimde bizi ne gibi sorunlar bekliyor. Mesleğe ilk başladığımda ülkemizde taze pazarlamada hijyen sorunu vardı. Artık bunlar biraz olsa

**TAZE
TÜKETİMDE
BİZİ NE GİBİ
SORUNLAR
BEKLİYOR.**

azaldı. Kalite kontrol konusunda bazı sorunlar var. Koşullar biraz daha iyileşmiş olsa da yine hatalarımız var. Bu da denetimsizlikten kaynaklanıyor. Balıkçılar da diyor ki biz seyyar satıcı istemiyoruz biz daha sağlıklı koşullarda satış yapmak istiyoruz.

İstatistik olarak sıkıntılarımız mevcut. Karadeniz bölgesinde avlanan balıkların çoğu yine Karadeniz bölgesine gidiyor. Çok yakın bir geçmişte iki firma balık yağını insan tüketimi için hijyenik bir şekilde işlemiş. Bu güzel bir gelişme. Bir ülkeden talebin ne kadar olduğu anlayabilmek için muhakkak kayıtlara ihtiyaç vardır. Daha dikkatli yöntemler bulunmalı. İçeriye dağılımın kesin bir kaydı yok. Buda ele alınması gereken çok hassas bir konu. ♦

MELİH İŞLİEL

(EGE SU ÜRÜNLERİ VE
HAYVANSAL MAMÜLLER
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ)

Türkiye'nin su ürünleri üretimi ve ihracatı

Türkiye'de neler oluyor? Ticari anlamda bu işler nereye gidebilir biraz bunlardan bahsedeceğim. Akuakültür dünyada parlayan bir yıldız. Avcılık azalıyor akuakültür artıyor. Akuakültür nedir? Balıklardan elde edilen un ve yağın doğru bölgede pazara yakın bir şekilde elde edilmesi ve bunun tüketiminin sağlanması. Dünyada bu trend var.

AKUAKÜLTÜR DÜNYADA PARLAYAN BİR YILDIZ

Su Ürünleri Üretimi, İhracatı, İthalatı ve Tüketimi

Yıllar	Üretim (ton)	İhracat (ton)	İthalat (ton)	Tüketim (ton)		Değerlendirile -meyen (ton)	Kişi Başına Tüketim (kg)
				İç tüketim	Bal. un/yağ*		
2000	582.376	14.533	44.230	538.764	71.000	2.309	8,0
2001	594.977	18.978	12.971	517.832	62.755	8.383	7,5
2002	627.847	26.860	22.532	466.289	156.000	1.230	6,7
2003	587.715	29.937	45.606	470.131	120.000	13.253	6,7
2004	644.492	32.804	57.694	555.859	105.000	8.523	7,8
2005	544.773	37.655	47.676	520.985	30.000	3.809	7,2
2006	661.991	41.973	53.563	597.738	60.000	15.843	8,2
2007	772.323	47.214	58.022	604.695	170.000	8.436	8,6
2008	646.310	54.526	63.222	555.275	95.742	3.989	7,8
2009	622.962	54.354	72.686	545.368	90.211	5.715	7,6
2010	653.080	55.109	80.726	505.059	168.073	5.565	6,9
2011	703.545	66.738	65.698	468.040	228.709	5.756	6,3
2012	644.852	74.007	65.384	532.347	94.201	9.682	7,1
2013	607.515	101.063	67.530	479.708	87.896	6.378	6,3
2014	537.345	115.682	77.545	420.361	73.667	5.180	5,5
2015	672.241	121.053	110.761	479.741	176.138	6.070	6,1
2016	588.715	145.469	82.074	426.085	93.096	6.139	5,4

Kaynak: TÜİK

* Balık unu ve yağı fabrikalarında işlenen miktar

ALABALIK UYGUN FİYATI SEBEBİYLE ÖNEMLİ İHRACAT ÜRÜNLERİNDEN BİR TANESİDİR.

Bunlar TÜİK verileri ve bu verilere bakılırsa durum pek de parlak değil. Hamsi balık ununa gidiyor. Zaten 2-3 ayda tutulan hamsinin Türkiye'de taze olarak satılması zor. Dondurulup ihraç edilmesi lazım. Ama hamsi ihracatta da çok kısıtlı. Sadece etnik pazarlara satılabiliyor yani sadece Türklerin olduğu ya da hamsi kültürünün olduğu bölgelere pazarlanabiliyor. Tonajlar oldukça az.

Bu kadar konuştuğumuz Lüfer 2016'da 9 bin ton. Mezgit ise 11 bin ton. Sadece bu kadar. Gıda fabrikalarında mezgit olarak tüketilenlerin hepsi bu mezgit değil, ithalat yoluyla gelen balıklardır. Türkiye'de bizim ürettiğimiz ihracata yönelik üç tane ana balık var: çupra, levrek, alabalık. Özellikle Rusya tarafından ciddi talep var.

Bunların dışında denizalası ve gökkuşağı alabalığı da Karadeniz ülkelerinde önemli bir ihracat potansiyeline sahiptir. Alabalık uygun fiyatı sebebiyle önemli ihracat ürünlerinden bir tanesidir. FAO'nun raporuna göre balık gelişmekte olan ülkelerde donmuş olarak değil taze tüketiliyor. Türkiye'de balığı taze tüketebilmek kısa zaman zarfında mümkün değil ve balıkçı bu durumdan memnun olmuyor. Dondurulması için de donanım ve teknoloji yok. Gelişmiş ülkelerde ciddi bir donmuş ürün tüketimi mevcut. Diğer ülkelere de bakıldığında taze olarak tüketilen balıkların üretimini çok görmüyorsunuz.

Karadeniz gibi hepimizin ortaklaşa kullandığı bir alanda akuakültür anlamında üretebildiğimiz çok daha büyük bir parçası Atlantik somonu gibi Uzakdoğu'dan gelen balıklara esir olmuş durumda. Hızla büyüyen pazarlar bunlar. Karadeniz'de alabalık ve denizalası konusunda ciddi fırsatlar var.

Kendi değerlerimize akuakültür anlamında sahip çıkıp tüketilmesi ve ihracatı konusunda bilinçlendirilerek bu konudaki projelere destek verilmeli. Lüfer gibi bir değer var ama bu balık türüne sahip çıkılmıyor. Lüfer çok özellikli bir balık. Bu hepimizin ortak aklıyla olacak bir şey. Bunlara çok kafa yormak lazım ama bunu hep birlikte yapmak lazım. Karadeniz'in bütün bu komşu ülkelerin fayda sağlayacağı bir değer olduğunu bilmek lazım. ♦

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

KAPANIŞ KONUŞMALARI

İNŞ. MÜH. ŞÜKRÜ GENÇ

(SARIYER BELEDİYE BAŞKANI)

**BALIKÇI
NE ZAMAN
AKLA GELİR?**

İki gündür tartışılan konulara çözüm bulunabilmesi ve devamını getirerek sonuç bildirgesinin doğru çıkması açısından bu toplantıyı takip eden herkesin bir katkısı olsun. Mutlaka katkı konusunda çaba sarf etmemiz gerekir. Ancak bu şekilde farkındalık yaratılabilir. Yoksa kimse ne balıkçının farkında ne de bilim adamlarının farkında bunu özellikle belirtmek istiyorum. Balıkçı, balık mevsimi geldiğinde balık ne kadar tutulacak, küçük mü olacak büyük mü olacak, ağın boyu ne kadar, nerede avlanacak nerede avlanmayacak, palamutun çifti 5 lira mı 15 lira mı bu tür tartışmalarda akla gelir. Ama 2 gün süren bu toplantıda da gördük ki balıkçıların ciddi sorunları var.

Bilim adamlarıyla balıkçılar arasındaki tezat gibi görünen ve anlaşılamayan konuların netleştirilmesi ve en doğru hedefe ulaşılması için de bu çalışmanın bir bildirgeye dönüştürülmesi gerekir. Burada şuna şahit olduk ki yaşamın her alanında olmak lazım. Attika'dan gelen arkadaşımız çok güzel bir şey söyledi 'Hep beraber ve her zaman.' Bunu hep birlikte sağlamak zorundayız. Kimse deniz beni ilgilendirmiyor, balıkçı beni ilgilendirmiyor diyemez. Çünkü sofrada balık yerken veya balıkçıdan balık alırken söylenmek yerinde destek vererek bu işin çözümüne fayda sağlanırsa çok daha büyük bir kazanım elde edilmiş olacaktır. Onun için herkesi çok yakından ilgilendiriyor.

Balıkçılık konusunda yerel yönetimler olmazsa olmaz. Bu muhtarlardan başlıyor. Muhtarlardan başlayan yerel yönetimler ve merkezi yönetimler arasındaki bağlantı sağlanmadığı sürece sadece konuşuruz. İçinde bulunduğumuz alanla ilgili sorunların çözümünün tek yolu kişiler arasındaki diyaloglardır. Balıkçının problemi ancak bunu görüp çözmeye inandığı anda çözülür. Balıkçı sorununun bilim adamıyla çözebilir. Bilim adamı ona yol gösterecek, balıkçı ona sorununun anlatacak ve bilim adamı çözüm üretecek.

Yöneticiler yani bizler aradaki bu köprüyü kuracağız. Ama yerel yönetim bunu tek başına yapamaz. Merkezi yönetiminde destek vermesi lazım. Yaşam konuşulacaksa o zaman bir problem oluşması mümkün değil.

Bu toplantının bir önemi daha var. Bir yerel belediyeyle bir ilçe belediyesiyle böyle bir kuruluşun ortaklaşa çalışması da çok önemliydi. Bunun devamının gelmesini isteriz. Özellikle şunu belirtmek isterim yaşamın hangi alanı olursa olsun o alanda bize ihtiyaç duyulduğunda var olduğumuzu ve tespit ettiğimiz sorunların çözümü için projelere açık olduğumuz ve sonuna kadar götürmek istediğimizi belirtmek isterim.

Sürekli konuşuyoruz. İki gündür konuşmaların içinde sürdürülebilirlik konusunu hep duyduunuz. Sürdürülebilirlik lafta kalmamalı. Sürdürülebilirliğin temeli katılımcılıktır. Biz sırası geldiğinde sizinle konuşmazsak bu işi zaten götüremeyiz. Biz sorunun kim yaşıyorsa onu bu işin içine katmaya çalışıyoruz. Ama bu noktada bir şey daha belirtmek istiyorum. Bunun siyasi boyutunu konuşmayalım lütfen konuşturmayın çünkü bu bizi köreltir. Bu deniz kuruyup dibe vurur. Bu olayın çözümü bilimsel olarak yaklaşımdır. Sen veri vereceksin bilim adamı da orada çalışmasını yapacak. Sen yardım etmezsen bilim adamı çalışma yapamaz. Katılımcılığı gerçekleştirmek zorundayız. Bu işi doğru yapmak için çaba sarf ediyorsak o işin içindeki herkes paydaştır. Benim temel düşüncem sorun varsa bu sorunu en iyi biçimde çözülmesidir. ♦

BU DENİZ KURUYUP DİBE VURUR.

CİDDİ PROBLEMLERİ BİRLİKTE ELE ALIRSAK HALLEDEBİLİRİZ.

BÜYÜKELÇİ MICHAEL B. CHRISTIDES

(KARADENİZ EKONOMİK
İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ
ULUSLARARASI
DAİMİ SEKRETERYASI (BSEC
PERMIS) GENEL SEKRETERİ)

Bu sunumlardan sonra gelen soru cevapların dinamikliği ve canlılığı bu toplantının ne kadar başarılı olduğunu söylüyor. Bende aynı başkanım gibi bu iki günde çok şey öğrendim. Buradaki önemli noktaları bir kez daha dinledim ve öğrendim. Gerçekten katılımınız için hepinize müteşekkirim. Bu canlı deneyim ve bilgi paylaşımı için bizim üzerinde durduğumuz noktalar için çok mutluyum. Başka bir şey daha var. Bu inisiyatifi seneye tekrarlayacağız. Bununda müjdesini vermek istedim. Sayın belediye başkanımızın bize karşı bir sözü var. Bende elimden geldiğince yardımcı olacağım ve eminim ki birincisinden çok daha faydalı bir zirve olacak.

Meslektaşlarınızı, diğer ülkelerden gelen Karadeniz'deki komşularınızı çok iyi ağırladınız. Bu konferansın sonuçlarının tüm katılımcı ülkelere dağıtılacağını biliyorum. Onları motive edeceğiz bu şekilde. Böylece bir sonraki toplantımıza katılmaları için hem bizi hem de onlar motive olacak. Bu problemler aslında bir ülkenin sorunu değil bölgesel ve ulusal işbirliğiyle çözülecek sorunlar. Sadece bu ciddi problemleri birlikte ele alırsak halledebiliriz. ♦

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

**BALIKÇILIK
PERSPEKTİFLERİNİ
TANIMLAMA VE
KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ MAVİ
BÜYÜMEYİ
TEŞVİK ETMEK**

Konferans Özeti

1. Uluslararası Balıkçılık ve Mavi Büyüme Konferansı, İstanbul Sarıyer Belediyesi ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Uluslararası Daimi Sekreteryası ortaklığı ile 31 Ekim-1 Kasım 2017 tarihlerinde İstanbul'da düzenlendi.
2. Konferans; balıkçılık yönetimini etkileyen başlıca konuları ele almak, balıkçılık ve akuakültür üzerindeki çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri değerlendirmek, Karadeniz bölgesindeki özel sektör ile kamu kurumları arasındaki iş birliğini teşvik etmek amacı ile düzenlendi.
3. Konferansa KEİ Üyesi devletlerin temsilcileri (Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Yunanistan, Moldova, Türkiye ve Ukrayna), KEİ ilgili Kuruluşları (KEİPA), KEİ Gözlemcileri, Özel Diyalog Ortakları (Karadeniz Komisyonu ve Periferik Denizcilik Bölgelerinin temsilcileri) ve Uluslararası Kuruluşlar (Avrupa Komisyonu, FAO ve EUROFISH) katıldı. Konferansa ayrıca Karadenize kıyısı olan belediyeler, akademik çevreler, STK'lar ve özel sektör temsilcileri de katılım sağladı.
4. Konferans, Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç tarafından açıldı. Başkan Genç, konuşmasında balıkçılık sektörünün Sarıyer için önemli olduğunu vurguladı ve belediyenin balıkçılık sektörüne yardım etmeyi amaçlayan faaliyetlerini tanıttı. Ayrıca, kurumsallaşmış araştırma, yönetim mekanizmaları ve teknik donanım ihtiyacı gibi balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği sektörlerini desteklemek için gereken eylemleri gündeme taşıdı. Başkan Genç, Karadeniz bölgesinde balıkçılık politikasının uygulanmasında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi gerekliliğini ve söz konusu sektörler için yerel yönetimlerin vazgeçilmez bir rolü olduğunu belirtti.
5. KEİ Genel Sekreteri Büyükelçi Michael B. Christides, KEİ Örgütü'nün Karadeniz Bölgesi'nde balıkçılık alanındaki ortak faaliyetlerin teşviğine özel önem verdiğini belirtti. Üye devletler içerisinde özellikle Karadeniz kıyılarında yaşayan birçok insan, Karadeniz ile birbirlerine bağlı olan emekleriyle yaşamlarını sürdürmektedir. Avcılık ve balıkçılık, Karadeniz kıyı kentlerinin toplumunu ve kültürünü şekillendirdi. Genel Sekreter ayrıca, Karadeniz Bölgesi'ndeki kayıt dışı ve düzensiz avlanma konusuna da değindi. Ulusal uzmanların, KEİ üyesi devletlere "FAO nun, Yasadışı, Kayıtdışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine dair Antlaşma"sına katılmayı düşünmeleri gerektiğini söylediğini belirtti.
6. Konferansın açılış oturumunda Avrupa Komisyonu Akdeniz ve Karadeniz Su Ürünleri Politikası Direktörü Veronica Veits bir konuşma yaptı. Karadeniz'in AB Komisyonu ve AB komşu ülkeler için önemli bir deniz olduğunu belirtti. Veits, Karadeniz'in mavi ekonomisinin tecrit edilmeyeceğini belirterek, Karadeniz ülkeleri ve diğer paydaşlar arasındaki işbirliğinin güçlendirileceğini söyledi. AB, Karadeniz için Baltık Denizi ve diğer alanlarda uygulanan diğer stratejilere benzer bir deniz stratejisi geliştiriyor. Direktör Veits, Karadeniz'deki stokların yasadışı, bildirilmemiş ve düzenlenmemiş (IUU) balıkçılık nedeniyle fazla tüketildiğini ve tükendiğini belirtti. Bu nedenle bölgedeki balıkçılık yönetimini güçlendirmeyi önererek,

IUU'yu engellemek için toplu eylemler önerdi.

7. FAO (BM Gıda ve Tarım Örgütü)'nun FAO Alt Bölge Müdürlüğü Uluslararası Danışmanı Atilla Özdemir, FAO'nun kabul edilmiş belgelerine göre sürdürülebilir balıkçılık ve su ürünleri kaynaklarının sorumlu bir şekilde yönetilmesini teşvik ettiğini belirtti. Sorumlu Balıkçılık için davranış kurallarını oluşturan FAO tarafından 2013 yılında başlatılan FAO Mavi Büyüme girişimi hakkında katılımcılara bilgi vererek; ekonomik büyümeyi, sosyal kalkınmayı, gıda güvenliğini ve su canlıları kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını dengelemek için açıklamalarda bulundu.
8. EUROFISH Direktörü Aina Afanasjeva, Karadeniz Bölgesi'nin mevcut balık stokları ve etkin yönetimi açısından önemini belirtti. Karadeniz balıkçılık ve su ürünleri kültürü ile ilgili daha fazla iş birliğine yönelik çağrıda bulundu. Afanasjeva, EUROFISH'in Karadeniz limanları da dâhil olmak üzere Avrupa limanlarında pazar erişimini ve veri toplama yeteneğini geliştirme faaliyetlerini sundu.
9. Ukrayna KEİ Genel Sekreteri adına İstanbul Başkonsolosluğu'ndan Sergii Kravchenko, kısa bir açıklama yaptı. Katılımcılara KEİ bölgesi için balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği sektörlerinin önemini vurguladı. Kravchenko, dinleyicileri Ukrayna Kürsü Başkanlığı görev süresince devam eden faaliyetler hakkında bilgilendirdi.
10. Konferansa katılamayan "Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu" (Bükreş Konvansiyonu) Daimi Sekreteryası Müdürü Prof. Halil İbrahim Sur'un konferans için hazırlamış olduğu konuşma katılımcılara dağıtıldı.
11. Konferansın ilk oturumu Bulgar Bilimler Akademisi, Oşinoloji Enstitüsü'nden Violin Raykov tarafından yönetilirken, Bükreş Beyannamesi'nin uygulanmasındaki ilerlemenin değerlendirilmesi üzerinde duruldu. Raykov ayrıca, Karadeniz'in deniz canlılarının ve ekosisteminin durumu hakkında bir sunum yaptı. Karadeniz balıkçılığına, stok durumuna ve yönetimine genel bir bakış yaptı. Raykov, Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu tarafından başlatılan ve Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen bilimsel ve teknik projeye (BlackSea4Fish Projesi) stok değerlendirme yöntemlerini anlattı.
12. Türkiye Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Trabzon Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürü İlhan Aydın, "Karadeniz'de Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Mevcut Durumu ve Geleceği" hakkında bir sunum yaptı. Aydın, özellikle su ürünleri yetiştiriciliği üretiminin tüm Karadeniz ülkelerinde artışta olduğunu belirtti. Özel sektörün gelecekte su ürünleri yetiştiriciliğinde yatırım yapma ilgisini dikkate alarak sektörün genişlemesini öngördüğünü söyledi. Aydın, araştırma enstitüsünün Kocaeli Belediyesi ile olan iş birliğinden balık türlerinin yetiştirilmesine ve diğer belediyelerin kurumuyla olan iş birliğine olan ilgisinden bahsetti.
13. Prof. Dr. Bayram Öztürk, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı (TÜDAV) adına "Karadeniz'de IUU Balıkçılığı İçin Uluslararası Gün - Bazı Değerlendirmeler" konulu sunumu gerçekleştirdi. Öztürk, Karadeniz'de IUU (Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Su Ürünleri Avcılığı)'ya karşı sıfır toleransla mücadelenin yollarını, IUU ile olan ilişkilerini anlattı. Bu mücadelenin dünyada 9 ila 26 milyar ABD doları arasında olduğunu tahmin edildiğini söyledi. Dr. Öztürk ayrıca, Karadeniz'deki kalkan stoklarında korkunç bir yıkım olduğunu ve kalkan için bir

yönetim planının hazırlanmasına ihtiyaç olduğuna değindi. IUU alanında GFCM, KEİ, ülkeler, STK'lar ve diğer paydaşların katılımıyla uluslararası iş birliğinin gerekliliğini belirtti.

14. Birinci oturumda son panelist, "Yasadışı, Kayıtdışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılık (IUU) ve Balıkçılık Denetimleri" üzerine Sahil Güvenlik Komutanlığı adına sunum yapan Dr. Ejbel Çıra Duruer oldu. Duruer konuşmasında IUU'nun tanımı, çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri, nedenleri, deniz güvenliği ile ilişkisi hakkında bilgi verdi. IUU ile mücadelede ulusal ve uluslararası düzeyde başlıca hukuki araçlar ile işbirliğinin önemine değinen Duruer Sahil Güvenlik Komutanlığı'na yürütülen balıkçılık denetimleri ve uygulanan yasal işlemleri anlattı.
15. Prof. Dr. Ertuğ Düzgüneş'in yönettiği konferansın ikinci oturumunda Karadeniz Bölgesi için balıkçılık beklentileri masaya yatırıldı. Bu oturumda ilk panelist, Türkiye Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Ramazan Özkaya oldu. Balıkçılık kooperatiflerinin Türkiye'de düzenlemelere uymak zorunda olduğunu ve küçük kooperatiflerin büyük balıkçılık şirketleri ile rekabet edemeyeceğini belirtti. Bu anlamda, hükümet tarafından hazırlanacak ve uygulanacak kota sistemini hayata geçirmeyi önerdi. Özkaya, Karadeniz stoklarındaki aşırı avcılığa karşı uyarıda bulundu ve sektörde dürüst rekabet kurallarının uygulanmasının gerekliliğini vurguladı.
16. Akdeniz Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz Deval, Karadeniz'deki beyaz kum midyesinin avcılık kapasitesi ve yönetimi hakkında bir sunum yaptı. Arama süresi, fiyat, dönem başı ve ülkeye göre toplam avcılığı anlattı. İzleme mekanizmalarını, Türkiye ve İtalya'nın kontrol sistemlerini karşılaştırdı ve yöntemlerini gösterdi. Ayrıca, beyaz kum midyesini korumak için bazı önerilere tepki gösterdi.
17. Azerbaycan'ın İstanbul Başkonsolosluğu temsilcisi Ramiz Hacizade, "Azerbaycanın Karadeniz ve Azak ülkelerindeki Uluslararası Ekonomik İş Birliği Programı" hakkında bir açıklama yaptı. Hükümetinin, Eko-sistemi korumak ve izinsiz balık avcılığını önlemek için Karadeniz ve Azak denizlerinde IUU ile mücadele etmekte önemli bir görev üstlendiğini belirtti. Ülkesinin FAO ile olan, özellikle Hazar Denizi'ndeki Mersin balığının korunmasında önemli iş birliğinden bahsetti. Hacizade, katılımcılara FAO himayesinde Hazar Denizi'nin Biyolojik Su Kaynakları Komisyonu, Orta Asya ve Kafkaslar'daki balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği komisyonlarında ülkesinin başkanlığını anlattı.
19. Bu oturumda İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Erdoğan Kartal, İstinye Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Mehmet Rifat Akyüz ve Karadeniz Vakfı Başkanı Hüseyin Güler'in konuşmaları yer aldı. Konuşmacılar, katılımcıları balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili kendi kurumlarının faaliyetleri hakkında bilgilendirdi. Konuşmacılar özellikle küçük ölçekli balıkçılık ve sorunlarından, balıkçılık sektöründeki küçük işletmelerin yatırım sorunlarından, hükümetin küçük ölçekli balıkçılık alanlarındaki bürokrasi sorunları ve izin sayısından, Karadeniz'in kirliliğinden, küçük balıkçı şirketleri için eğitim imkânlarından bahsetti.
20. Konferansın üçüncü oturumunda ana başlık Karadeniz'deki Mavi Büyüme oldu. Oturum, KEİ Uluslararası Daimi Sekreteryası Bay Alexei Nistean tarafından yönetildi. İlk panelist Avrupa Komisyonu Denizcilik İşleri ve Balıkçılık (DG MARE) Genel Müdürlüğü Temsilcisi

Svetoslav Stoyanov oldu. Stoyanov "Karadeniz'de Mavi Büyümenin Beklentileri ve Gerçeği" hakkında konuştu. AB'nin Mavi Büyüme girişimi ve AB'nin Karadeniz'e olan ilgisinden bahsetti.

21. Periferik Denizcilik Bölgeleri Politika Görevlisi Stavros Kalognomos "Mavi büyümenin bir bileşeni olarak sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliği: Bölgesel stratejik perspektif" konulu bir sunum yaptı. Kalognomos, su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili olarak CPMR (Periferik Denizcilik Bölgeleri) bölgelerinin deneyimini paylaştı ve Karadeniz bölgeleri arasındaki iş birliğini artırmayı önerdi.
22. Muğla Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Mekez Birliği'nden Dr. Hayri Deniz, "Türkiye'de Mavi Büyüme Yetiştiriciliği: Karadeniz Bölgesi İçin En İyi Model" konulu bir sunum yaptı. Katılımcılara, özellikle Muğla örneğinde olduğu gibi, Türkiye'de su ürünleri yetiştirme deneyimini anlattı. Dr. Deniz, belirlenen alanlarda balık ürünlerinin yetiştirilmesinde Türk ve yerel (Muğla) çiftçilerin faaliyetlerini somut rakamlar ile sundu. Ayrıca, su ürünleri yetiştiriciliği ihracat potansiyelini ve yetiştiricilik hedefinin temel ülkelerini bildirdi.
23. Üçüncü oturumda İstanbul Üniversitesi'nden Dr. Nazlı Demirel, "Karadeniz Bölgesi'nde Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği İçin Araştırma Faaliyetleri" hakkında bir sunum yaptı. Dr. Demirel, bölgedeki faaliyetler sonucunda tükenen Karadeniz balık stoklarıyla ilgili endişe verici duruma dikkat çekti. Demirel, Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliğinin gelişimi için bilimsel koşullar ile ilgili beklentileri açıkladı ve sektörün gelişimi için bazı önerilerde bulundu.
24. Konferansın dördüncü oturumunda, yerel yönetimlerin balıkçılık sektöründeki rolü ve balıkçılık sektörüyle olan iş birlikleri ele alındı. Oturum, İstanbul Üniversitesi'nden Dr. Benal Gül tarafından yönetildi. Bu oturumun ilk konuşmacısı Giresun Vakfı Başkanı Ahmet Dokumacı oldu. Dokumacı, Giresun sularındaki su ürünleri yetiştiriciliği ve balıkçılık konularında bilgiler verdi ve katılımcılara bu sektörün kent ekonomisine katkıda bulunduğunu belirtti. Dokumacı, kentin turizm sektörünün gelişmesi ve Giresun'a yakın bir adanın turistler için cazibe merkezi olabileceği konusundaki görüşlerini dile getirdi. Bu nedenle kentin iyi tanımlanmış bir projeye ihtiyacı olduğunun altını çizdi.
25. Samsun Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanı Mehmet Akif Özdemir, "Yerel Yönetimler Açısından Samsun Balıkçılığına Genel Bir Bakış" başlıklı bir sunum yaptı. Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili faaliyetlerini, bu sektörlerin üretimindeki artışını anlattı. Özdemir, yerel su ürünleri yetiştiricilerine balık ürünlerini yetiştirme konusunda yardım etmek için belediye tarafından oluşturulan tesislerden söz etti. Şehrin ekonomisine yardımcı olan belediyedeki aktif işleme sektöründen bahsetti.
26. Yunanistan Atina Vali Yardımcısı Athanasios Anagnostopoulos "Mavi Büyüme: Atina Bölgesi Örneği" konulu bir sunum yaptı. Anagnostopoulos, sunumunda balıkçılık ve akuakültürle uğraşan özel şirketler ile belediyesinin yetkilileri arasındaki iletişimi vurguladı. Ayrıca Attika bölgesinin, atık yönetim programını uygulamak için çok çalıştığını belirtti. Belediyenin ev sahipliği yaptığı Pireus Mavi Büyüme İnovasyon merkezinin amaçlarını, hedeflerini ve sonuçlarını açıklarken, Atina bölgesinde yılda bir kez mavi ekonomi haftası düzenlemek istediğini belirtti.

27. Metro Grubundan Zekiye Sarı Kuzu “Deniz Ürünleri Sürdürülebilirliği” konulu sunumunu gerçekleştirdi. Türkiye ve dünyadaki balıkçılık durumunun altını çizerek, 2050 yılına kadar olan talebin, ülke başına balık tüketimini ve şirketi tarafından balıkçılık kaynaklarının sürdürülebilirliğine yönelik atılan adımlar hakkında bilgi verdi. Ayrıca katılımcıları METRO grubunun başlattığı deniz balıklarının pazara kadar takip edilmesi projeleri hakkında bilgilendirdi.
28. Sarıyer Belediyesi Su Ürünleri Mühendisi İrem Köse Reis, sürdürülebilir balıkçılık sektöründe yerel yönetimlerin rolüyle ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamasında katılımcılara, Türkiye’nin genel ihracat potansiyeli hakkında bilgi verdi. Belediyenin balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliğine vermiş olduğu önemin yanı sıra özellikle Sarıyer Belediyesinin balıkçılık ve su ürünleri çalışmalarını özetledi. Üniversitelerle yakın işbirliği içerisinde çalışmaların yürütülmesi gerektiği ile birlikte balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği sektörlerine yardım etmek için alınması gereken önlemlerden bahsetti.
29. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Başkan Danışmanı H. Nur Çapa, balıkçıların gündelik faaliyetlerindeki yardım ve desteğe olan ihtiyacından bahsetti. Kota sisteminin uygulanmasının balıkçıların çalışmalarını kolaylaştırabileceğini ve küçük ölçekli balıkçılık kooperatiflerine yardımcı olabilecek bir çözüm olabileceğini belirtti. Bu açıdan Yunanistan’ın iyi tecrübelerini vurguladı.
30. Dr. Hayri Deniz, artan balık ve su ürünleri tüketimini, bu ürünlerin pazarlarını ve sektörün büyümesini sağlamak için gerekli yatırımları anlattığı “Karadeniz Balıkçılık Yatırımlarına Destekler” başlıklı bir sunum yaptı. Sunumunda, balıkçılık ve akuakültür sektörlerinin Avrupa perspektifini ve Karadeniz bölgesi için AB’den yapılacak olası yatırımlara değindi.
31. Karadeniz Teknik Üniversitesi’nden Prof. Dr. Sevim Köse “Karadeniz Yemekleri: Gelişmeler, Trendler, Sorunlar ve Çözümler” başlıklı bir sunum yaptı. 2003-2015-2017 yılları arasında Trabzon’da taze balık pazarının durumu ile birlikte Türk deniz ürünleri ihracatının ve ithalatının miktar ve değer açısından rakamlarını paylaştı. Prof. Köse, işleme endüstrisi, dondurulmuş balık ürünleri ve balık yağı ürünlerinin ihracatı hakkında konuştu. Dinleyiciler ile konu hakkında bazı öneri ve tavsiyeler paylaştı.
32. Konferanstaki son konuşmacı, Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Ürünler İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Melih İşliel “Türkiye Su Ürünleri Yetiştiriciliği ve İhracatı” üzerine bir sunum yaptı. İşliel, sunumunda Karadeniz kıyılarında farklı balık türlerinin yetiştirilmesi, balık ve su ürünlerinin yetiştirilmesinde su ürünleri kooperatiflerinin sorunları ile ilgili bilgiler paylaştı. Ayrıca balıkçılık ve su ürünleri sektörlerinin kıyı belediyelerinin ekonomisine katkısını açıkladı.

Konferans katılımcıları, konferansın organizasyonu ve İstanbul’da kaldıkları sürece onlara gösterilen sıcak konukseverlik için Sarıyer Belediyesi’ne, Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç’e ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Uluslararası Daimi Sekreteryası’na (KEİ PER-MİS) teşekkürlerini ifade ettiler. ♦

Tartışmalar - Sonuçlar ve Öneriler

1. Karadeniz Bölgesi’nde balıkçılık her zaman birçok insan için zanaat ve istihdam olanaklarını sağlayan önemli bir ekonomik faaliyet olmuştur.
2. Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği sektörü insanlara, ailelere, topluluklara, sahil kasabalarına ve köylerine doğrudan ve dolaylı faydalar sağlamaktadır.
3. Denizlerle çevrili bir ülke olan Türkiye’de su ürünleri yetiştiriciliği yönetim sisteminin kumsallaştırılması olmazsa olmazdır.
4. Karadeniz stokları; kirlilik, iklim değişikliği, istilacı türler ve kayıt dışı avcılık nedenleri ile tükenmektedir. Balık stoklarının sürdürülebilirliği için bir strateji gerekmektedir.
5. Stoklarla ilgili veri eksikliği, balıkçılık sektörü için belirsizlik yaratmaktadır.
6. Sektörde düzenleyici bir çerçeve ve ruhsatlandırmaya gereksinim duyulmaktadır.
7. Balık ürünlerinin sadece %2’si balık yetiştiriciliğinden kaynaklanmaktadır. Bu üretimin geliştirilmesi ve yerel düzeyde desteklenmesi gerekmektedir.
8. Bölgesel örgütler (GFCM, BSEC vb.) Karadeniz Bölgesi’nde uzun süreli sürdürülebilir kalkınma ve sektörünü destekleme konusunda yerel yönetimlerle, Sarıyer Belediyesi ile daha fazla çalışmalıdır.
9. Avrupa Birliği’nin Karadeniz’de balıkçılık ve akuakültür alanına olan ilgisi dikkat çekmektedir ve sektörde araştırma ve geliştirmeye yönelik katkısı memnuniyetle karşılanmalıdır.
10. Karadeniz Bölgesi’nde sürdürülebilir balıkçılık uygulamaları için uluslararası iş birliği önemlidir.
11. Bu konferansın sürekliliğinin olmasına ve gelecek yıl yeniden organize edilmesine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.
12. Balıkçılığın gelişmesi için ilgili kooperatiflerde su ürünleri mühendislerinin istihdam edilmesinin sağlanması. ♦

ULUSLARARASI BALIKÇILIK VE
MAVİ BÜYÜME KONFERANSI

31 EKİM - 1 KASIM - İSTANBUL 2017

SARIYER İLÇESİ BALIKÇILARINDAN GÖRÜŞLER

Sarıyerli balıkçılar ne diyor?

» Ülkemizin 3 tarafı denizle çevrili olup 8882 km sahil şeridi bulunmaktadır. Bu konum içinde ülkemizde balıkçılık, 24 milyon hektar ile tarım kadar kullanım alanına sahip olmasına rağmen Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bir alt kolu olan Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmeye çalışılmaktadır. Birçok kadronun Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda yer almasına karşın Türkiye'nin fiziki yapısının zorluğu itibari ile ne yazık ki kontrol ve denetim noktalarında eksiklikler bulunduğu gibi, sağlıklı ve hijyenik ürünlerin pazara sunulması noktasında bu kadrolar yetersiz kalmaktadır.

» Denizlerdeki balık stoklarının aşırı avcılığa maruz kaldığı ve günümüz balıkçılığına artık cevap veremediği görülmektedir. Bu nedenle sürdürülebilir balıkçılık için acilen kota sistemi getirilmeli ve stoklar kendini yenileme şansı bulabilmelidir. Kota sistemi ile birlikte balık çıkarma yerlerinde istatistiki veri tutulmalı. Su ürünleri ve balıkçılık kayıtlarının olacağı istatistiki veri departmanı olmalı. (*Her tutulan balığın kayıt altına alınması için KDV nin %1'e indirilmesi ile kayıt dışılık önenebilir.)

» Ruhsatlı ve ruhsatsız aşırı tekne sayısı ve yönetimdeki kadro eksikliği denetleme konusunda büyük zafiyetlerin olduğunu ortaya çıkarmış bu gün denizlerdeki yasadışı avcılık en yüksek seviyeye çıkmıştır. Etkili bir balıkçılık yönetimi olmadığından yasadışı avcılığı önlemek için denetleme konusunda yıllardır yetersiz kalmıştır, bu gün denizlerdeki yasadışı avcılığın denetleyicisi olan sahil güvenlik bu oluşuma yetersiz kalmıştır. Denetim görevi verilen Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri ile Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın su ürünleri mühendislerinin çoğaltılması ve bu birimlere denetim için yeterli deniz araçlarının tahsis edilmesi gerekmektedir. Böylece denetimler artırılmalı ve av yasaklarına uymayanlara caydırıcı cezalar uygulanmalıdır.

» Yarım asırdır Marmara Denizi'nde yasak olan ışıkla avcılık, önlenemediği için zararlı olduğu bilindiği halde 45 gün serbest bırakılmıştır. Işıkla balık avcılığı denizlerimizi katletmek demektir acilen yasaklanmalıdır.

» Balığın karaya çıkış noktaları sıkı denetim altına alınıp karaya çıkan balığın menşei sorgulanmalı ve ruhsatsız avcılığa karşı kesinlikle önlem alınmalıdır.

» 4 yılda bir yayınlanan su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğlerin günümüz balıkçılığına cevap vermediği görülmektedir. Bu tebliğlerin ağırlıklı olarak balık boyları, derinlik ve av sahaları konularını içerdiği esas dikkate alınması gereken konunun ise balıkçının kullandığı limitsiz av araç gereçlerinin ve avlanma sisteminin iç denizlerdeki balık stokları üzerinde aşırı baskı oluşturmasıdır. Bu konuda acil radikal tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu tedbirlerin başında öncelikli olarak seçici av araçları dizayn edilmesi ve av araçlarının boyutlarında kısıtlamalar gelmelidir. Su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğleri hazırlarken balık popülasyonları üzerinde çok büyük etkisi olan iklim değişikliği ve kirlilik gibi önemli konular göz önünde bulundurularak yasaklar belirlenmeli ve gerekirse her yıl akademisyen, balıkçı, yerel otoriteler bir araya gelerek yeniden düzenleme yapılmalıdır.

» Bunun yanında tekne boylarında aşırı büyüme söz konusudur. Tekne sayılarımız çok fazladır. Birim çabadaki av miktarının düşüşüne paralel olarak aşırı av baskısı artmaktadır. Bu sebeple mevcut balıkçının sosyal ve ekonomik yapısının doğru tespit edilerek tekne sayısının azaltılmasına ihtiyaç vardır. Denizlerimiz bu teknelerin ileri teknoloji ve av kapasitesini kaldırma şansı yoktur. Bunun için en kısa zamanda yeni avcılık politikası belirlenmeli tekne boyları 30 metre ile kısıtlanmalı boy fazlası olan tekneler yurt dışı balıkçılığına teşvik edilmeli ama bu Karadeniz ülkelerinin hiç biri olmamalıdır.

» Yardımcı tekne adı altında balığı denizden karaya taşıyan tekne izinleri iptal edilip balığı avlayan teknenin kendi balığını avladıktan sonra av sahasını terk etmesi sağlanarak sürekli avcılığın önüne geçilerek balık stokları üzerinde oluşacak baskı azaltılmalıdır.

» Barınaklar yönetmeliğinde belirtilen satış yeri, bağlama yeri, çekek yeri, ağ yıkama yeri ve sosyal tesis gibi yerlerin yapılabilmesi için ilçe belediyeleri ile tarım müdürlüklerinin düzenleme yapmasına izin verilmelidir.

» Orta su trolü balık avcılığı kesinlikle yasaklanmalıdır. Bunlar her türlü balığı tutuyorlar ve küçük balıkları bile bırakmıyorlar. Büyüyen balıkların yemleri olan balıkları bile tutmaları denizlere ciddi derecede zarar vermektedir.

» Denizlerimizde balığa yaşama şansı tanımak, sürdürülebilirliği sağlamak adına acilen bütün denizlerimizde koruma alanları belirlenmeli ve avcılığa yasaklanmalıdır.

» Aşırı avcılığın önlenmesi için Bölgesel Balıkçılık uygulamasına geçilmeli, teknelerde çift ağ kullanımı kaldırılmalı tek ruhsat tek ağ olmalıdır.

» Teknelerin yapacağı tek model avcılık olmalıdır. Örneğin; trol ise trol, gırgır ise gırgır, kıyı balıkçılığı ise kıyı balıkçılığını her tebliğ döneminde seçecek o dönemler içinde başka bir avcılık yapmayacaktır. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

**WELCOME &
INTRODUCTION**

Civil Engineer
ŞÜKRÜ GENÇ
(MAYOR OF SARIYER
MUNICIPALITY)

Dear Participants,

We are happy to have you here in the most beautiful coasts of the Black Sea and Bosphorus for the “Fishery and Blue Growth” meeting that we are holding with the Organization of the Black Sea Economic Cooperation.

With the idea that it would be a part of the strong, model collaboration between countries I'd like to begin my words by wishing that this meeting, which we are organizing in order to utilize the riches of the sea together in line with the principles of the law of neighborhood, support each other in our research on this matter and share our experiences will be successful and effective for all participating countries and delegations.

I've been serving as the Municipality Mayor of Sarıyer, a beautiful district with a population of 400 to 450 thousand people since 2009. The most striking feature of our district is that it's surrounded by the sea from two important coasts, namely the Black Sea and Bosphorus, the most beautiful waterway in the world. We have one of the largest fishing ports in Turkey. Sarıyer provides about 40% of fishery in Istanbul. There are 7 aquaculture cooperatives engaged with the district and about 900 members involved in these cooperatives. As you see from the data fishing holds significant positions in both commercial and social life of our district and is a way of subsistence for about 10 thousand people.

There are two fundamental concepts we took as principle in every activity pursuant to our local authority approach. Participation and sustainability. We based our efforts on these two concepts owing to the geographical location of our district and to the fact that fishing is an important source of subsistence. We have continued to break new ground in this area since 2010.

As fishing is so important in Sarıyer, we began to demonstrate the significance we attach to it as the first district municipality in Turkey that built an aquaculture unit. We held a district fishery congress for the first time in the history of Sarıyer and we brought all stakeholders together.

We applied for a grant fund with the “Local Steps towards the Implementation of EU Mar-

keting Standards “ to obtain the contribution of the European Union as well and we hosted an international workshop that introduced experts, local authorities and members of NGOs from Spain, Italy, Malta and Bulgaria to the representatives of the industry in Istanbul with a project that ranked in the top 24 of 400 projects.

We organize certificate programs on Aquaculture Education with the collaboration of universities as well as on various subjects with the collaboration of other stakeholders. These training sessions address a wide variety of subjects, from the reasons for consuming fish and other fisheries to fishing methods, which will create awareness in producers and consumers.

Training efforts for students in the district schools continue to instill the importance of fish consumption from very young ages.

We are completing a missing link in history. We are establishing the first Bosphorus museum with the valuable academicians of Istanbul Technical University.

The museum, which will narrate the formation and history of the Bosphorus and creatures of the sea with the remains from the past and with technological infrastructure, will soon be commissioned.

I have been brief in order to use time economically, as you can see in the light of the information I gave local governments play a very important role in the development of the fisheries sector and in the resolution of problems in the seas.

In this context I accept this conference like a start. As a continuation of this meeting, we are planning to meet with the local governments of Bulgaria, Ukraine, Georgia, Russia, Romania's Sochi, Batumi, Odessa, Varna and other cities which are coastal to the Black Sea. It is not possible to achieve the desired results if the local governments do not cooperate over the problems and do not cooperate on the solutions. It is not possible to achieve the desired results if the local governments do not cooperate over the problems and do not cooperate on the solutions.

With the works we conduct in this area in world history as a local authority our goal is to broaden the scope of our works, make contributions to ensure the fishery policy in Turkey achieves the intended level, make international collaboration and develop economic, technological and social relationships. I'd like you to know that we are determined to increase our participation in this and similar platforms and our leadership wherever required with each passing day.

We are facing threats that affect our seas and hence the living population, particularly fishery. We are closely following these issues for Turkey and in the international area.

► Climate change arising from global warming is a common issue for all countries. The agreement signed by about 200 countries as a result of the Paris Climate Conference is a critical milestone. Increase in the sea temperature and acidification rate forces sea creatures to migrate. Melting of glaciers and snow cover is raising sea levels. Pollution of water sources and loss of efficient soil will cause much larger issues in the years to come.

► Oceans and seas in the world are getting polluted rapidly. Dumping industrial environmental wastes in the sea, the threat formed by oil tankers and the pollution they cause as a result of accidents reduce the population of sea creatures. Recently heavy loads of construction debris maliciously dumped in the sea came back to our shores and our teams spent days to clean it. A million birds and 100 thousand sea mammals die annually in the oceans and the seas worldwide because of eating plastic wastes. Struggle for cleanliness of the sea and seaside areas exceeds the limit which countries can resolve on their own and is on a scale that needs international attention.

► Scientific support in fishery in Turkey is unfortunately inadequate. Institutionalized research and development activities are needed. Institutionalization of the management system of aquaculture in Turkey as a country that is surrounded by the sea on three sides is indispensable.

► Lack of an institutional management mechanism and the complication of powers that we are facing as a local authority form an obstacle against establishing fish markets and cool air storage. This negatively affects the fishermen of our district primarily.

► Lack of sufficient level of technical equipment causes disruption to the balance between stocks and hunting. (For example, overfishing beyond the needs and stocks in the Black Sea cannot be avoided)

► The necessary international connections need to be laid by the governments in order to draw fishermen to deep sea fishing. A holistic work addressing the necessary permissions for fishers, infrastructure services, port and security needs to be conducted.

Effective collaboration in the local and international areas is required to resolving these issues. As a local authority working in this most beautiful district of Istanbul and heart of fishing, I'd like to state that we are ready for any collaboration and are always open for new ideas within the principle of participation and sustainability.

I believe that sharing the offerings of The Bosphorus, an important waterway for commerce, economy and tourism and a source of geographical riches with our neighbors and enjoying these rare riches of our planet with the contribution of everyone will also make significant contribution to the fellowship and brotherhood of our countries and peoples.

With these feelings, I hereby greet the attendants with regard. Once again, welcome. ♦

Ambassador

**MICHAEL B.
CHRISTIDES**

(SECRETARY GENERAL OF
THE ORGANISATION OF
THE BLACK
SEA ECONOMIC
COOPERATION (BSEC))

Dear participants, I am happy to welcome you all on this beautiful day. Today, after a long effort from both sides, we are very pleased to host this conference as the Secretariat of the Black Sea Economic Cooperation Organization and Sariyer Municipality. In this conference the common issue will be one of the problems in our environment which is the fisheries and the blue growth in the Black Sea. This event is a result of our perfect coordination. As you know we have not shown this effort for the first time and it will not be the last. We will continue our cooperation with Mayor Şükrü Genç as a demonstration of our appreciation to you and to the people of Sariyer who have been hosting the headquarters of this organization for 25 years. Today's conference takes place next to a series of events and we celebrate the 25th anniversary of our activities in the Black Sea Region. Fishing has shaped the lives of the coastal cities in the Black Sea. Thousands of people are fishing there and these numbers are increasing. These figures are increasing if other areas such as fish processing, ship maintenance, food industry and tourism are also considered. If I remember correctly, the mayor had told me that most of the fish consumption in Istanbul region is met by fishermen in the northern region of the Bosphorus. In this sector which is very important in terms of the national economy, we have our economic strategic rapport. This also serves as the sacred book of this organization. We look to our main goals; to encourage regional co-operation and to work together on the union of fishery convictions. The realization of these goals is mainly related to our working group. I'd like to add that our national experts on these non-renewable and non-regulated fishing activities should ensure that all the member states are bound to the FAO agreement so that illegal, unregulated fisheries can be prevented. Ladies and gentlemen we hope that this topic and the other topics mentioned by the mayor will be addressed in this conference. I believe that we will help protect the decreasing fish stocks in the Black Sea with our effects at this meeting. We will receive some scientific advice from you, and of course we must work with the local authorities to support the fisheries sector. These projects should be sustainable and long term. We should do these projects by considering the development of the Black Sea region. ♦

VERONIKA VEITS

(DIRECTOR FOR FISHERIES
POLICY, MEDITERRANEAN
AND BLACK SEA EUROPEAN
COMMISSION)

Fisheries can be a great contribution to economic growth and the environment. The EU is aware of the importance of the “Blue Growth” in the Black Sea. They want to create a pristine and safe environment here. One of our tasks is to protect the Black Sea ecosystem and support “Blue Growth”. This requires very close cooperation between stakeholders and neighboring countries. On September 15, a meeting was held for the Black Sea in Batumi, Georgia. Maritime stakeholders had mutual consensus and began to walk on the same path. At the same time there is technical support. In order to facilitate the development of the Blue Growth, the first 1 million Euros will be given to the non-member countries of the European Union. It will be allocated to them in a sustainable way to benefit from it. This is a policy to be applied to all Black Sea countries. In the future we think that the Black Sea will be a leader in maritime. From a socioeconomic point of view and for our heritage, it is necessary to implement a sustainable fisheries policy in order to secure truly healthy and protein-based food along the coast. As long as there is enough fish in the sea, fishing remains profitable.

Unfortunately, there has been a problem with illegal fishing in the Black Sea. This must be targeted and solved in an individual and collective manner. The EU has maintained a fishing policy since 2014. They are expected to be completed by 2020 in order to pass the fish reserves to a sustainable area. We are reaping the fruits of this policy. For example; according to the 2015 data, about 50% of reserves in the Northeast Atlantic have reached a sustainable stage. Within this business alliance, our annual income has shown a significant increase of about 8M Euros, proving the benefits of maintaining this reserve. Our fishing policy can also be applied to the Black Sea. Because of this reason, we work closely with two of our stakeholders, Bulgaria and Romania. But these are definitely not enough. We need to work together to make the Black Sea reserves healthier. According to the Bucharest’s statement, there is a contract signed in October of 2016. This is sustainable Aquaculture agreement. An agreement against illegal fishery for better science and compliance. There was a conference organized by GFCM in Sofia, Bulgaria. By the end of this conference, we had decided to take more specific actions so that we could reach more sustainable reserves. There was actually more political commitment to this conference. Bulgaria is taking more responsibility in the

GFCM Mediterranean region. These political commitments need to be actively pursued. With this organization, we are expected to work together with GFCM’s strategies and objectives until 2020. We give financial support to the GFCM and we aim to give support to the Black Sea countries to improve their fisheries statutes, training and techniques.

Now I will talk about GFCM’s new regional work. This is an excellent program prepared by all stakeholders. We all have to work together in order to make this project successful. GFCM has a very important role in the Black Sea. When we look at the results of this year, it is very clearly understood. I want to use this opportunity today to thank all of you who have made this possible. In this session, we have two turning points for the Black Sea; for the first time we have agreed on a multi-year plan on terms of shields as well as a regional plan on illegal fishing.

We can observe illegal fishing and increase our awareness. The next step is to organize regional workshops. GFCM members will support us for this program. But in the near future we will have to go down some tough roads. In order to get through this we need to work with the Black Sea countries, stakeholders and multi nature institutions. “How can we implement the Bucharest declaration?” “How do we get the capacity?” These are the topics we will discuss in the near future. I would like to highlight a number of initiatives that we will face next year. These will be discussed at the Sofia conference in 2018; In September 2018 we will hold a 2nd level senior meeting with GFCM in Malta. This conference will be about regional plan action and small-scale fishing. The scientific forum of GFCM will take place in Rome in December 2018. The purpose of this forum is to strengthen scientific coordination. As you can see we have a very exciting agenda. This conference was held at such a good time that we could hold the momentum, thank you all again. ♦

**ATILLA
ÖZDEMİR**(INTERNATIONAL
CONSULTANT, FAO)

I am speaking on behalf of the FAO at this meeting, which is very important for the renewal of contacts and the handling of problems. There are delegations from countries that we are mutually interested in. This conference is also very important for coming together with different institutions from Turkey. The conference examines comprehensive and very interesting issues related to fishing. For millions of people around the world, fish is an extremely important source of food. To ensure that living water resources are sustainable, the FAO supports sustainable fisheries and agricultural practices. The FAO code of conduct has continued to be a global reference framework for 20 years. The FAO launched Blue Growth Initiatives in 2013. It examines the issues of fisheries, ecosystem services, trade and social protection. Along with these, economic growth and social development are trying to establish a balance between food security and the sustainable protection of living water resources.

Fisheries are of great importance in terms of providing a resource with nutritious and low ecological impact to serve the growing population of this world. In order to protect global food safety, some common activities are needed. Pollution, overfishing, fugitive, unreported and unregulated fisheries continue to be the greatest threat to the sea, and the greatest danger to marine species variety. I'd like to talk about the Central Asian and Caucasus Regional Fisheries and Aquaculture Commission, which was established in 2010. It aims to support the management of fisheries and living water resources and to ensure the sustainability of aquaculture in Central Asia and the Caucasus region. There are 5 members of the commission; Armenia, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Turkey. We invite other countries in Central Asia and Caucasus Region to become members of this commission. ♦

**AINA
AFANASJEVA**

(DIRECTOR, EUROFISH)

This conference brings together different political and economic structures in the Black Sea Region. The prominence of the region was addressed by other speakers. Attention was drawn to the importance of the region with various strategic documents. The high level conference in Bucharest highlighted regional cooperation in regional fisheries and aquaculture. But the framework of cooperation by the GFCM was launched in 2012. The agreement was realized with the signing of the memorandums of understanding. EUROFISH is among them. And that reveals new possibilities for cooperation. It ensures a better synergy in terms of activities carried out by different organizations. There are institutional and operational differences between these organizations.

They are all focused on increasing regional power in the Black Sea. EUROFISH is an international association of fisheries related to Europe. The Black Sea Region carries out a wide range of awareness activities. This is the essence of EUROFISH's work. And it happens with various channels. For example, we have Eurofish Magazine and other publications. We have recently started to translate this magazine into Turkish. This has helped to spread the right practices in fisheries and aquaculture. It was useful in announcing the activities carried out by various partner organizations in the Black Sea Region. Information on international trade, market elements and international food safety were also provided for development. Various events were organized to bring importers and exporters together. Turkey and Romania took part in this study.

It is extremely important to reach the market. There is a European marine monitoring network. EUROFISH wants to cooperate with the Black Sea Commission on data collection within this region. We are contributing to an important event such as the 2nd level Black Sea Maritime and Aquaculture Conference. It will be held as a continuation of the Bucharest Conference. It will be done as part of Bulgaria's EU Presidency calendar next June. This regional conference will take place with the participation of the Spanish Ministry of Agriculture and the GFCM. ♦

**SERGII
KRAVCHENKO**

(UKRAINE CONSULATE GENERAL
and COMMISSION MEMBER)

Dear colleagues, on behalf of the Ukrainian Presidency and the Black Sea Commission, I would like to say that you are all welcome. This is a really important summit about fishing and blue growth. I really thank you Ukraine for accepting. I would also like to thank Sariyer Municipality. I would like to present my personal thanks to Mayor of Sariyer Municipality Mr. Şükrü Genç and Ambassador Michael Christides. I have the same mind as the previous speakers. I think it will be a really fruitful conference. I think that our collaboration will take a very good path. Our partnership in this excellent city is very important for us. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

SESSION 1 / 31 OCTOBER 2017

**EVALUATION OF PROGRESS IN
THE IMPLEMENTATION OF
THE BUCHAREST
DECLARATION**

MODERATOR:
ASSOC. PROF. DR. VIOLIN RAYKOV

**ASSOC.
PROF. DR.
VIOLIN
RAYKOV**

IO-BAS, BLACKSEA4FISH
COORDINATOR

Regional issues

(of relevance to both Mediterranean and Black Sea)

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

General Fisheries Commission
for the Mediterranean
Commission générale des pêches
pour la Méditerranée

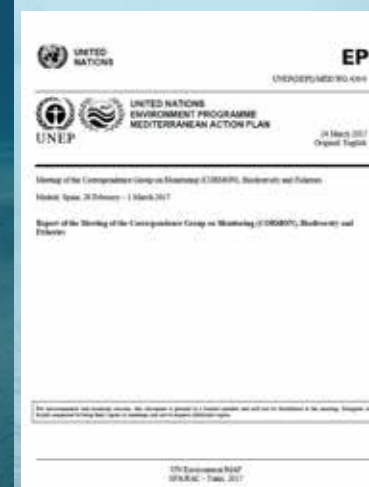
**INTERNATIONAL CONFERENCE
on FISHERIES and BLUE GROWTH**

**Identifying the Perspectives of Fisheries and
Stimulating the Blue Growth in the Black Sea Region**

*State of the Black Sea marine
living resources and their
ecosystems -GFCM Secretariat*

Work towards monitoring good environmental status (GES)

A common set of indicators was agreed to define the good status of exploited populations. For the first three, description were already approved, while for the last three a draft based on the DCRF is presented :

- Spawning stock biomass
- Total landings
- Fishing mortality
- Fishing Effort
- CPUE
- Bycatch

The WGBS is recommended to:

- ✓ Agree on the proposed description for the last three fisheries indicators in order to submit them for final endorsement (see Doc GFCM:WGBS6/2017/Inf.11)
- ✓ Agree on the proposed target(s) for these 3 indicators

Indicator	Related Operational Objective
Fishing Effort	Fishing effort should be reduced by means of a multi-annual management plan until there is evidence for stock recovery.
CPUE	Stable or positive trend in CPUE. Declines in CPUE may mean that the fish population cannot support the level of harvesting. Increases in CPUE may mean that a fish stock is recovering and more fishing effort can be applied.
BYCATCH	Incidental catch of vulnerable species (i.e. sharks, marine mammals, seabirds and turtles) are minimized

- ✓ Discuss SAC proposal to also look into recruitment, body condition and age composition, if relevant for Black Sea fisheries

Work will continue on the following months on how to aggregate the information from the different stocks to obtain a **regional indicator** (also in coordination with FAO Fisheries department to harmonize the indicators used in the report on The State of World Fisheries and Aquaculture - SOFIA)

Status of Black Sea stocks**Advice on Black Sea fisheries**

- Status of stocks
- Management advice
- Advice on data collection

Priority species: latest assessments

Coverage of assessment for priority species (2013-2015):

- Six out of nine priority species for the Black Sea have been assessed recently
- no assessment for *bonito* and *rapa whelk*
- assessment for *red mullet* was considered not reliable

	Black Sea	
Pelagic species	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Trachurus mediterraneus</i>
	<i>Sprattus sprattus</i>	<i>Sarda sarda</i>
Demersal species	<i>Merlangius merlangus</i>	<i>Psetta maxima</i>
	<i>Rapana venosa</i>	<i>Mullus barbatus</i>
Invasive species*	<i>Rapana venosa</i>	
Species of conservation concern	<i>Squalus acanthias</i>	

Overall status of stocks in the Black Sea

Exploitation status

- **1 sustainably exploited** (sprat)
- **1 overexploited and in overexploitation** (turbot)
- **3 in overexploitation** (anchovy, whiting, horse mackerel)
- **1 stock depleted** (piked dogfish)

Red mullet was not assessed due to the lack of input data; for the same reason, assumptions were made to update the assessment of turbot

Stock	Available data (catch only, catch-at-length, catch-at-age, abundance index)					
	Bulgaria	Romania	Ukraine	Russian Federation	Georgia	Turkey
Turbot (<i>Psetta maxima</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch only
European anchovy , Black Sea subspecies (<i>E. encrasicolus ponticus</i>)	Catch-at-age	Catch-at-age	Catch-at-age	Official catch statistics	Catch-at-age (CPUE only 3 years)	Catch-at-age Abundance ind
Piked dogfish (<i>Squalus acanthias</i>)	Catch only	Catch-at-age Abundance index	Catch only	Official catch statistics	--	--
European sprat (<i>Sprattus sprattus</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age Abundance index	Official catch statistics	Catch only	Catch-at-age Abundance ind
Horse mackerel (<i>Trachurus mediterraneus ponticus</i>)	Catch-at-age Abundance index	Catch-at-age	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch-at-age Abundance ind
Whiting (<i>Merlangius Merlangus</i>)	Catch-at-age (from survey)	Catch-at-age Abundance index Discard	Catch only	Official catch statistics	--	Catch only
Red Mullet (<i>Mullus barbatus</i>)	Catch-at-age	Catch-at-age	Catch only	Official catch statistics	Catch only	Catch only
Rapa whelk (<i>Rapana venosa</i>)	Catch only	Catch only	Catch only	--	Catch only	Catch only
Atlantic bonito (<i>Sarda sarda</i>)	Catch only	--	--	--	--	Catch-at-age
European anchovy , Azov Sea subspecies (<i>E. encrasicolus maeticus</i>)	--	--	Catch-at-age Abundance index	Abundance index	--	--

Species	Stock status	F_{curr}/F_{lim}	B_{curr}/B_{lim}	Advice
Turbot	Overexploited and in overexploitation	4.4	0.46	Implement a recovery plan
Anchovy	In overexploitation	1.35	--	Reduce fishing mortality
Piked dogfish	Depleted	12	--	Implement a recovery plan
Sprat	Sustainably exploited	0.9	--	Do not increase fishing mortality
Horse mackerel	In overexploitation	1.7	--	Reduce fishing mortality
Whiting	In overexploitation	2	--	Reduce fishing mortality

Recommendations to improve the quality of the advice (I/II)

- improving the **estimates of bycatch of piked dogfish** from the different fleets, as well as the description of the direct and indirect fisheries affecting piked dogfish, including the spatial distribution of fishing effort and catches, and the existence of complementary/seasonal fisheries;
- improving the **estimates of discards of whiting**, including discards at age;
- ensuring the **collection of length distribution of landings for all the main commercial species**, as well as the estimation of age length keys for the fleets with higher percentage of catches for the main commercial species, including age length keys for turbot and red mullet harvested by Turkish fleets

Recommendations to improve the quality of the advice (II/II)

- enhancing work on **age reading**
- continue to **compile information on rapa whelk abundance**, distribution and length, and evaluate the possibility of providing age estimations. In addition, it recommended to provide information on the characteristics of rapa whelk fisheries, including the percentage of catches per fleet segment as well as the volume and composition of discards;
- continuing to investigate on **the stock identification for the main commercial species**, especially for red mullet, horse mackerel and turbot.

Management advice

Turbot fisheries

Advice in relation to Recs. GFCM/39/2015/3 and GFCM/40/2016/6:

Status of stock

Fishing mortality more than **4 times higher than F_{MSY}** and biomass corresponding to **half B_{lim}** .

Reference points could not be updated; problem with **lack of catch-at-age information from the main fleet** (Turkey)

Some **signs of improvement** for this stock were shown in the direct surveys in Bulgaria and Romania as well as in an indirect estimate of the status of turbot in Ukrainian waters made in 2016. A larger percentage of juveniles was present in the Romanian survey and the updated advice showed an increase in recruitment as well as a slight improvement of the spawning stock biomass

Turbot fisheries

Fishing effort

Georgia, Ukraine and Turkey requested **transitional period** to submit the authorized vessel list, while Bulgaria and Romania provided with the information requested

- Bulgaria: 116
- Romania: 42 (active)

Incomplete information for the assessment of fishing effort; not all countries submitted authorized vessel list (fleet capacity) and missing information on actual effort from some of the countries (preferred fishing effort measure is GT – or net length - times fishing days)

There are however indications of an **actual freeze** (and probably a decrease) in effort in Turkey (buyback programme; decrease of total number of vessels as well as vessels using gillnets) and Ukraine (control on total number of gillnets). Also, no changes in fleet numbers in Georgia and stable quota established in the recent years.

Turbot fisheries

Dimensions of bottom-set gillnets & minimum requirements for marking bottom set gillnets

Countries Gear	Bulgaria	Romania	Turkey	Georgia	Ukraine
Net dimension (Length/Height)			Project on identification of optimum size of nets		Length: 100 meters Number of meshes in height: 8 units
Mesh size	400 mm stretched	400 mm stretched	400 mm stretched	120 mm knot to knot	180 mm knot to knot
Net identification device	Tags (unit code matching the fishing license)	Tags (EC code [gillnet set]; type of net; owner)	Project on development of net identification device		Tags with numbers (owner, license)

Incomplete information available, WGBS participants invited to provide information in this respect

Turbot fisheries

Impact of measures adopted by CPCs + Scenarios/options for achieving MSY by 2020

- Quantitative assessment of potential effects of management scenarios

Quantity changed	Scenario	Geomean	Ricker
F	Baseline sim 2014		1
	Fmsy + Bpa		4
	F contrast: Fban for 5 years		5
Catches	TAC (no IUU)	2b	2a
	Catch at FMSY		6
Selectivity	Selectivity improvement		3

Turbot fisheries

Impact of measures adopted by CPCs + Scenarios/options for achieving MSY by 2020

- Minimum landing size adopted by all riparian states.
- Most of the measures identified as potentially efficient in the original elements for the management of turbot fisheries adopted to some extent by riparian states
- Seasonal closures adopted by all riparian states, but with the case of Ukraine not in full agreement with Recommendation (see below)

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Bulgaria	0	5	40	40 (b)	b	(b)	0	0	0	0	5	10
Georgia	2.5	2.5	25	30	b	b	2.5	2.5	2.5	2.5	15	15
Romania	4.2	15	25	25 (b)	b	(b)	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	10
Turkey	0	5	40	40 (b)	b	(b)	0	0	0	0	10	5
Russia												
Ukraine	b	5	30	40	b	0	0	0	10	15	b	b

Turbot fisheries

Impact of measures adopted by CPCs + Scenarios/options for achieving MSY by 2020

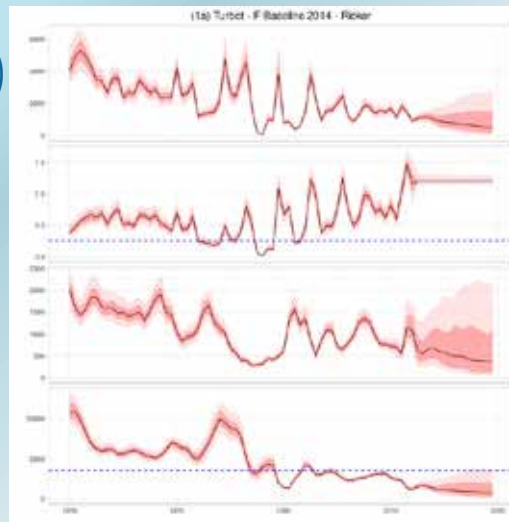
- Estimation of TAC (scenario 2a and 2b):

Country	Bulgaria	Georgia	Romania	Russia*	Turkey*	Ukraine*	Total
Catch limit	43.2	30	43.2	81	215.5	127.8	540.7

* Quota estimated as the average of catches in 2013 - 2015

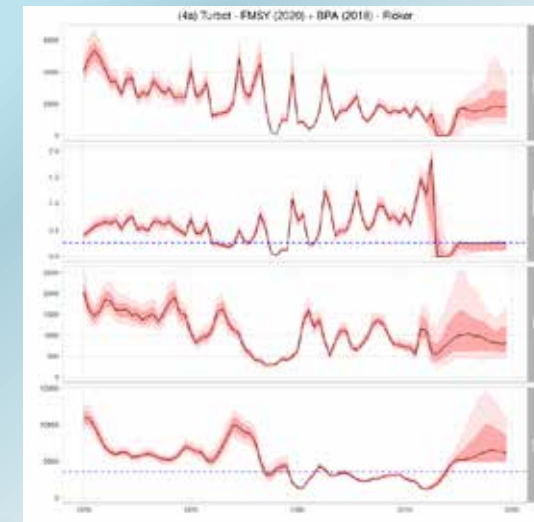
Turbot fisheries

Baseline
simulation (2014)

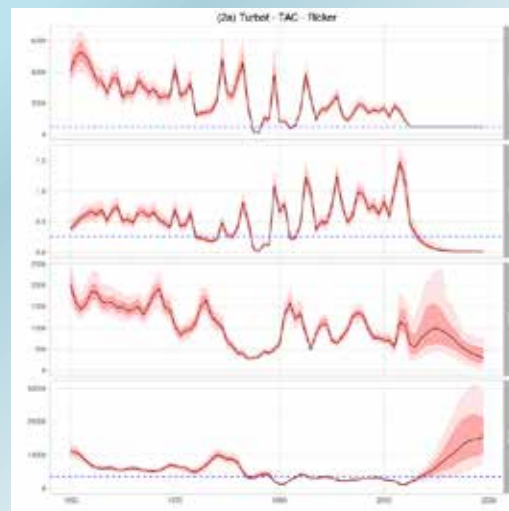
Turbot fisheries

F_{MSY} (2020)
&
 B_{PA} (2018)

Turbot fisheries

TAC – Ricker SR

Turbot fisheries

Conclusions

- Continuing with fishing regimes as of 2014 would result in turbot biomass continuing to decrease towards a collapse.
- When fishing mortality is reduced by means of: enforcing TAC and eradicating IUU or forcing $B < B_{pa}$ and $F < F_{MSY}$, the stock quickly recover to large biomass values. Catches under these scenarios are maintained at the TAC (former) or around 2000 tn (4 times the TAC)
- Intermediate scenarios with a partial reduction of IUU and with only FMSY as criteria will be simulated and their results incorporated in the final report
- Participants recommended to continue the work towards creating a robust simulation model useful for advice, by addressing, among other things, the limitations of the stock assessment model, including the quality of the input data and the estimation of IUU fishing, as well as the stock-recruitment relationship.
- Despite the limitations highlighted, participants agreed that the results obtained so far are useful for advice.

Piked dogfish

Piked dogfish fisheries are regulated by Recommendation GFCM/39/2015/4, which includes the following prerogatives

- Conservation objective shall be to achieve fishing mortality at MSY level not later than 2020
- The CPCs shall adopt appropriate measures to ensure that GFCM has the necessary data to study and evaluate the level of catches of piked dogfish in the Black Sea.
- CPCs shall report catches, incidental catches and bycatch, as well as measures taken towards the objective of the recommendation

Status of the stock

The stock continues to be considered as **depleted** and subject to unsustainable levels of fishing mortality (up to 12 times FMSY) and the advice from SGSABS is to **implement a recovery plan**

Quality of the stock assessment:

Information on growth, age and bycatch **only available from Romania**, information from other riparian countries needed in order to improve the precision of the assessment.

Piked dogfish

Additional information on target fisheries

A direct fishery composed of 53 longliners seasonally targeting piked dogfish (catches of 130 tonnes) off the Bulgarian coast was reported for the first time to the SGSABS

Country specific measures taken:

- Minimum landing size: all countries comply with the requested minimum landing size (90 cm total length). Minimum landing size in Georgia is 850mm SL.
- Bulgaria: 3 year period ban in the first 3nm, fixed TAC, all catches reported and closure of piked dogfish fishery when 100% TAC reached
- Romania: seasonal closure, retention of pregnant females forbidden

Other fisheries

- Elements for the management of anchovy were already endorsed by the 5th Session of the WGBS (2016), but no recommendation adopted at the 40th Session of the GFCM
- Black Sea anchovy continues to be in overexploitation ($E_{curr} = 1.35 E_{MSY}$). Results of the short term scenario, run for the first time during SGSABS 2016, indicate that catches and biomass depend on the level of recruitment.

Other fisheries

- Several issues on the management of rapa whelk has been raised during the intersession:
 - Increased interest on the different countries
 - Lack of assessment of the population status, but indications of expansion in distribution and increase in the catches (although becoming stable in the last year and with some indications of reduced average size)
 - Information on interactions with the ecosystem (including predation on mussels and other sessile organisms) still fragmented
 - Transition from scuba diving to beam trawl fishing activities in most countries
 - Potential negative effect of beam trawl on the ecosystem, including e.g. bycatch of turbot juveniles; intensity not assessed

Advice on data collection

- Selection of fleet segments towards the implementation of Rec. GFCM/40/2016/2
- Advice on the submission of data from CPCs

DCRF: selection of fleet segments

Recommendation GFCM/40/2016/2

Annex 2 - GFCM fleet segmentation (combination of vessel groups and length classes)

VESSEL GROUPS			LENGTH CLASSES (LOA)			
			< 6 m	6-12 m	12-24 m	> 24 m
Polyvalent	P	Small-scale vessels without engine using passive gears	P-01	P-02	P-03	P-04
			P-13			
		Small-scale vessels with engine using passive gears	P-05	P-06	P-07	P-08
		Polyvalent vessels	P-09	P-10	P-11	P-12
Seiners	S	Purse seiners	S-01	S-02	S-03	S-04
			S-09			
		Tuna seiners	S-05	S-06	S-07	S-08
			S-10			
Dredgers	D	Dredgers	D-01	D-02	D-03	D-04
			D-05			
Trawlers	T	Beam trawlers	T-01	T-02	T-03	T-04
		Pelagic trawlers	T-05	T-06	T-07	T-08
			T-13			
Longliners	L	Trawlers	T-09	T-10	T-11	T-12
		Longliners	L-01	L-02	L-03	L-04
			L-05			

DCRF: selection of fleet segments and species

In accordance with the decision taken by the Commission at its 40th session, CPCs of the GFCM should comply this year either with

- Recommendation GFCM/40/2016/2 (on the progressive implementation of data submission in line with the DCRF Data Collection Reference Framework) or
- Recommendation GFCM/33/2009/3 (on the implementation of the GFCM Task 1 statistical matrix).

For those CPCs which are ready to submit data to the GFCM Secretariat following the provisions set in Recommendation GFCM/40/2016/2, **information on fleet segments and species** should be brought to the attention of the GFCM before starting the official submission of national data through the DCRF online platform.

DCRF: selection of fleet segments

Information was successfully sent by the following 9 CPCs:

2015	CPCs	DCRF OK	PROPOSAL	TOT
CYP	Cyprus	13	-	13
ITA	Italy	27	19	46
LBN	Lebanon	6	-	6
MLT	Malta	9	-	9
MNE	Montenegro	8	-	8
SVN	Slovenia	6	1	7
ESP	Spain	6	17	23
TUN	Tunisia	33	-	33
TUR	Turkey	36	-	36
TOTAL		144	37	181

2016	CPCs	DCRF OK	PROPOSAL	TOT
CYP	Cyprus	11	-	11
ITA	Italy	27	19	46
LBN	Lebanon	6	-	6
MLT	Malta	9	-	9
MNE	Montenegro	8	-	8
SVN	Slovenia	8	-	8
ESP	Spain	6	17	23
TUN	Tunisia	33	-	33
TUR	Turkey	36	-	36
TOTAL		144	36	180

Number of combinations
"GSA" – "Fleet segment"

■ Black Sea

Advice on the submission of data from CPCs

1. Adopt a Recommendation for the full implementation of data submission in line with the DCRF
2. Implement conformity, stability and coherency data quality checks (with preliminary thresholds) on the DCRF online platform, in order to provide a preliminary analysis of the quality of data submitted by CPCs during the transitional period of the Recommendation GFCM/40/2016/2

GFCM survey on fisheries data quality

PRELIMINARY RESULTS

- ☐ Limited number of replies from all Mediterranean subregions, no replies from the Black Sea
- ☐ Data quality controls are generally in place at national level, and are in line with the DCRF
- ☐ Validity and crosschecks are the most cited methods for data quality control, and in some cases a manual validation by national experts is also implemented
- ☐ Some countries include data accuracy evaluation routines in their database

Available documentation from CPCs on existing data quality controls should be compiled in order to facilitate the development of a quality control framework in the GFCM area of application.

Advice on data collection – Quality Indicators

INDICATORS*	DEFINITION	OPERATIONAL INDICATORS**	DEFINITION	VALIDATION CHECKS
TIMELINESS	Length of time between the transmission of the data to GFCM and the deadline as defined by the laydown recommendations. The establishment of the desirable timeliness targets is based on needs and on the typical practices of Contracting Parties.			
COMPLETENESS	Extent to which the expected data, as requested by the laydown recommendations, is transmitted to GFCM. It is measured as percentage of reported data fields against the expected ones.			
CONFORMITY	Extent to which the transmitted data adheres to GFCM standards (codifications and format). It is measured as percentage of data fields as properly reported (right codification and format) against the total ones.	Conformity	Check of individuals values against codelist or value range regarding the variable type (numeric, codelist, category)	Number of invalid value for each data table
CONSISTENCY	The extent to which submitted data is within a range of plausible values and consistent to previous data submission as well as to other official data sources. These data analyses include the identification of possible outliers, meaning values out of predefined bounds of statistical control as well as of changes in the time series that could imply changes in the methodology or errors in the data submission.	Stability	Check if values vary within acceptable borders around a level that is considered as good enough on the basis of values of the same variables in the recent past	Number of values outside the range for each data table
		Coherency	Crosschecks between values of same or similar variables as reported in different data tables within the same reference year	Number of incoherent values between data tables
		Accuracy (precision and bias)	Check the degree to which values vary from a true or expected value (precision and bias checks)	- Number of stratum with low sampling effort - Number of stratum with high dispersion indices - Number of outliers
ADEQUACY	The extent to which the transmitted data allows the SAC to provide its scientific advice on the requests of the Commission. The adequacy of data will be regularly evaluated at both national and regional levels. The SAC shall advance proposals to improve the data adequacy standards that are needed for the scientific advice to the Commission.			

*presented at the intersessional meeting of the GFCM Compliance Committee (January 2016)

ASSOC. PROF. DR. İLHAN AYDIN

(DIRECTOR OF TRABZON
FISHERIES RESEARCH
INSTITUTE, MINISTRY OF FOOD,
AGRICULTURE AND LIVESTOCK)

CURRENT STATE AND FUTURE PROSPECTIVE FOR RESPONSIBLE DEVELOPMENT OF AQUACULTURE IN THE BLACK SEA

ASSOC. PROF. DR. İLHAN AYDIN

FABIO MASSA

AQUACULTURE: A FAST GROWING SECTOR

- Aquaculture is a flourishing global industry which plays a key role in achieving food security, employment and economic development while reducing the dependence on the often overexploited wild fishery stocks
- At the international level, crucial steps have been made to promote sustainable development and cooperation, in light of emerging global challenges e.g. Rio+20, the United Nations Sustainable Development Goals (SDG), BGI and FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries (CCRF), etc.
- The increased expectations globally and in the region in terms of aquaculture production call for a holistic approach to reconcile all the principles of sustainable development and ensure the long-term social, economic and environmental sustainability of the sector

AQUACULTURE IN BS COUNTRIES

- Production: (*) from 164 368 tonnes (1994) to **445 194 tonnes (2014)** (all environment and statistical areas – 6 countries)
- Economic value: from 466 013 million USD (1994) to **approx. 1.675 billion USD (2014)**
- 8 species accounting for approx. 90 % of production and value
- European seabass; gilthead seabream; meagre; rainbow trout; common, grass, and silver carps; Atlantic salmon
- Marine and brackish production in Black Sea area represents **12.145 tonnes (2.7%)**

WGBS – WORKING GROUP ON THE BLACK SEA (AQUACULTURE)

Highlights on aquaculture from the first meeting WGBS (2012, Constanta)

- Development of brackish and marine aquaculture in the region is not homogenous and show different patterns according to technology and farmed species
- Although the particular environmental/climate condition exists a great potential to further develop brackish and marine aquaculture due to the availability of water resources and characteristics
- marine and brackish aquaculture for some aspects and in some area is still at its infancy, expertise exists in the region (e.g. artificial reproduction, farming experience, pathologies management, etc.)
- Identified some preliminary constraints and priority s to foster and unlock aquaculture development

Bulgaria, Georgia, Romania, Russian Federation, Turkey, Ukraine –
130.751 tonnes (2014)
all env. + Med, Atlantic, Pacific, Marine and Brackish aquaculture

in BS accounts only for 12.145 tonnes (2014)

FROM WGBS BLACK SEA AQUACULTURE 2/2

Improving data collection & sharing data on marketing

Transfer technologies on research on aquaculture and knowledge sharing

Improving cooperation, species diversification and national capacity building

FROM WGBS BLACK SEA AQUACULTURE 1/2

Necessity of an adequate regulatory framework and administrative licensing procedures

Limited identified areas for aquaculture activities and difficulty of integrating aquaculture with other coastal users

Aq. interaction with the environment and integration with other human activities along the coast

FOLLOW UP FROM 1ST WGBS - ADVANCES IN COOPERATION FOR AQUACULTURE DEVELOPMENT IN THE BLACK SEA ZONES

Seminars on site selection, AZA and site management for coastal marine aquaculture

- Trabzon, Turkey, February 2013: experts from Bulgaria, Romania, Russia, Ukraine and Turkey
- Batumi, Georgia, September 2015

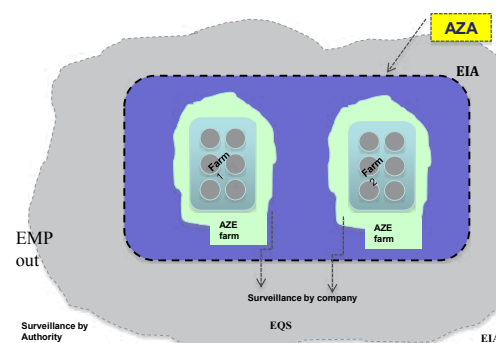

Resolution GFCM/36/2012/1 on Guidelines on allocated zones for aquaculture (AZA)

EVALUATION OF PROGRESS IN THE IMPLEMENTATION OF THE BUCHAREST DECLARATION

SESSION 1 / 31 OCTOBER 2017

•Resolution GFCM/36/2012/1 on "Guidelines on allocated zones for aquaculture (AZA)"

AZA – Definition

AZA: System of spatial planning for marine activities and it can be carried out at the national and the regional level. Also, an AZA is a marine area in which the development of aquaculture has the priority against other marine uses.

The Allocated Zones for Aquaculture involve different concepts and processes (just to quote some: identification of area, studies, site selection, spatial analysis, environmental-social-economic carrying capacity, national building capacity, aquaculture management and participatory approach, Environmental Impact Assessment, conflict and risk analysis...).

ENVIRONMENT	GROUP	SPECIES	Native in the Black Sea	Type of aquaculture system tested or developed	Aquaculture processes				Range of tolerable conditions		Suggested techniques for on-growing
					Human consumption	Restocking activities	Innovative	Commercial farms	Salinity (‰)	Temperature (°C)	
Marine	Fish	Turbot (<i>Scophthalmus maximus</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	Y	Y	Y	5-20	5-25	• Closed/recirculation
		European sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	5-20	2-22	• Hatchery / Cages
		Plaice (<i>Pleuronectes</i> sp.)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	6-20	5-25	• Closed/recirculation
		Herre Mackerel (<i>Trachurus trachurus</i>)	Y	• Research phase	N	Y	N	N	-	-	• Still in research phase
		Mouge (<i>Merluccius merluccius</i>)	Y	• Sea cages	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
		Shi Drum (<i>Lepidorhombus whiffioides</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Pond and tank culture
		Brown mullet (<i>Mullus barbatus</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Pond and tank culture
		Sharpnose sculpin (<i>Cottus asper</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
		White mullet (<i>Lepidorhombus whiffioides</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
		Mussel (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)	Y	• Long-lines and rafts in the sea	Y	N	Y	Y	5-20	5-20	• Long-lines or rafts
Freshwater VS Marine	Fish	Trout (<i>Salmo trutta labrax</i>)	Y	• Moving strategy	Y	Y	Y	Y	0-20	4-20	• Pond and tank culture
		Sturgeon	Y	• Sea cages / Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	0-20	4-20	• Floating sea cages
		Sea bass	Y	• Marine water ponds	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture
		Alpaca goldfish	Y	• Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture
		Alpaca goldfish	Y	• Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture

FOLLOW UP FROM 1ST WGBS - ADVANCES IN AQUACULTURE DEVELOPMENT IN THE BLACK SEA: SPECIES DIVERSIFICATION

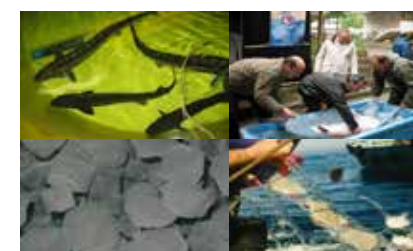
SPECIES	Status	Type of aquaculture system tested or developed	Native in the Black Sea	Human consumption	Restocking activities	Innovative	Commercial farms	Salinity (‰)	Temperature (°C)	Suggested techniques for on-growing
European sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	Y	Y	Y	Y	5-20	5-25	• Closed/recirculation
Plaice (<i>Pleuronectes</i> sp.)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	Y	6-20	5-25	• Closed/recirculation
Herre Mackerel (<i>Trachurus trachurus</i>)	Y	• Research phase	Y	N	Y	N	N	-	-	• Still in research phase
Mouge (<i>Merluccius merluccius</i>)	Y	• Sea cages	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
Shi Drum (<i>Lepidorhombus whiffioides</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Pond and tank culture
Brown mullet (<i>Mullus barbatus</i>)	Y	• Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Pond and tank culture
Sharpnose sculpin (<i>Cottus asper</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
White mullet (<i>Lepidorhombus whiffioides</i>)	Y	• Sea cages / Pond and tank culture	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Floating sea cages
Mussel (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)	Y	• Long-lines and rafts in the sea	Y	N	Y	Y	Y	5-20	5-20	• Long-lines or rafts
Trout (<i>Salmo trutta labrax</i>)	Y	• Moving strategy	Y	Y	Y	Y	Y	0-20	4-20	• Pond and tank culture
Sturgeon	Y	• Sea cages / Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	Y	0-20	4-20	• Floating sea cages
Sea bass	Y	• Marine water ponds	Y	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture
Alpaca goldfish	Y	• Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture
Alpaca goldfish	Y	• Freshwater pond	Y	Y	Y	Y	Y	0-20	2-22	• Pond and tank culture

Conclusions

- Diversification is the essential way forward for aquaculture development
- Specific conditions (water temperature and salinity) would allow the farming of a wide variety of finfish and shellfish species by using proven technology
- National and local engagements and attractiveness to the private sector (Trabzon, 2013)

FOLLOW UP FROM 1ST WGBS ADVANCES IN AQUACULTURE DEVELOPMENT IN THE BLACK SEA: AQUACULTURE FOR RESTOCKING ACTIVITIES

Successful restocking examples (turbot, sturgeon)

Key points

- Restocking activities represent a good opportunities to contribute to fisheries stocks recovery and conservation
- Accompanied by a monitoring programme to assess the impact on wild stocks
- Guidelines on restocking were produced with the WGBS considering a "responsible and precautionary approach" and principles on conservation and marine biodiversity

Highlights Recommendation on aquaculture from the second meeting WGBS (2013, Varna)

- On the promotion and implementation of AZA and additional effort in terms of national capacity building, through coordination among the different authorities;
- Foster scientific cooperation including trainings ..(RAS, marketing, legal aspects, health and safety, animal welfare and handling, production management, good practices, zoning).
- restocking and stock enhancement with cultured marine juvenile should take into account a "responsible and precautionary approach"
- Preparation of specific technical documents to promote the investment on aquaculture from the private sector and also supported also through the implementation of **Pilot Demonstrative Centre** developed on the basis of existing positive experiences in the area.
- Improve the information on aquaculture data statistics and production centres in the area.

...main conclusion on aquaculture ...

- having recognized that **aquaculture development in the Black Sea, to date, has been limited by a number of constraints**, including environmental factors (e.g. climate variability, pollution), governance factors (e.g. burdensome administrative procedures), economic factors (e.g. high initial costs, shortage of funding support) and social factors (e.g. lack of aquaculture farmer organizations);
- having considered **the large potential of the aquaculture sector** inthanks to the availability of various environments, sites, capacities, technologies and species;the positive role of aquaculture in the context of food security, employment and better economic opportunities for coastal communities;
- having taken note of **the need to share knowledge on best practices to address common challenges** within the aquaculture sector, with particular regard to marine spatial planning, including the development of allocated zones for aquaculture (AZAs);

formulated a series of recommendations

An ad hoc approach to responsible aquaculture development, which takes into consideration the particular features of the Black Sea, shall be promoted in accordance with specific objectives and growing expectations in the countries of the region.

Measures shall be taken **to facilitate the adoption of legislative and regulatory frameworks** for aquaculture development in support of the sector with a view to facilitating investments and limiting conflicts among different users, thus promoting coordination among institutions and concerned stakeholders.

EVALUATION OF PROGRESS IN THE IMPLEMENTATION OF THE BUCHAREST DECLARATION

SESSION 1 / 31 OCTOBER 2017

INTERNATIONAL AND NATIONAL COMMITMENT TO FOSTER AQUACULTURE DEVELOPMENT

Aquaculture has become a strategic sector for Mediterranean and Black Sea riparian countries and is high on the agendas of the GFCM and its CPCs

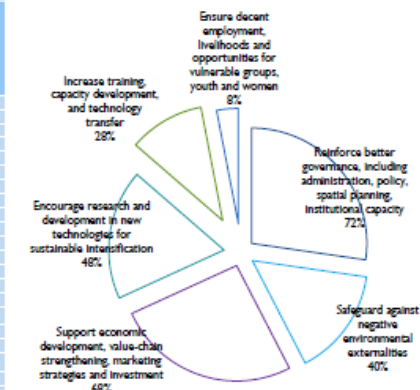

A new commitment and reference framework to pursue aquaculture development have emerged

- Several countries in the region have new development strategies in place and the establishment of specific legislation on aquaculture is on-going
- In 2013 the GFCM launched its first framework programme (FWP) aimed at constructing a regional and holistic vision of the management of marine capture fisheries and aquaculture and
- "Promoting the role of aquaculture for food security and economic growth" as one of the five main components of GFCM-FWP

REGIONAL PRIORITIES WITHIN CPCs DEVELOPMENT PLANS

Country	Reinforce better governance, including administration, policy, spatial planning, institutional capacity	Safeguard against negative environmental externalities	Regional priorities on aquaculture				Ensure decent employment, livelihoods and opportunities for vulnerable groups, youth and women
			Support economic development, value-chain strengthening, marketing strategies and investment	Encourage research and development in new technologies for sustainable intensification	Increase training, capacity development and technology transfer		
Albania	N/A						
Algeria	X		X				
Bosnia Herzegovina	N/A						
Bulgaria	X		X	X			
Croatia	X	X	X				X
Cyprus							
Egypt	X		X			X	
France	X	X	X				
Georgia	N/A						
Greece	X	X	X	X			
Israel	X		X				
Italy	X	X	X	X		X	
Lebanon	X		X	X			
Libya							
Malta	X	X	X	X			
Montenegro	X	X	X	X			
Morocco	X		X			X	
Romania	X	X	X	X			
Russian Federation	X		X	X			
Slovenia	X	X	X	X		X	
Spain	X		X	X		X	
Tunisia	N/A						
Turkey	N/A						
Ukraine	X		X	X	X		
UE	X	X	X	X	X	X	

...among other ...

WHY FOSTER SUSTAINABLE AQUACULTURE AND IN A BLUE GROWTH PERSPECTIVE

Economic

- Aquaculture generates direct effects on GDP, livelihood and employment to the national economy and local communities and support secondary economic activities along the value chain
- Traditional and environmental friendly aquaculture can an element in support of other coastal activities (e.g. tourism, restoration..)

Environmental

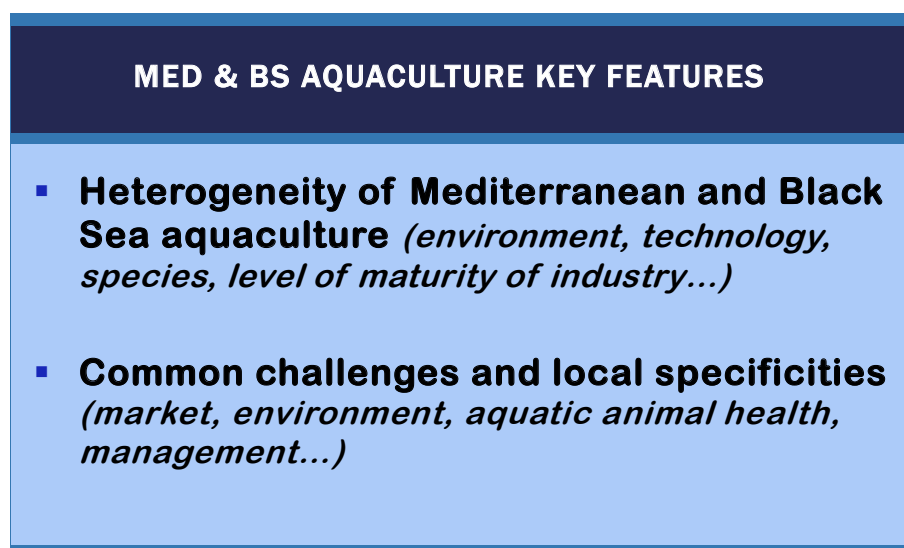
- Sustainable aquaculture contributes to reduce the pressure on fisheries wild stocks
- Aquaculture needs a healthy environment and helps maintaining ecosystem services and goods (e.g. shellfish farms, extensive aq.)
- Low CO2
- Positive interactions with capture fisheries (spill-off and FAD - fisheries attractive device effect)

Social

- Growing employment opportunities on local coastal communities
- Aquaculture food fish has high nutritional value (proteins, fatty acids, minerals), It plays a key role to food security and nutrition
- Efficient conversion of inputs into proteins compared to other protein costs of animal foods
- A wide range of aquaculture activities (e.g. lagoons management & small-scale shellfish culture) contribute to conserve traditional knowledge and cultural heritage

NATIONAL PLANS FOR AQUACULTURE DEVELOPMENT

AQUACULTURE STRATEGY: GUIDING PRINCIPLES

The implementation of the strategy for the sustainable development of Mediterranean and Black Sea aquaculture will be guided by the following principles, which are enshrined in the GFCM Agreement and in place at the FAO level:

Sustainability; Best available knowledge; Objectivity and transparency; Timeliness; Participation, cooperation and efficiency; Adaptability and level playing field

TOWARDS A MID-TERM STRATEGY FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF MEDITERRANEAN AND BLACK SEA AQUACULTURE

- The strategy will help countries accomplish their national production plans, enabling the sector to efficiently reach its potential by 2030
- Based on: consultative process with countries (nominated NFP); from achievements Regional Aquaculture Conference (Bari, Italy, December 2014), CAQ work, AMShP strategic areas
- The Strategy at 41 GFCM Session has been adopted (Montenegro, October 2017)

Second ATF meeting (November 2016, Rome)

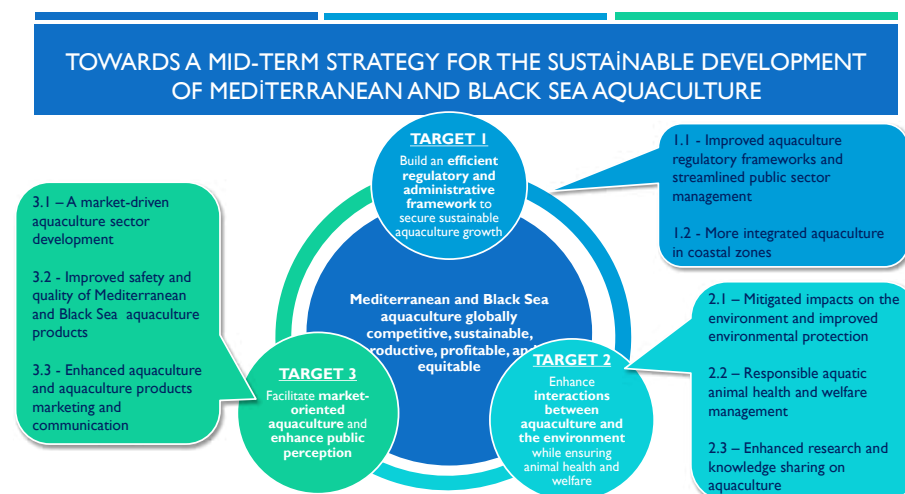
II. VISION & MISSION

Vision

The strategy envisages a future for Mediterranean and Black Sea aquaculture where the industry will be globally competitive, sustainable, productive, profitable, and equitable.

Mission

Help Mediterranean and Black Sea riparian countries in formulating harmonized aquaculture activities and action plans with special attention to current regional, subregional, national and local aquaculture priorities and emerging challenges at the different levels while taking into account existing national and supranational strategies.

Highlights from WGBS on ADC

Meeting on the establishment of an Aquaculture Demonstrative Centre (ADC) to promote sustainable aquaculture in the Black Sea

(28-29 September 2017, Constanta)

The meeting discussed the core topics to be considered within the activities of the ADC and identified:

Nature and functions (raise the awareness on the aquaculture potentials in BS; useful tool for local and national administration to assess new projects; consider the different: level of aquaculture development, environmental conditions, and expertise available in the countries;

Target groups and beneficiaries (private sector; public institutions and other organizations; scientific existing networks ...)

Working methods and short term activities; ...activities will be based on modules to showcase different aquaculture technologies and productive systems valid in the Black Sea);

Considered a first tentative work plan and activities to be carried out: Establishment of demonstrative production module to cultivate mussels (Constanta); and demonstrative production modules to cultivate turbot, sea-trout, European sea bass (Trabzon); including training, divulgative info

@Crivat_PPT at WGBS-ADC meeting September 2017

@Aydin & Polat_PPT at WGBS-ADC meeting September 2017

Highlights from WGBS on ADC

Meeting on the establishment of an Aquaculture Demonstrative Centre (ADC) to promote sustainable aquaculture in the Black Sea

(28-29 September 2017, Constanta)

The National Institute for Marine Research and Development (NIMRD) "Grigore Antipa" and the Central Fisheries Research Institute (CFRI) in Trabzon, Turkey, put at disposal infrastructures and laboratories, to host ADC activities and to ensure knowledge and technology transfer.

Highlights from WGBS on ADC

Meeting on the establishment of an Aquaculture Demonstrative Centre (ADC) to promote sustainable aquaculture in the Black Sea

(28-29 September 2017, Constanta)

The meeting was attended by 20 experts (report available at GFCM:41/2017/Inf.17)

Aimed to:

- take stock on the ongoing aquaculture cooperation and research activities; and on the aquaculture available expertise and national requirements;
- review national and regional expectations for the ADC;
- outline the main topics to be considered for knowledge and technology transfer as well as elaborate terms of references for an ADC including a first tentative road map for its set-up

Hosted by the National Institute for Marine Research and Development (NIMRD) "Grigore Antipa"

PROF. DR. BAYRAM ÖZTÜRK

(CHAIRMAN OF THE GFCM
WORKING GROUP
ON IUU FISHING)

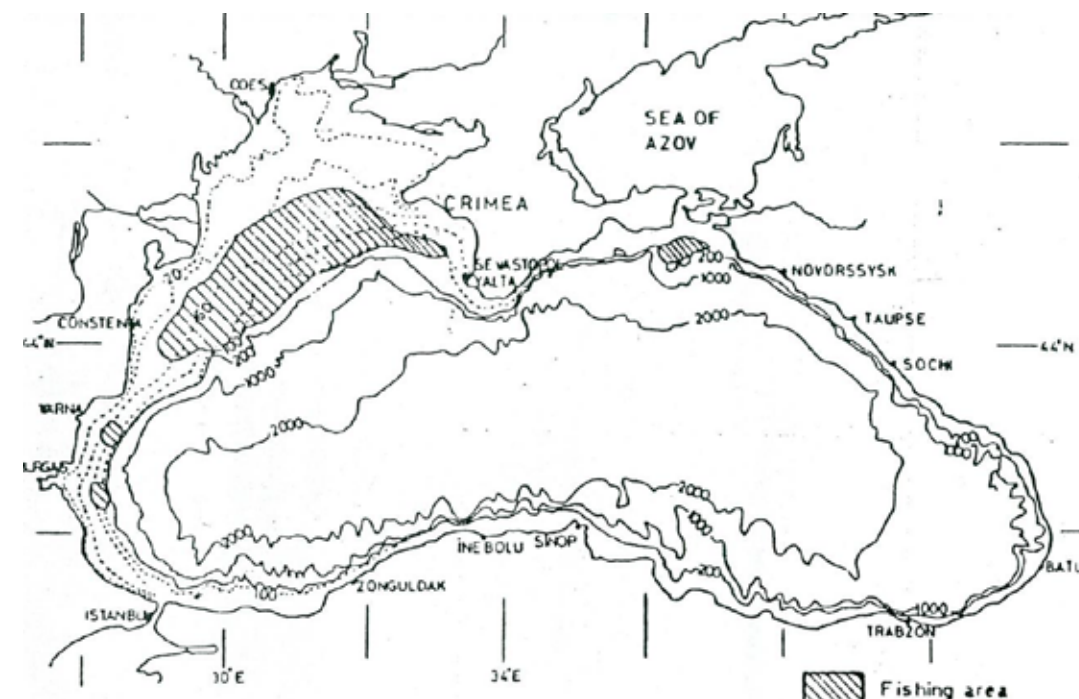

International Day for IUU Fishing in the Black Sea – Some Consideration

I would like to start my presentation with international fishing. Here we will consider new developments in the Mediterranean and the Black Sea. In a previous presentation it was said that illegal and legal fisheries were very important. The first workshop on legal and illegal fisheries was held in Istanbul and the second workshop was held in Tunisia. It discussed how to deal with illegal fishing. Our whole goal was to attract the attention of people, the media and the state to illegal fishery and to change people and fishermen's opinions of fisheries.

There is also another innovation. We're talking about this for the first time here. October 31 is celebrated in the world as Black Sea Day. We will celebrate the 31 October Black Sea Day in Istanbul for the first time.

We have had some teamwork in Madrid. I made a presentation about illegal fishing in Madrid. This map is very important for us in Turkey. This area from the Soviet Socialist era shows where we fish.

Before restraints, we had the right to fishing. The fishermen went there to keep the turbot. Then we lost our right for fishing. Turkish fishermen caught fish in this area and there were no fish here because of the decrease in stocks.

Romania and Bulgaria have fishing quota's but we do not. There is illegal fishing in Turkey due to lack of quotas. I think we need an international cooperation for turbot. We need to work together with the Mediterranean General Fisheries Commission (GFCM).

Besides that, we also need the support of fishermen, cooperatives, stakeholders. I see reductions in illegal fishing. There is an automatic identification and a system that our ministry has described. Awareness is very important. We have zero tolerance. I hope that the International Fisheries and Blue Growth Conference will take place and we will have an international day against illegal fisheries. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

SESSION 2 / 31 OCTOBER 2017

**PROSPECTS OF FISHERIES IN THE
BLACK SEA REGION**

**MODERATOR:
PROF. DR. ERTUĞ DÜZGÜNEŞ**

**RAMAZAN
ÖZKAYA**

(HEAD OF THE TURKISH
CENTRAL FISHERIES
COOPERATIVES ASSOCIATION)

Problems of fisheries in the Black sea

Fishing is not a profitable business due to global warming, changes in fish migration routes, marine pollution, overfishing, inadequate protection areas, increase of illegal trawling, lack of inspection and chronic problems in the market.

The fishermen want to get the value of their boats and get out of the business. On this issue the public institutions, NGO's, consumers and especially fishermen are guilty. Problems could not be carried out from one hand like to combine small fisherman and big fisherman. The reason for this is the point of view that each fishermen takes his own interests. In this equation, the consumer does not say 'I don't buy the fish outside the time when it does not fit the hunting ban.'

We can't say anything to the academics. They present the statistical work to the state. We attended EU meetings. It was said that the salmon fish was diminishing and it was suggested to get a quota. Fishermen who did not accept this suggestion realized that they hadn't made the right decision since the shortage of salmon fish started. The permit for commercial salmon hunting in Norway is three days. The remaining is produced in industrial fish farms. 95% of salmon that comes from the farms sent to Turkey and to the whole world.

Over the past 15 years, 1 million 880 thousand tons of fish sent to the fish factories. Annual per person fish consumption in Portugal 50, in Norway 47 and in Turkey it is only 7 kilograms. Fish are sent to flour factories in Turkey. There are suitable areas inland sea for this. In this regard, the authorities should conduct R&D work.

I'd like to remind you of the Peru example for those of you who say 'lets import fish from outside'. Peru, which produced 12 million anchovies, has dropped production to 1.5 million tons when imports started. With imports, fish prices are reduced for a while, but then you lose the fishermen who can't save the day. You can't produce fish in the long run, which leads to increase in fish prices. We must save the years, not the day.

If we can not find fish with a great capital and work, we should think about our mistakes. We have to make a correct fishery to guarantee our life. I have been seeing fishermen who have been doing this job for years and most of them saying 'I have quit fishery'. If the job is profitable, why did they quit?

In the Black Sea, 1 million 900 thousand tons of fish went to the flour factories and 100 thousand thrown into the sea as turbot. But the turbot that thrown into the sea were not protected. On one hand we say let's protect the seas and improve our fishery, on the other hand we can't even protect the turbot that are thrown into the sea. The system should be well supervised and regional fisheries and quota system should be introduced.

If the fishermen are in a difficult situation, the state should give them a long-term loan and bring the working conditions to a level where they can pay their loans. In this way, the system will install itself.

Hunting capacity for fish stocks should be lowered and the marine protected areas should be increased to 10%. If the capacity is high, 400-500 thousands should be given to the fisherman each year so that the fish stocks are not damaged. Is it doable? Yes! It exists in our law, 1% of the gross proceeds will be used for agriculture.

In the last 10 years in Turkey, the fishing increased by 4% and productivity was increased by 9.5%. In other words, our value is increased to 367 million to 1 billion 300 million and producers value increased to 500 million to 2 billion 350 million. ♦

**PROF. DR.
CENGİZ DEVAL**
(AKDENİZ UNIVERSITY)

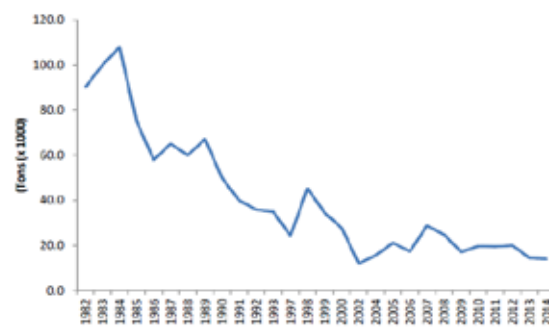
Fishing capacity and management of the Baby Clam (*Chamelea gallina*) in the Black Sea

I searched for white sand mussels and came across 35mm. It isn't possible to find larger than 3 cm in the Black Sea. The white sand mussels are able to produce at the end of the second year and live on average for 4-5 years.

Almost all of the white sand mussels goes to Italy. This type is important for Italy since ancient times. There are records of hunting white sand mussels in Venice in 1792. Until the 1940s, there was only one canning factory in Italy, but it went up to 13 in 1974 and to 15 in 1985. In 1983, the white sand mussel hunt reached 114 thousand tons in Italy.

After this, there is something wrong for mussels. They can't find any mussels and the mussels prices in the Adriatic are rising. Italy is importing species from Thailand, Taiwan and other countries

**White sand
mussels in Italy
according to the
years**

to replace the white sand mussel. But none of them are able to replace of the original production. Especially the ones that comes from Thailand is not preferred because it is more fragile species. And since 1985 the number of the factories are also decreasing. When we look at the prices, it is determined that the price of the white sand mussels in mid 1980s was only 0,20 Euro, but in recent studies this figure has increased to 8,31 Euro.

WHY IS THE WHITE SAND MUSSEL SO IMPORTANT?

When we look at the average for 10 years; anchovy 200 thousand, sprat 4 tons and white sand mussel has an average catch rate of 34 thousand tons. White sand mussel is the third most hunted species. We see how the amount of hunting decreases from 1985 to 2015. According to the data from 2013 the white sand mussel is the most hunted in Turkey with 28 thousand tons. However, Turkey does not have any say in the species prices. Just like it's with nuts, despite Turkey being the largest manufacturer, the country has no right the speak about the prices. The price is determined by Germany. This situation must change. In 1986, it started to be hunted by mechanical dredges. Today, 50-60 thousand tons of prey is exported all over the world. When it was seen that there were too many populations, an Italian factory was set up in Eceabat. Instead of mechanical dredges, they brought two special boats with hydraulic dredges from Italy to Turkey that was developed just for this job and it was aim to catch more. The dredge is on the front. When the boat is hunting, it gives 200-300 meters of palamara, then lowers the dredge. Slowly it rewinds at a speed that will not pass between 06-1 count (equal to 1 sea mile speed). And it blows in a centrifuge to start to collect mussels. In the 1990s, the amount of hunting increased to 32 thousand tons. The ecological system has found a solution to the extreme hunting. Non-economic species increased.

The power and hunting capacities of the hydraulic dredge boats in the Black Sea;

► In 2000, the use of hydraulic dredge was allowed and within a few years the use of a conventional mechanical dredge was completely abandoned.

► In 2003, the number of hydraulic dredges reached 39 and the catches of these boats reached 20.000 tons.

► Despite the anticipation of hunting using an Italian model boat, the fishermen developed their own models due to incomplete legal regulations.

► In the boats used in the waters of our country, the hydraulic dredging and sieves are located on the aft side of the boats. When the boat arrives at the hunting area, the water is pumped down and the second machine pumped the pressurized water to the dredge. (3.0-3.5 bar)

► The boat moves forward at 2.0-3.0 knots (3.7-5.4 km/h) at a time and moves on the dredges that are connected to the boat. After approx. 5-8 minutes of high speed shooting compared to the Italian type boats, the dredge is pushed up and poured into the product collection table.

► While the distance between the bars must be legally 8.5 mm, it has been found that the bar spacing is kept narrower in order to reduce the loss in the sieve. ♦

PROSPECTS OF FISHERIES IN THE BLACK SEA REGION

RAMİZ HACİZADE(GENERAL CONSULATE OF
AZERBAIJAN)

Problems of the Small Scale Fisheries in the Black Sea

On behalf of Azerbaijan, I'd like to talk to you about the importance of this sector. We can take measures against illegal fishery with mutual cooperation. I will speak about the influence of Russia on this subject which result in some negative effects. This is due to incorrect equations and biodiversity at the border.

Regarding the use of the ecosystem, one of the fears is policy. Azerbaijan participated in international conference related to the aquaculture. Azerbaijan entered the regional commission in 2014, working in the FAO. Since 2016, Azerbaijan has spearheaded this commission. Thus, Azerbaijan has been working to develop a sustainable eco-management policy in the fishery sector. Alternative employment has created different sources of income.

It is very important to protect the Caspian Sea and the Black Sea in the framework of the EU. Similarly we need to continue our fight against illegal fishery. Azerbaijan is sensitive about this issue. We need to consider the national level advantages of protecting the Black Sea and surrounding regions.

There have been some problems from the administration. In 2017, a convention was held with the GFCM in the Caspian Sea and the Black Sea in the field of biodiversity.

We exchanged information about what we need to do about the aquaculture and how to improve it. If we cannot provide financial support, we need to build a fish farm. Pressure needs to be further reduced. This will make it easier to maintain biodiversity. ♦

ERDOĞAN KARTAL(HEAD OF ISTANBUL FISHERIES
COOPERATIVES ASSOCIATION)

Black sea is getting dirty / We have to take precaution

The Black Sea is very important. Fish that are currently hunted are anchovy, horse mackerel, sprat, bonito and bluefish. We're subsisting with these fishes. Most of them are industrial fishes. When we thought in the past there were actually many species of fish to count, and all of them had an economic effect. For example; The Black Sea Haddock fish is not to be found in the eastern part of the Black Sea. There is no economic value for the fisherman because the size of fish kept in the sea does not exceed 5 kilos. Mullet fish is forgotten. Maybe you do not even have to network.

When you think of coastal fishery there is no economic benefit for those who fish. For this reason we do not have a chance to find our fisherman on the coast. I can give you examples of this. Now let's consider the ports from Hopa to Igneada. The number of fishermen who want to go out to sea constantly does not exceed 5(five) fishermen in port which has 100 (hundred) boats. I'm talking basis on ports. So there is a grave situation.

Our small fishermen can not go out to sea nor can we invest. Even if you invest there are no fish to get. At the same time anchovy is a very important fish for us. Only a few are the correct dimension at the moment. The baby anchovies are going to the factory. We do not have the right to give undersize fish. Someone's getting expediency from this situation. The horse mackerel fish is too low to be found in the Black Sea and there is no anchovy. There is a thesis like this. It is said to be affected by climate change and heat, I hope so. Otherwise, next year it will be a bigger disaster for us. There are major dangers awaiting industrial fishery. We have already wasted Marmara. The most polluted sea is the Black Sea. We cannot intervene over pollution immediately but we can take precautions. Our fish in the sea and our fishermen are running low. I hope that these problems find solutions. ♦

**MEHMET
RIFAT AKYÜZ**(İSTİNYE FISHERIES
COOPERATIVES)**It is very important to keep up our profession organization**

Fishing is a profession. If we don't have an organization, we cannot express our feelings. To be an organization we need to evaluate and think about our foundation specification and give rights to the cooperatives but the most important right is to give the shareholders the freedom to water production, raising, fishing, processing, stocking and building facilities in these fields. Another matter about these rules is giving the product to the cooperative which the cooperative member hunted and the cooperative should process this product as well as it can. Some harbors near the Turkey shores are allocated to cooperatives. I, as a cooperative president made a cooperative opening and want to rent this. We need to get permission from Agricultural state manager, agricultural district manager, shore patrol, coast guard, environment and city planning ministry, national property, financial ministry, interior ministry, bosphorus financial manager and lastly ISPAK. Can you imagine it? We need to get permission from all the above, build these cooperatives and allow people to make a living from this. It is impossible. When I return from fishing there should be the facilities to wash my ship and clean my net. But they also made regulations about this and gave the permission to agricultural ministry. When we go to the ministry it directs us to another ministry and the other ministry directs to the other and this goes back to the starting point. Rules say that there should be a fish selling point, electricity and cleaning facilities but which harbor has these facilities? If we don't take possession of our profession's organization we can not do our profession. We don't have a capital organization and because of this there is no authority or initiative. We can not keep up this organization. Our job is to enhance our organization and keep it up. There are 522 fishing cooperatives in Turkey today and we all belong to an upper organization. An upper organization is good but it is not good in practice. There will be a result declaration by the end of this and we want this declaration to be shared with us. Our only problem shouldn't be the abundance or scarcity of the fish. We need to keep up our organization. ♦

**HÜSEYİN
GÜLER**

(BLACK SEA FOUNDATION)

Many of our professors told us very valuable things here. I'm going to talk about my own experiences. It is very simple to describe the problems of fisheries. We'll look at ourselves first. Without consciousness, education and organization we will endanger our future in this business.

The Black Sea does not belong to anybody. This is our future. This degraded ecological balance can be improved if we eat Aegean and Mediterranean fish for two years.

There is something wrong with the management. Almost everywhere in the Black Sea is rugged terrain. There is no agriculture and stockbreeding here, there has to be fishing.

You filled the sea to make way and you make shelters there but it harms us because it's done unplanned and unconsciously. Everything starts with education. We cannot do this without educating people. We need to make an action and strict supervision is necessary for this. The state needs to take care of this. There is organized system, no employee has a right. We need to be educated.

We should not throw our wastes in places close to the sea. They are harmful and disruptive. It is easy to find money but this is our country. This is the place where most fish have been produced since 1970 in the Black Sea. We can figure this out with cooperation. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

SESSION 3 / 31 OCTOBER 2017

**BLUE GROWTH IN THE BLACK SEA
REGION**

**MODERATOR:
ALEXEI NISTREAN**

**SVETOSLAV
STOYANOV**

(POLICY OFFICER AT THE
DIRECTORATE-GENERAL
MARITIME AFFAIRS AND
FISHERIES (DG MARE)

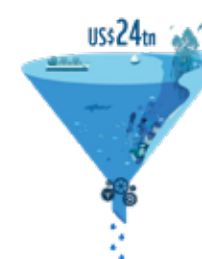
Prospects and reality of Blue Growth in the Black Sea

INTERNATIONAL CONFERENCE
ON FISHERIES AND BLUE GROWTH
31.10.2017

*Svetoslav Stoyanov
European Commission*

Our oceans and seas: huge potential

- **Blue economy assets worldwide valued at: 21 tn. EUR**
- **EU's blue economy:**
 - 550 bn. EUR GVA (4% of the EU economy); 5 mn. jobs
 - MS EEZs jointly are the largest exclusive economic zone (EEZ) in the world (more than 20 million km²)
 - High global market share, and competitiveness
 - Significant international growth opportunities: offshore renewables: 690 bn. EUR by 2040

The 2012 European Blue Growth Strategy

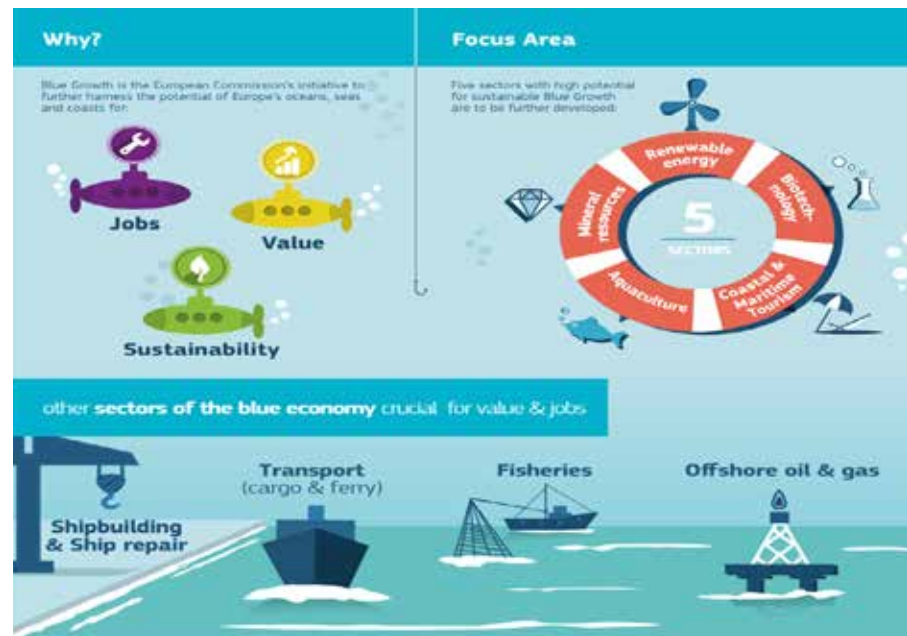
- To push for growth and jobs in 5 economic sectors
- To remove obstacles to growth
- To promote partnership approach
- To boost investment
- To be a stronger global player
- To manage our oceans and seas sustainably

BLUE GROWTH IN THE BLACK SEA REGION

SESSION 3 / 31 OCTOBER 2017

Why the Black Sea?

(BG and RO)

- **653 km** coastline
- **Size:** EUR 1,2 billion
- **Jobs:** 160.742 (blue growth sectors)
- **Major sectors:**
 - Coastal tourism
 - Fisheries
 - Transport
 - Shipbuilding & shiprepair
- **Future potential:**
 - Coastal tourism
 - Offshore oil & gas
 - Fisheries & Aquaculture

Aquaculture in the Black Sea

Blue Growth in aquaculture

- Demand for seafood rising and population growing
- Replenished fish stocks, fished sustainably
- Globally, already 1/2 of seafood from aquaculture
- Currently in EU 10% of seafood from EU aquaculture
- 65% of EU fish is imported

Blue Growth in aquaculture

CFP reform 2014: to create a good environment for the sustainable development of EU aquaculture

- Strategic Guidelines (2013)
 1. Reduce administrative burdens
 2. Facilitate access to water and space
 3. Improve competitiveness
 4. Exploit competitive advantages
- Multiannual National Strategic Plans
- Open Method of Coordination
- Funding
- Communication

Aquaculture in the Black Sea

Recent developments

- High Level Conference towards enhanced cooperation on Black Sea Fisheries and Aquaculture (October, 2016) - Bucharest Declaration
- GFCM - Working Group on Black Sea - Meeting on the establishment of an Aquaculture Demonstrative Centre to promote sustainable aquaculture in the Black Sea (September, 2017)
- GFCM Strategy for the Sustainable Development of Mediterranean and Black Sea Aquaculture – 41st annual session (October, 2017)

https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/aquaculture_en

- Information on EU aquaculture policy, production methods, species
- Key legislation and guidance
- Multiannual plans and summaries
- Good practices

Actions in the Black Sea

Actions in the Black Sea

- Support the development of blue growth sectors with potential
 - Cruise tourism, underwater cultural heritage, skills and technology
- Bring key stakeholders on the table
 - Black Sea Stakeholder conference (annually)
- Push for structured framework for cooperation on maritime affairs
 - Common maritime agenda, strategic research development priorities

Actions in the Black Sea

- Maritime spatial planning pilot project (BG-RO) $\frac{3}{4}$ 2015
- Stress test sea-basin observation systems $\frac{1}{2}$ 2015
- 5x IMP calls for proposals covering the sea basin (2015/ 2016)
- Black Sea Stakeholder conference (annually)
- Technical workshop on maritime spatial planning (2016/TR)

Actions in the Black Sea: Way ahead

Facility for blue economy development (as of 2017)

- IMP contact points meeting in Brussels, October 2016

Common maritime agenda

Marine research strategic framework

- Series of workshops in 2017/2018

Funding opportunities

The European Structural and Investment Funds

- Cross-border Cooperation or transnational/Interregional programmes
 - (notably: *CBC Black Sea*, *RO-MD*, *MD-UA*, *RO-UA*, *RO-BG*, *BG-TR*, *EL-BG*, *AR-GE*, *Danube transnational programme*)
- Regional Programmes East
 - (notably: *EaP SMEs development support*, *EaP Youth Window*, *EaP Culture programme*, *EaPIC*, *Neighbourhood Civil Society Facility*)
- Others programmes (e.g. *COSME*, *Horizon 2020 SME Instrument*, *Erasmus +*)

Specific Objectives of the Facility

- Raising *awareness* of the *potential* of Blue Economy
- *Capacity building* for public administrations in the beneficiary countries and other key stakeholders
- *Knowledge* and *project* development
- Maintenance of a *structured dialogue*

The architecture of the Facility

Expected results of the Facility

- National structures created/maintained
 - Relevant stakeholders identified and collaborating on national/regional priorities
- Studies carried out
 - Pilot projects definition, coordination with regional bodies
- Structured agendas agreed
 - On blue economy and on marine & research and innovation
- Draft pilot collective actions (projects) prepared
 - Identifying funding sources; implementation

Facility for blue economy development in the Black Sea

- **Genesis:** Annual stakeholder conferences, Scoping mission, discussions with the IMP contact points & BSEC
- **Phase:** project drafting phase
 - Thematic areas/cross-cutting areas
 - Objectives, division of work
 - Timing and funding
- **Work with BSEC:** regional workshops, knowledge management, consensus building

STAVROS KALOGNOMOS

(POLICY OFFICER, CONFERENCE
OF PERIPHERAL MARITIME
REGIONS (CPMR))

Sustainable Aquaculture as a Component of Blue Growth: the Regional Strategic Perspective

International Conference on Fisheries & Blue Growth
Istanbul, 31 October – 1 November 2017

Stavros Kalognomos
Policy Officer
CPMR Balkan & Black Sea Commission (BBSC)

Sustainable Aquaculture as a Component of Blue Growth: the Regional Strategic Perspective

International Conference on Fisheries & Blue Growth
Istanbul, 31 October – 1 November 2017

Stavros Kalognomos
Policy Officer
CPMR Balkan & Black Sea Commission (BBSC)

Conclusions

A sustainable development strategy for the Aquaculture and Fisheries sector should:

- conform to the [Bucharest Declaration](#)'s recommendations
- provide a broader decision-making margin for regional governments
- support the strengthening of regional & local segments of fisheries markets

Conclusions

A sustainable development strategy for the Aquaculture and Fisheries sector should:

- provide clear points of convergence between national strategies as well as with the intervention priorities identified by the Fisheries Local Action Groups (FLAGs)
- address both the environmental priorities of the Common Fisheries Policy (CFP) of the European Commission and a logic of strengthening the value chain, creating economies of scale and improving the marketing of fisheries and aquaculture products

CPMR's positions

The CPMR's positions regarding Fisheries and Aquaculture are:

- A more equal balance of the environmental, economic and social dimensions of the Common Fisheries Policy (CFP)
 - It is vital that the environmental, economic and social objectives that guide the Union are shared with our neighbouring States.
 - The CPMR encourages the development and implementation of multiannual management plans that integrate this aspect.
- The maritime regions: backbone of regional growth strategies in the fisheries and aquaculture sector
 - The CPMR considers that the EU must implement broad and inclusive structured dialogue with key players under the form of a European conference for fisheries and seafood products, for instance.

CPMR's priorities

The CPMR's priorities regarding Fisheries and Aquaculture relate to:

- Implementation of the ban on discards and the landing obligation
- Sustainable exploitation of resources through co-management between fishermen and the managers of marine protected areas
- More direct involvement of our Balkan & Black Sea Commission in the [Black Sea Advisory Council](#)
- Partnership with the Fisheries Areas Network ([FARNET](#)) platform

CPMR BALKAN & BLACK
SEA COMMISSION

CPMR
CRPM

Calendar of the next period

- 9 November 2017 : EMFF Info Day, Brussels
- 14 November 2017: CPMR, Brussels
Meeting of Fisheries Working Group of the CPMR
- 16 November 2017 : DG MARE, Brussels
Meeting of IMP contact points on the “Facility for Blue Growth in the Black Sea”
- 20-22 November 2017 : FARNET, Weiden in der Oberpfalz (Germany)
FARNET Transnational Seminar: “Anchoring aquaculture for blue growth in fisheries communities”

DR. HAYRİ DENİZ

(GENERAL SECRETARY OF
MUĞLA FISH FARMERS
ASSOCIATION)

**BLUE GROWTH AQUACULTURE IN TURKEY: THE BEST MODEL
FOR THE BLACKSEA REGION**

Hayri DENİZ (Ph.D.) – hayrideniz@hotmail.com

Muğla Fish Farmers Association & KILIÇ Seafood Company

*International Conference on Fisheries and Blue Growth: Identifying the Perspectives of Fisheries
and Stimulating the Blue Growth in the Black Sea Region, 31 October – 1 November 2017, Istanbul*

AQUACULTURE POTENTIAL IN TURKEY

Resources	Numbers	Area (ha)
Natural Lakes	200	906.118
Dam Lakes	206	342.377
Man-made Lakes	952	27.032
Seas (total surface)	4	24.607.200
TOTAL	1.362	26.000.000

*Additional, 33 rivers 177.000 km in length and coastal line 8.333 km
Turkey has 2nd longest coast line in the Mediterranean*

AQUACULTURE POLICY & ADMINISTRATION

- ❖ According to Article 13 of the Law, the procedures and principles related to aquaculture are set by the Aquaculture Regulation, which was issued in 2004 and amended in 2005, 2007 and 2009.
- ❖ Ministry of Food, Agriculture and Livestock (MoFAL) is the Component Authority for aquaculture.
- ❖ General Directorate for Fisheries and Aquaculture of MoFAL is responsible for development and management of aquaculture.

The Regulation covers and sets out rules for the following issues:

- ✓ Site selection
- ✓ Application and evaluation procedures for licenses
- ✓ Approving the projects and issuing licenses
- ✓ Improving production capacity, species etc, cancellation site changes and sales
- ✓ Importing brood fish, egg and fry,
- ✓ Compulsory technical staff employment,
- ✓ Fish health management
- ✓ Environmental impacts and protection
- ✓ Monitoring and control of farming activities
- ✓ Fish welfare

REGULATIONS RELATED AQUACULTURE MANAGEMENT, ALLOCATION OF ZONES, EIA AND MONITORING

- ✓ Fisheries Law (MoFAL - 1982) -
- ✓ Environmental Law (MEU - 2006)
- ✓ Aquaculture Regulation (MoFAL - 2004)
- ✓ Environmental Impact Assessment Regulation (MEU - 2002)
- ✓ Regulations Governing the Control of Water Pollution (MEU - 1983)
- ✓ Notification on Site Selection (MEU - 2007)
- ✓ Communiqué on the Monitoring of Marine Fish Farms (MEU -2009)

MoFAL : Ministry of Food Agriculture and Livestock
MEU: Ministry of Environment and Urbanism

ALLOCATION OF ZONES FOR MARICULTURE

The new mariculture zones entered into force as part of the overall coastal zone plans and management in 2008

CRITERIA FOR ALLOCATION OF MARICULTURE ZONES

- ❑ **Suitability and possibility of mariculture**
 - ✓ Water quality
 - ✓ Physical and chemical conditions
- ❑ **Site selection criteria**
 - ✓ Water depth $\leq 30m$
 - ✓ Distance from coastline ≤ 0.6 mile
 - ✓ Current speed ≤ 0.1 m/sec
- ❑ **Protection status**
 - ✓ Special protected areas
 - ✓ Sites of archeological and historical
 - ✓ Wild life protected areas, etc.
- ❑ **Other coastal uses**
 - ✓ Tourism, urbanization, marine transportation, fishing, recreation, etc.

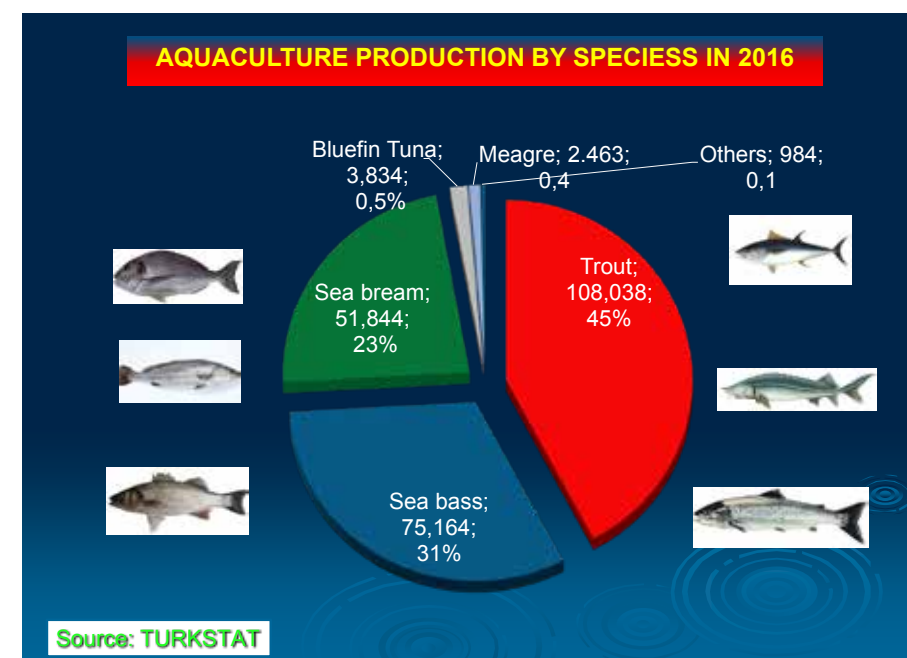
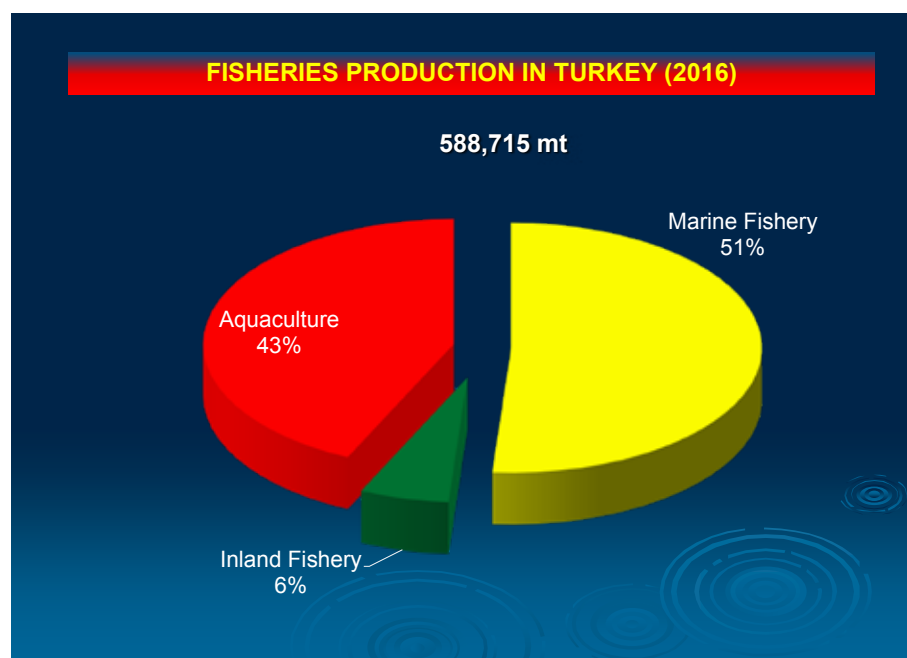
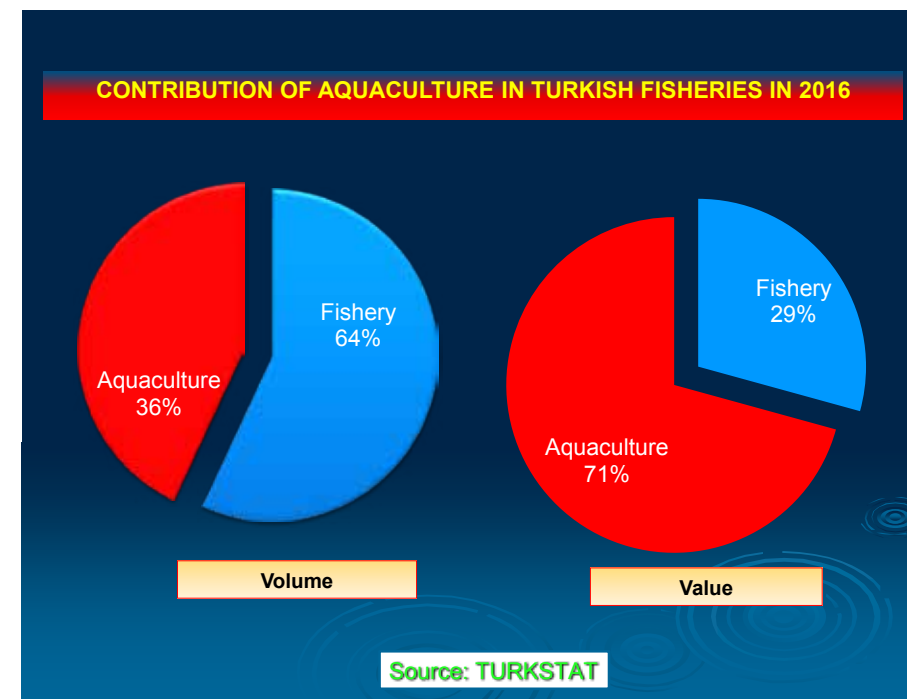
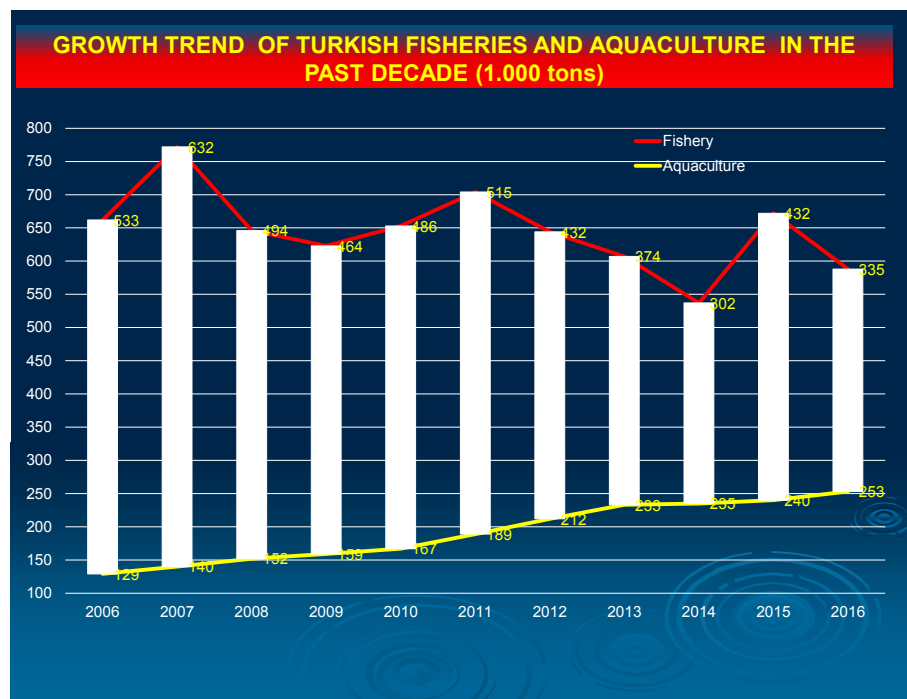
FISHERIES PRODUCTION IN THE PAST DECADE (tons)

Year	Fishery	Aquaculture	TOTAL
2006	533.048	128.943	661.991
2007	632.450	139.873	772.323
2008	494.124	152.186	646.310
2009	464.462	158.729	623.191
2010	485.939	167.141	653.080
2011	514.755	188.790	703.545
2012	432.442	212.410	644.852
2013	374.121	233.394	607.515
2014	302.212	235.133	537.345
2015	431.909	240.334	672.241
2016	335,320	253.395	588.715

Source: TUIK

BLUE GROWTH IN THE BLACK SEA REGION

SESSION 3 / 31 OCTOBER 2017

AQUACULTURE PRODUCTION BY SUB-SECTORS IN 2016

Inland Aquaculture	101.601 tons
Trout	101.297
Carp	196
Tilapia	58
Sturgeon	6
Frog	64
Marine Aquaculture	151.794 tons
Large trout	5.716
Sea bream	58.254
Sea bass	80.847
Meagre	2.463
Bluefin tuna	3.834
Common sea bream	225
Dentex dentex	43
Pagrus (D. gibbosus)	61
Shi drum (U. cirrosa)	20
Sharpsnout sea bream	2
Mussels	329
TOTAL	253.715 tons

FASTEST GROWING SECTOR IN TURKEY

- Aquaculture is the **fastest growing sector in Turkey** having grown in volume by over **293 %** in the past decade.
- Three major species, rainbow **trout**, **sea bass** and **sea bream** increased rapidly until now.
- **Blue fin tuna**, **meagre**, **sea trout**, **common sea bream** and **dentex dentex** farming also increasing.
- In each category more than **85%** of the production is **exported**, mainly to Europe. **Russian Federation** and **US** are **growing** market. Turkish Seafood is exporting **84 countries** in the World.

FISH FARM NUMBERS AND CAPACITIES IN 2016

Farm type	Number	Capacity (tons/year)
Inland fish farms	1.901	236.329
Marine fish farms	425	248.898
TOTAL	2.326	485.227

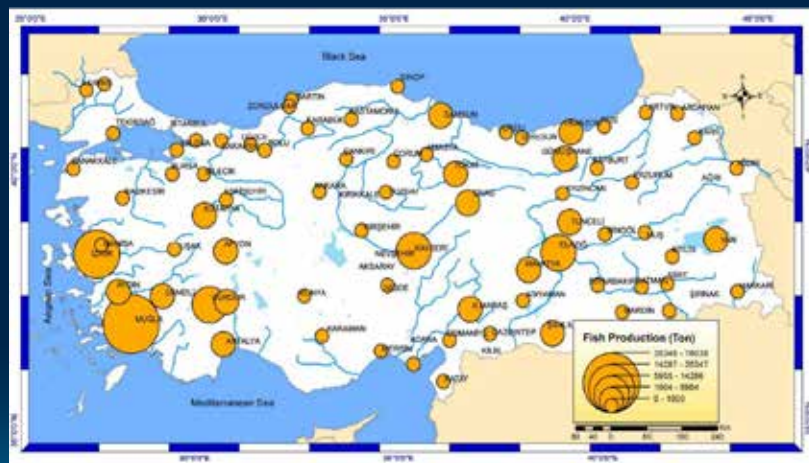
Source: Turkish Ministry of Food, Agriculture and Livestock

LARGEST FINFISH FARMING COUNTRY IN THE MEDITERRANEAN

- ✓ Aquaculture sector in Turkey has grown substantially over recent years in terms of production volume and reached at a crucial point. Turkey holds the potential to satisfy the growing demand for fish from both domestic and foreign markets.
- ✓ Turkey is now the largest fish producing country in the Mediterranean Basin and the second largest fish producer in Europe after Norway.
- ✓ Turkey now has a **30 %** share of the European sea bream and sea bass market.
- ✓ Turkey has occupied **first place** in **trout** in Europe and **leading sea bass and sea bream** production in the World.
- ✓ Approximately 25.000 people are employed in the sector.

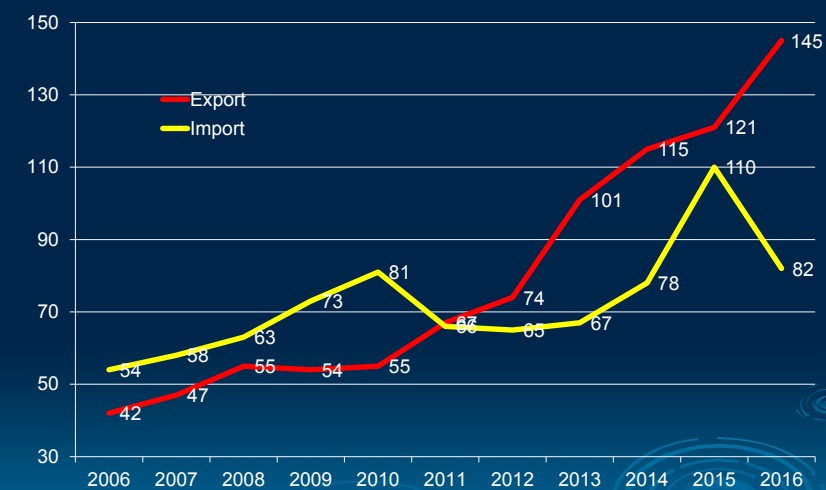
GEOGRAPHICAL DISTRIBUTION OF AQUACULTURE IN TURKEY

There are 2.326 fish farms in 2016 with 485,227 mt per year in Turkey.

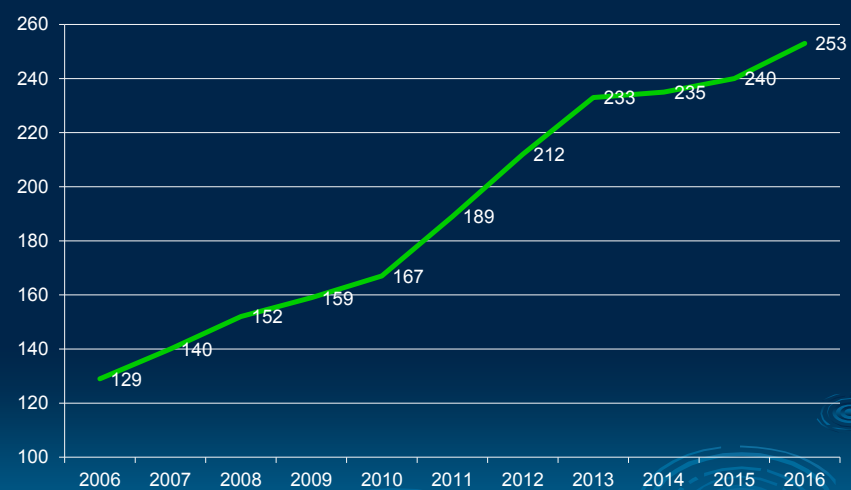
SEAFOD TRADE TREND IN THE PAST DECADE IN TURKEY (1.000 tons)

(Volume)

Source: TUIK

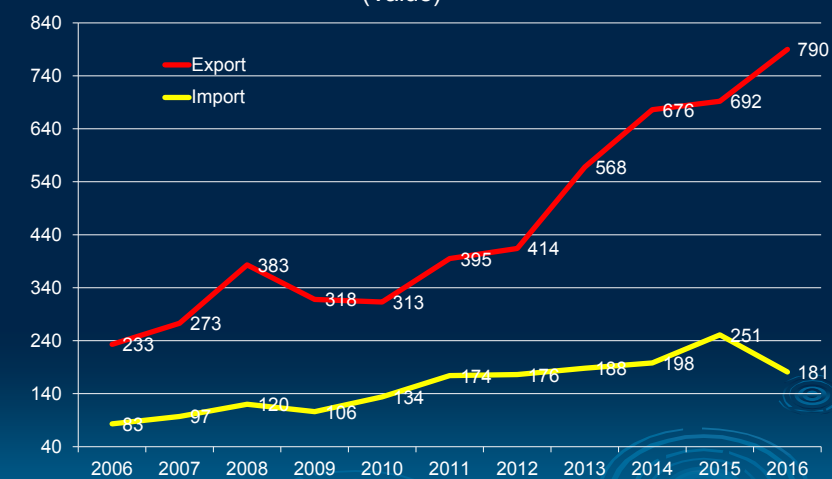
AQUACULTURE GROWTH TREND IN THE PAST DECADE (1.000 tons)

Source: TURKSTAT

SEAFOD TRADE TREND IN THE PAST DECADE IN TURKEY (million \$)

(Value)

Source: TUIK

THE TOP TEN IMPORTER COUNTRIES FOR TURKISH SEAFOOD (\$)

Country	2012	2013	2014	2015	2016
Netherland	83.678.869	110.936.872	132.802.897	144.635.832	160.175.035
Italy	61.190.908	64.170.890	79.040.177	91.535.770	108.701.793
Germany	67.504.856	78.392.398	76.423.913	68.357.858	86.866.962
UK	24.254.163	32.614.541	47.007.302	57.918.430	65.833.059
Japan	55.438.885	37.150.592	54.307.025	41.877.917	42.889.321
Russian Federation	20.669.939	32.665.193	56.952.028	41.766.102	40.170.107
Spain	16.263.534	22.918.836	38.910.499	34.796.646	29.249.158
USD	8.366.126	11.629.947	19.337.675	23.988.442	26.629.998
Lebanon	18.362.994	20.905.497	24.421.481	26.778.786	25.590.866
France	20.038.072	23.527.942	19.411.259	17.264.282	21.799.071

Source: TUIK

VERTICAL INTEGRATION AND COMPLETE SEAFOOD VALUE CHAIN

Most of big companies have **vertical integration** and they are operating the **complete value chain of all its products** - ensuring every stage of farming and production adheres to their own best practice. These controls guarantee super quality and safety products to the customers.

KILIÇ Seafood Company is the best model for fully vertical integration and complete Seafood value chain.

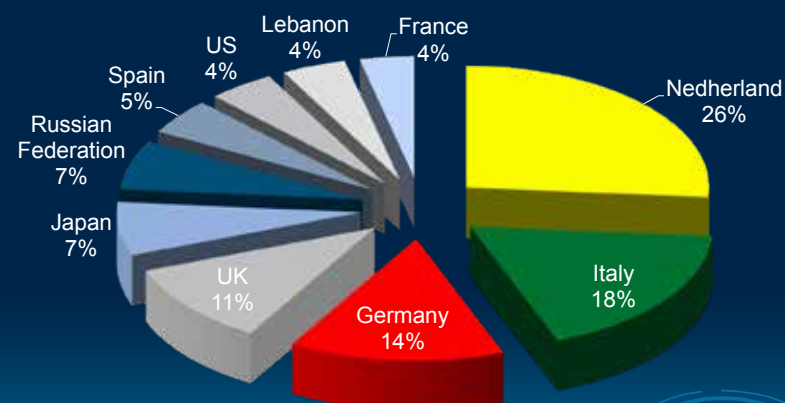
Company play a active role in all parts of value chain for **sea bass, sea bream, trout, blue fine tuna and meagre**.

Majority of the Turkish aquaculture production activities are **GLOBAL G.A.P., BRC, IFS, ISO 9001, ISO 14001 and ISO 22000** certified and production is subject to particularly hard requirements on fish health and the environment.

GLOBAL G.A.P.

22

SHARE OF THE TOP TEN EXPORTER COUNTRIES FOR TURKISH SEAFOOD IN 2016**NGO's**

- ✓ Central Producer Organization (1)
- ✓ Producer Organizations (22)
- ✓ Fish Farmer Association (1)
- ✓ Seafood Promotion Committee (1)
- ✓ Fisheries Foundation (1)

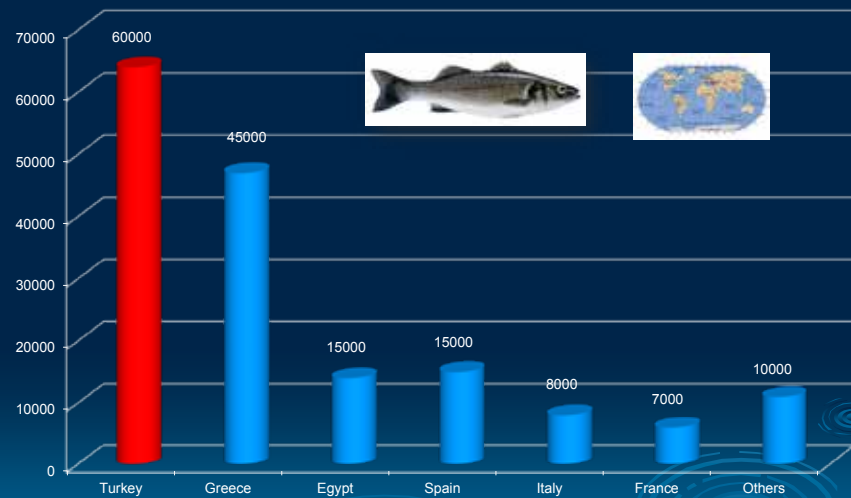

BLUE GROWTH IN THE BLACK SEA REGION

SESSION 3 / 31 OCTOBER 2017

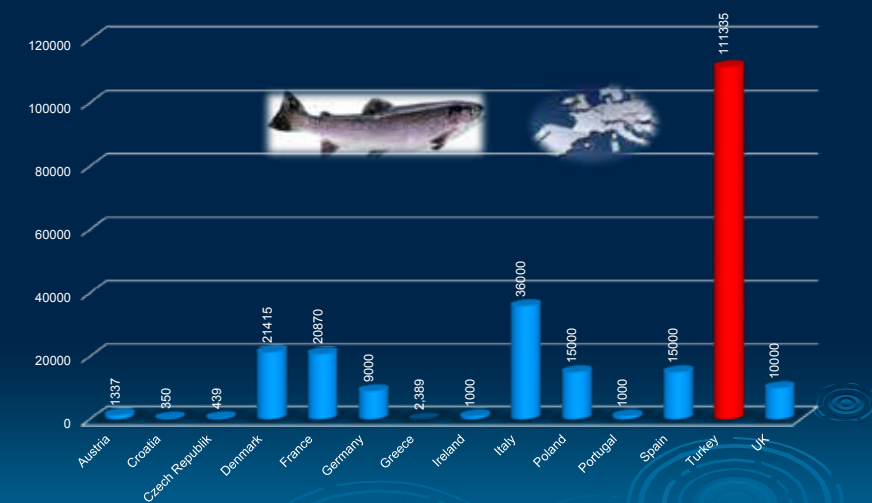
TURKEY LEADERSHIP ON SEA BASS PRODUCTION (tons)

Turkey is sharing 40% of World sea bass production

Source: FAO GLOBEFISH

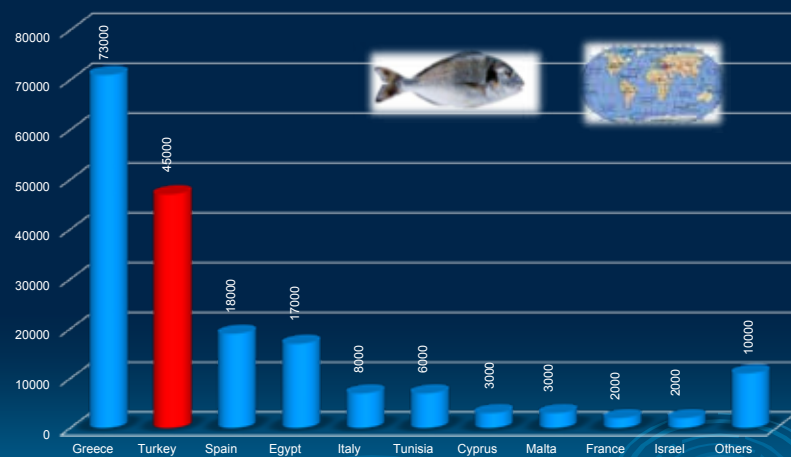
TURKEY LEADERSHIP ON TROUT PRODUCTION IN EUROPE (tons)

Turkey is sharing 45% of Europe trout production

Source: FEAP, TUIK

TURKEY RISING TO PEAK ON SEA BREAM PRODUCTION (tons)

Turkey is sharing second place in the World sea bream with 25%.

Source: FAO GLOBEFISH

FUTURE AIMS

- ✓ Production
2023 500.000 ton
- ✓ Export
2023 1 billion US \$
- ✓ Consumption
2023 16 kg

Land based trout farm

Trout cage farm in dam lake

Land based trout farm

Land based sea bass and bream farm

First sea farm in Turkey (1985)**Marine hatchery (sea bass & sea bream)****Inshore sea farming (sea bass & sea bream)****Vaccination**

Offshore sea farming (sea bass & sea bream)**Barge system in offshore sea farm****Offshore sea farming (sea bass & sea bream)****Feeding in offshore sea farm**

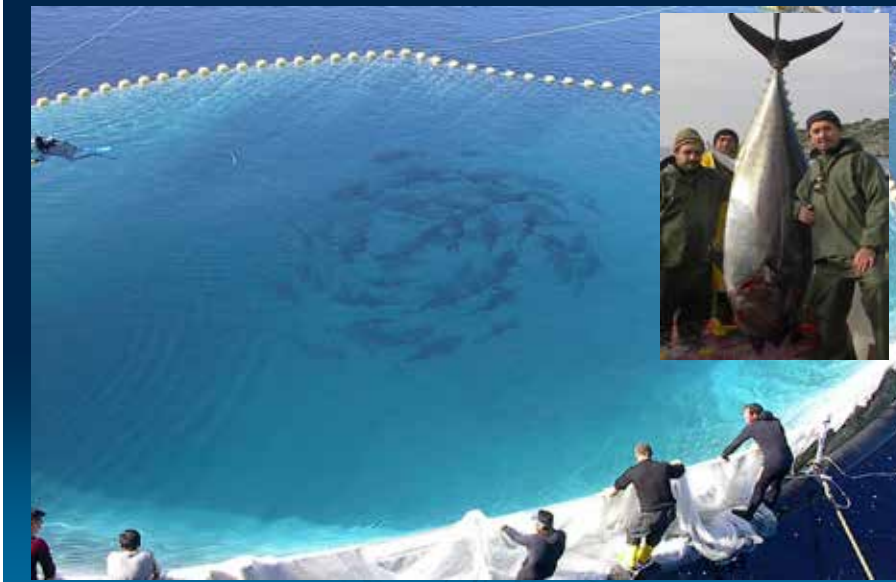
Management and monitoring of offshore sea farm

Trout processing factory

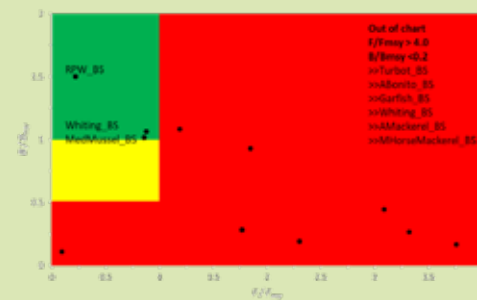
Tuna farm

**ASSOC. PROF. DR.
NAZLI DEMİREL**
(ISTANBUL UNIVERSITY)

Stock status for data-limited fish stocks in Black Sea

Nazli DEMİREL
Istanbul University

Institute of Marine
Sciences and Management

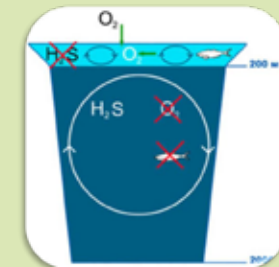
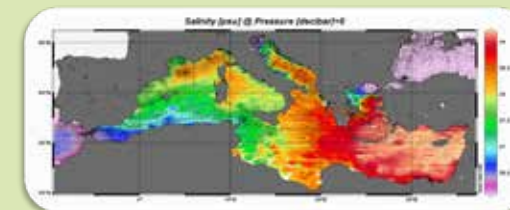
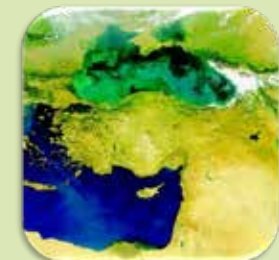
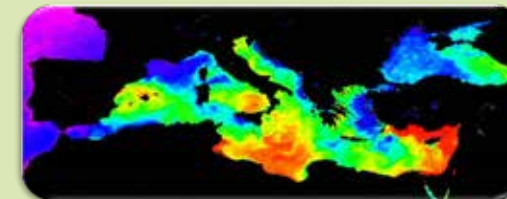
1

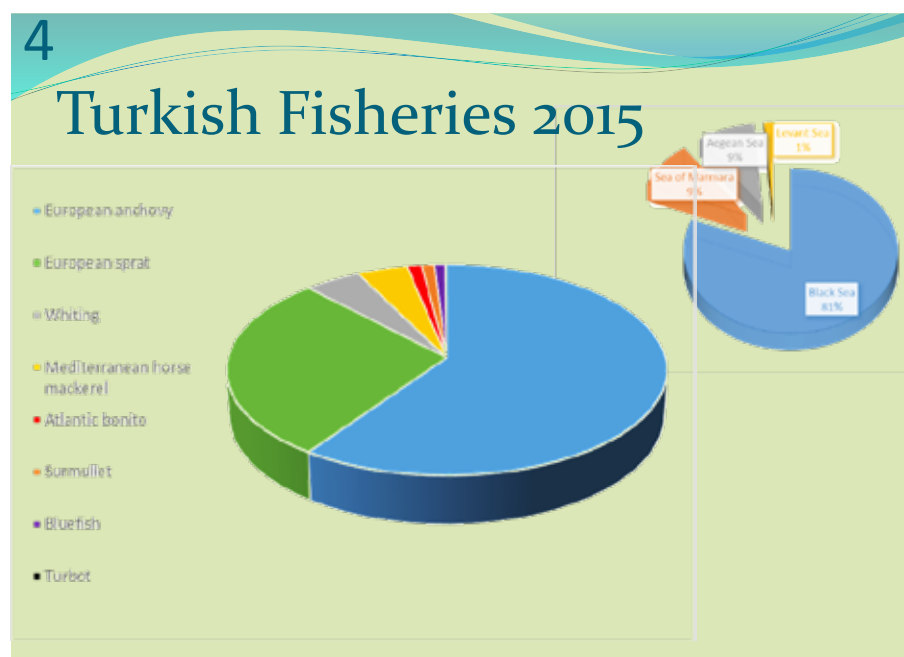
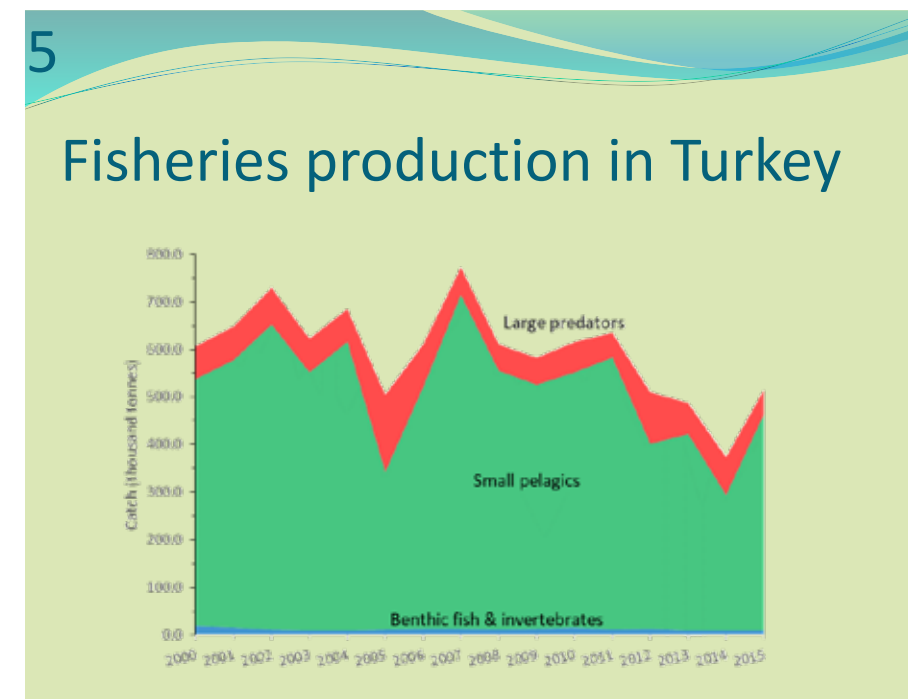
Turkish waters

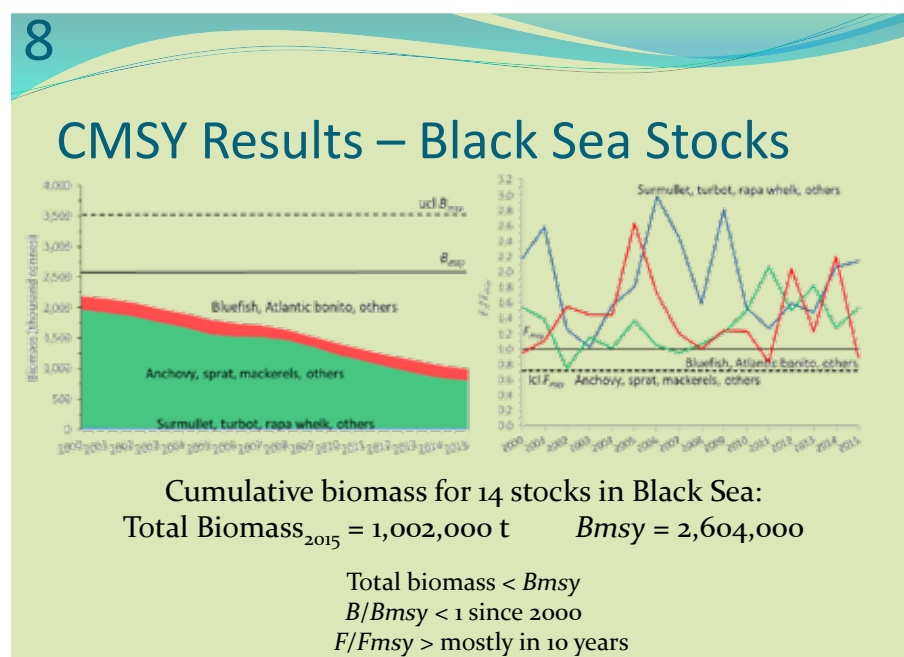
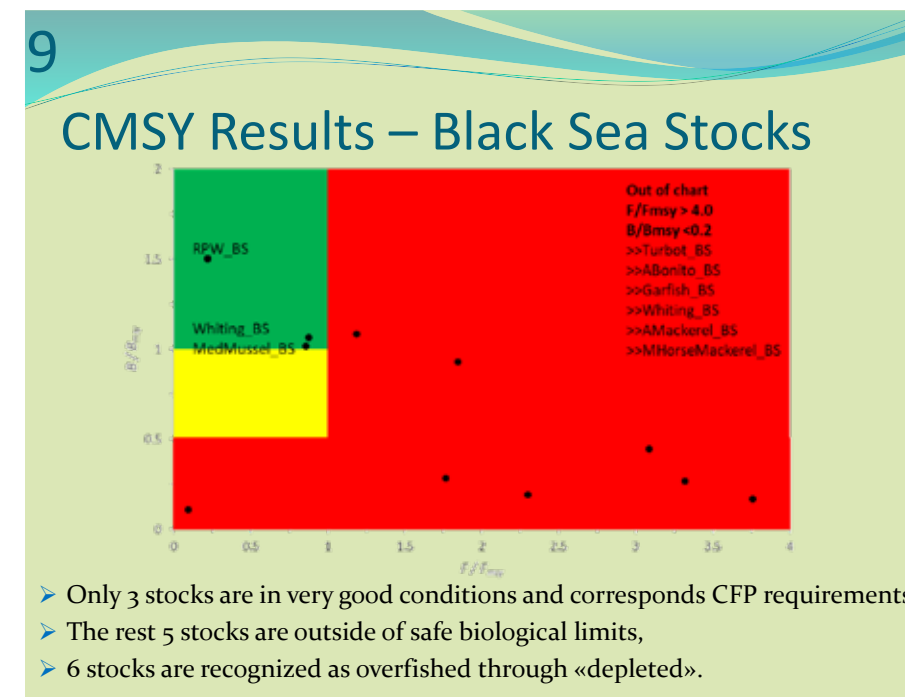
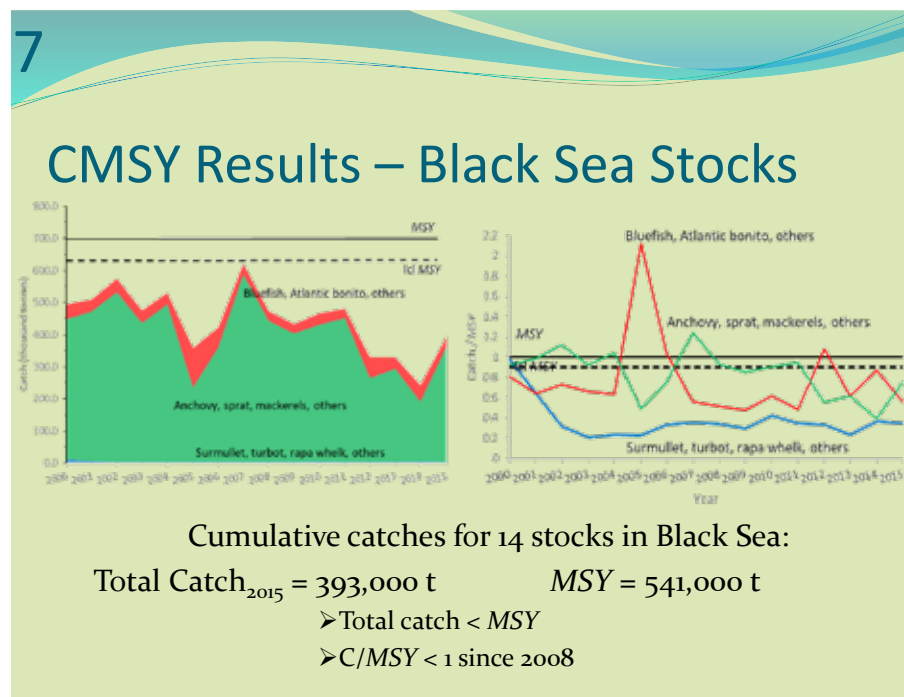

2

Black Sea

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

**THE ROLE OF LOCAL
AUTHORITIES AND THEIR
COOPERATION WITH
FISHING SECTOR**

**MODERATOR:
DR. BENAL GÜL**

AHMET DOKUMACI

(HEAD OF GİRESUN FOUNDATION)

Giresun and sea

Unfortunately, the number species of fish in the Black Sea is seriously diminishing. In order to produce sea bass, trout and other products, a place and cheap sea area should be allocated to the domestic and foreign companies, and fish hunting should be arranged and controlled.

It is necessary to introduce Giresun's maritime potential at investment fairs. This task belongs primarily to the chamber of commerce and industry. NGOs and the Provincial Directorate of Tourism should also take part in this issue. Giresun is on the sea and the energy route. More than 50 ships pass. Of course we have to develop the infrastructure. In case of emergency, it is necessary to establish an intervention center. The reasons for pollution should be investigated and precautions should be taken.

Some of the fishing lodges need to be turned into yacht harbors. We can encourage people to take up yachting. Thus, we can open yacht tourism and produce yachts. In this way unnecessary investment is prevented. So we can prevent unemployment. Also we'll be able to keep the harbor clean.

Artificial reefs should be built to renew the stocks of aquaculture, which are decreasing in the Black Sea. (Special artificial shelter for aquatic life designed to enhance and support the production of resources for the protection of sensitive ecosystems and the development of fisheries.) There are suitable areas for this in Giresun. ♦

MEHMET AKİF ÖZDEMİR

(DIRECTOR OF RURAL SERVICE DEPARTMENT, SAMSUN MUNICIPALITY)

An overview of Samsun fisheries in term of local authorities

Samsun province is a representative of the region with its strategic location, harbors, fishermen's shelters, modern fishing boats and qualified personnel. At the same time it is an important center for infrastructure, operation, storage and intermediation in the terms of capacity.

Samsun is the place with the most fish in the Black Sea. Again, in our province, business evaluation facilities are developing rapidly and there are 6 business facilities. Anchovy and sea snails are generally processed at these facilities. These products are exported to countries such as Japan, Korea and China as well as EU countries.

These products make a profit of 15 million dollars per year.

When we look at the fisheries, we see that 29,553 tons of fish are collected in our province. When we look at the whole country, this number is 302 thousand tons.

In our city hunting is carried out with purse seines, stretch nets and dredge. Due to the convenience of the continental zone, both bottom trawling fishery and midwater trawling are common. (a type of hunting boat.) Especially in recent years, trawlers in the Samsun region are heading towards the midwater trawling with two boats. The midwater trawls are not dominant at the bottom like bottom trawls. They have the ability to rise to both bottom and top water levels depending on the state of motion. Only the Samsun region on Turkey's coasts has an important place to meet the fish needs of the region and the raw material needs of the oil factories with midwater trawling.

Hunting production in the sea and in domestic waters are 54,835 tons. As aquaculture, there are about 5584 in total including 3,600 tons in domestic waters and 1 million 985 thousand tons in the sea.

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

When we look at the aquaculture facilities, it is based on three species; rainbow trout, sea bass and carp. When we look at the production capacity of the facilities the trout is about 3 thousand tons, the sea bass 4,337 tons and the rainbow trout is about 6, 621 tons. Although it is less in the other lakes culture of *oncorhynchus mykiss* is widespread in our region. When we look at the capacity of aquaculture installation facility it's seen that majority is in trout. We see that the trout is made predominantly in the Derbent Dam.

In the districts with Samsun coastal connection such as Terme, Çarşamba, 19 Mayıs, Yaka-kent, Alaçam and Bafra districts have been finalized in the solid waste facilities. Without solid waste facilities, we can't talk about fishing and tourism on the coast. Another issue here is the bazaar. The fish is being processed in the bazaar. Fishery is affected if there is no inspection close to 8 meters and commissions on the bazaar are too high. ♦

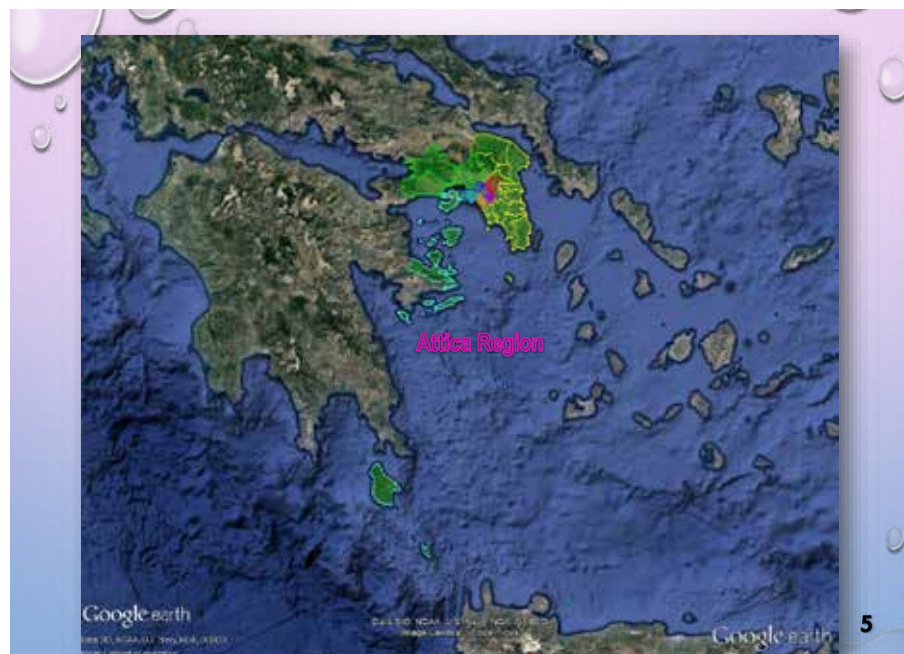
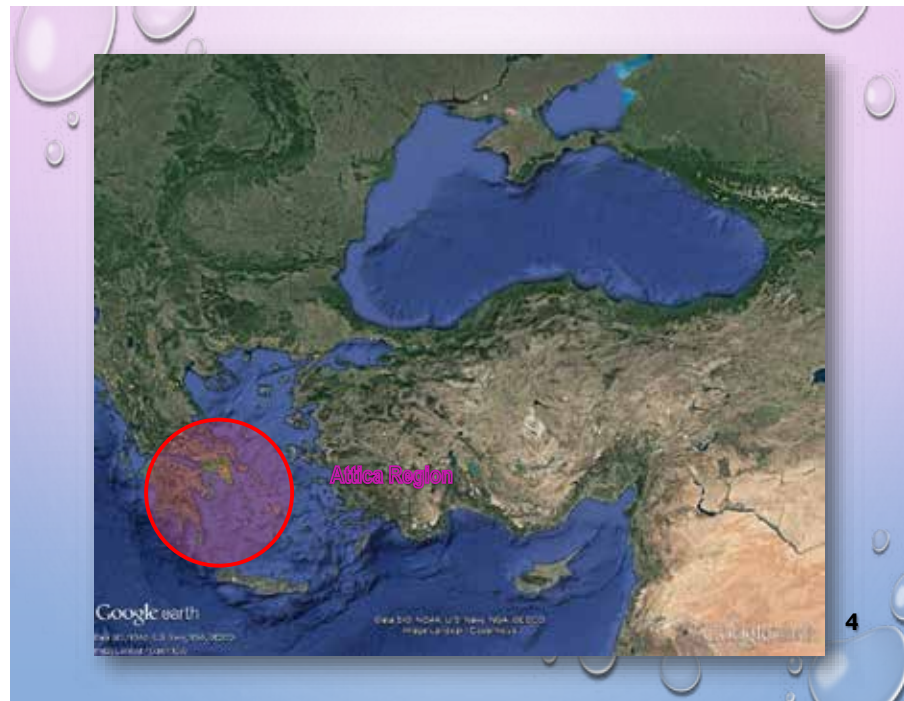
THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

ATHANASIOS ANAGNOSTOPOULOS

(DEPUTY GOVERNOR IN CHARGE
OF ENVIRONMENT AND CLIMATE
CHANGE- REGION OF ATTICA)

the purpose

The purpose of Attica's Regional Smart Specialisation Strategy (RIS 3) is to help shape a realistic but ambitious road map that serves our vision and values.

A key criterion for the success of this Strategy is the:

- industrial reconversion with technological support for enterprises and the development of innovation
- addressing social needs
- developing spatial investment by attracting and exploiting innovative efforts.

8

Smart Specialization Fields of Attica Region

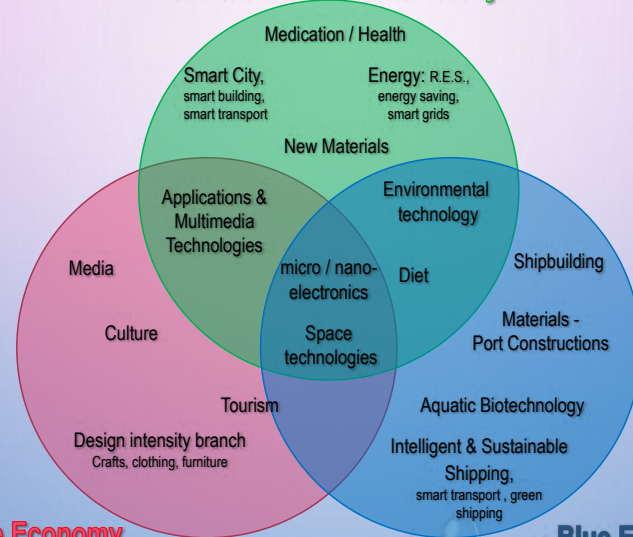
Focusing to the fields of Attica Region's specialization in **Blue Economy**

- Environmental technology
- Aquatic Biotechnology
- Intelligent & Sustainable Shipping, smart transport, green shipping
- Shipbuilding
- Materials - Port Constructions
- Diet
- Coastal & Cruise Tourism
- Space Technologies
- micro / nano- Electronics

10
Blue Economy

Smart Specialization Fields of Attica Region

Sustainable Needs Economy

9
Blue Economy

THE CASE OF MUNICIPALITY OF PIRAEUS

PIRAEUS MUNICIPALITY

**BUSINESS INNOVATION CENTER
FOR BLUE GROWTH**

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

12

PIRAEUS BLUE GROWTH MARINESCAPE

Quadruple Helix Approach

- Piraeus Municipality / Local Gov
- Region of Attica / Regional Gov
- Ministry of Maritime Affairs/ Central Gov
- Port Authorities
- Chamber of Commerce / Associations
- Maritime Industry
- Local businesses & Clusters
- Local Community
- Startup Ecosystem
- Research Community / Academia
- Funding institutions / Sponsors
- Advisors & Mentors
- Media Partners

Triple Bottom Line Approach

PEOPLE
PLANET
PROFIT

14

13

PIRAEUS BLUE GROWTH INNOVATION HUB

Funded by Attica Region
in the framework
of its Smart Specialisation
Strategy

Knowledge
Expertise
Guidance
Business tools

15

PIRAEUS BLUEGROWTH INNOVATION HUB

Objectives

- Sustainable Blue Growth
- Advanced Maritime Skills
- Create Blue Green Jobs
- Create a cluster of innovation maritime HUBS for the Blue Economy in the Mediterranean and Black Sea

16

THE CASE OF THE ATTICA ISLANDS NETWORKING

COOPERATION NETWORK OF MUNICIPALITIES OF ATTICA'S REGIONAL UNIT OF ISLANDS

ΔΙΚΤΥΟ
ΔΗΜΟΝ
Π.Ε.
ΝΗΣΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ

On July 2016, was established the Non-profit Civil Company under the name "NETWORK FOR THE COOPERATION OF MUNICIPALITIES OF THE REGIONAL UNIT OF ATTICA ISLANDS"

18

THE CASE OF THE ATTICA ISLANDS NETWORKING

COOPERATION NETWORK OF MUNICIPALITIES OF ATTICA'S REGIONAL UNIT OF ISLANDS

ΔΙΚΤΥΟ
ΔΗΜΟΝ
Π.Ε.
ΝΗΣΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ

<http://atticaislandsnetwork.gr>

17

THE CASE OF THE ATTICA ISLANDS NETWORKING

COOPERATION NETWORK OF MUNICIPALITIES OF ATTICA'S REGIONAL UNIT OF ISLANDS

ΔΙΚΤΥΟ
ΔΗΜΟΝ
Π.Ε.
ΝΗΣΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ

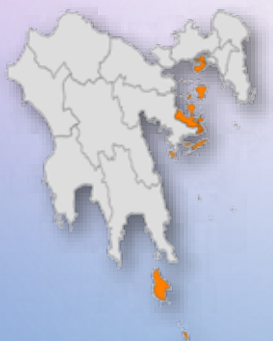
The network consists of:

- 8 municipalities
- 1 Development Company
- 11 Social Actors

19

THE CASE OF THE ATTICA ISLANDS NETWORKING

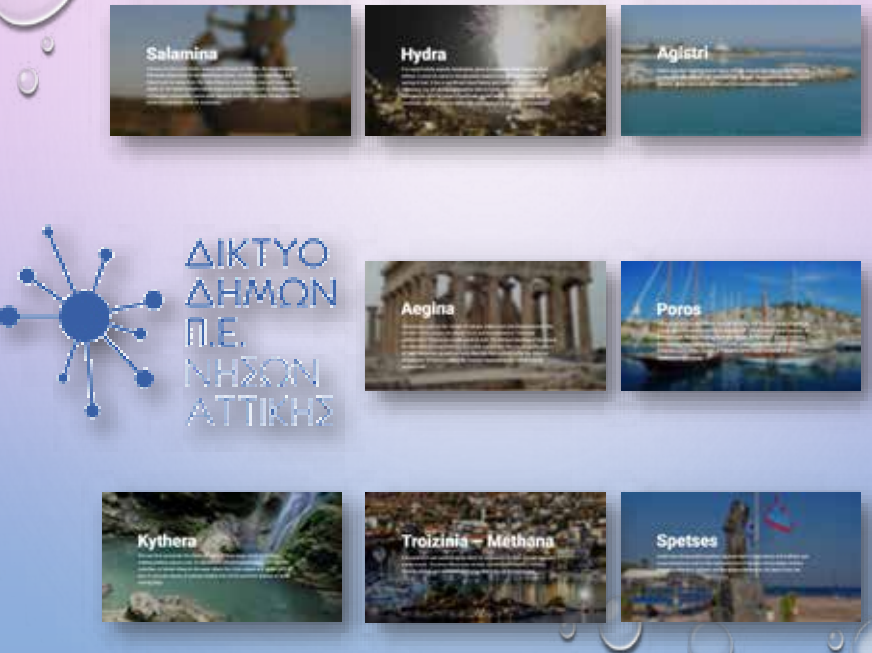
COOPERATION NETWORK OF MUNICIPALITIES OF ATTICA'S REGIONAL UNIT OF ISLANDS

The network consists of 8 municipalities:

- ✓ **Agistri** Municipality
- ✓ The Municipality of **Aegina** Island
- ✓ **Kythira** Municipality
- ✓ **Poros** Municipality
- ✓ **Salamina** Municipality
- ✓ **Spetses** Municipality
- ✓ **Troizinia – Methana** Municipality
- ✓ Municipality of **Hydra**

20

ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΩΝ Π.Ε. ΝΗΣΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

22

ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΩΝ Π.Ε. ΝΗΣΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

- ✓ Agistri
- ✓ Aegina
- ✓ Kythira
- ✓ Poros
- ✓ Salamina
- ✓ Spetses
- ✓ Troizinia – Methana
- ✓ Hydra

21

thank you... for your patience...

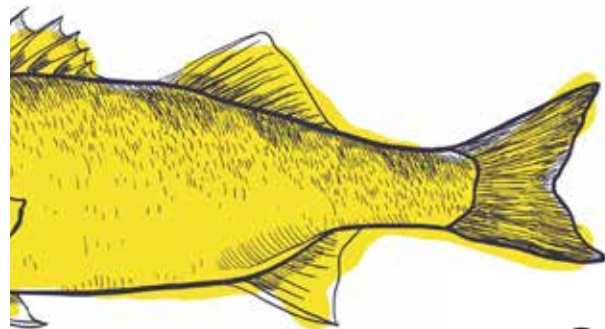
'Blue Growth: the case of the Region of Attica'

Mr Athanasios ANAGNOSTOPOULOS
Deputy Governor in charge of Environment and Climate Change
Region of Attica (Greece)

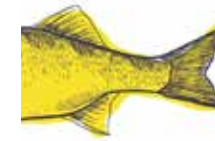

ZEKİYE SARI KUZU
(METRO GROSS MARKETLERİ)

Seafood Sustainability

Zekiye SARI KUZU
01.10.2017

Seafoods in the World

Experts say that, in the 2050s, food production has to be doubled for sufficient and balanced feeding of the growing world population

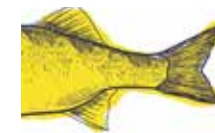

The increase in population, excessive and unconscious fishing and negative environmental factors, however, have caused a swift decrease in the fish sources and even an extinction risk for some species.

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TOPTANCI MARKETİNİZ

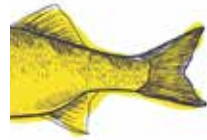
Status of Fishery in Turkey

Year	Fresh Fish Tonnage	
	Hunting	Aquaculture
2007	632 450	139 873
2008	494 124	152 186
2009	464 233	158 729
2010	485 939	167 141
2011	514 755	188 790
2012	432 442	212 410
2013	374 121	233 994
2014	302 212	235 133
2015	431 907	240 334
2016	335 320	253 995

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TOPTANCI MARKETİNİZ

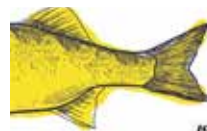
Status of Fishery in Turkey

Fish Species Tonnages

Year	Anchovy	Blue Fish	Bonito	Mackerel
2007	385 000	6 858	5 965	1 078
2008	251 676	4 048	6 448	616
2009	204 699	5 999	7 036	605
2010	229 023	4 744	9 401	226
2011	228 491	3 122	10 019	147
2012	163 962	7 390	35 764	201
2013	179 615	6 225	13 158	119
2014	96 440	8 386	19 032	47
2015	193 492	4 136	4 573	103
2016	102 595	9 574	39 480	62

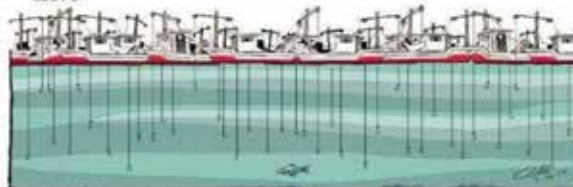
Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TOPTANCI MAĞAZA

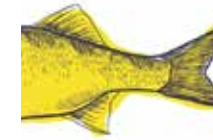
1910

2010

Metro Cash & Carry Turkey

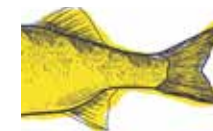
METRO
TOPTANCI MAĞAZA

Fish consumption per capita in the world and in Turkey

World : 19,2 kg

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TOPTANCI MAĞAZA

Fish consumption per capita in the world and in Turkey

Country	Consumption / kg
Europe	24
Spain	40
Greece	23
Morocco	28
Egypt	11,2
Tunisia	9,3
Turkey	7,6

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TOPTANCI MAĞAZA

Our Steps Toward Sustainable Fishery

Like Daughter Like Mother / 2010

We have launched "Like Daughter Like Mother" project, the first sustainable fishery project in Turkey for the sustainability of fish generations.

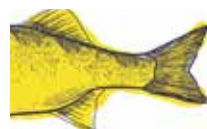
While there was no legal regulation related to this matter in 2010, we decided not to sell any young blue fish and small blue fish, the species under 24 cm of blue fish which is exposed to risk of extinction.

This size ban we implemented has been adopted by the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, and has become the basis for legislation in Turkey.

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TURTANCI MARKET

Our Steps Toward Sustainable Fishery

Where are the Bonito? / 2012

With this project, we aimed to develop an international cooperation for the protection of bonito and to make a scientific contribution to sustainable fishery.

Within the scope of the project completed in 2015, 4.500 fishes were marked and left to our seas and their migration routes were identified. Marking information was submitted to the International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas (ICCAT). The report on the results of the research was published in 2016.

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TURTANCI MARKET

Our Steps Toward Sustainable Fishery

Let's leave the today's fish to tomorrow / 2017

We Are Collaborating with Cooperatives

We make it possible to trace the journey of a fish with QR codes

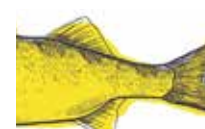
Analyses on the seawater

We encourage our fish suppliers to have international quality standards in order to support sustainable fishery.

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TURTANCI MARKET

Our Steps Toward Sustainable Fishery

Let's leave the today's fish to tomorrow

When scanning the QR code, our customers will have access to the following information

- Name of Fish
- Hunting Date
- Hunting Boat's Name and License Plate
- Sea it was hunted
- Hunting Method
- Supplier's Name

Metro Cash & Carry Turkey

METRO
TURTANCI MARKET

İREM KÖSE REİS

(FISHERIES ENGINEER,
SARIYER MUNICIPALITY)

The role of local authorities in promoting sustainable fishing sector

Turkey is the only country surrounded by sea on three sides and has an inner sea like Marmara sea. In this way Türkiye is a country that has developed exports of fish and seafood. Indeed the only animal product exported abroad from Turkey is fish and seafood. In fact Turkey has several control teams linked to the ministry of food, agriculture and livestock. However, the physical structure of our country hinders the subject of auditing. It causes deficiencies in the presentation of healthy and hygienic products to the market.

There are 30 metropolitan municipalities in Turkey. Sixteen of them are coastline and shoreline. There is active fishing in the contiguous areas of their metropolitan municipalities. In a total of 140 counties of contiguous areas there is active fishing. Fishing is important in our country. And then Sarıyer Municipality showed the importance, it gave to this issue and became the first county municipality to establish water units in Turkey.

Sarıyer is not only Istanbul, it is one of the most important fishing regions of Turkey. Approximately 10 thousand people get their living from fishing. Almost all of our Rumeli Fener and Garipçe villagers are fishermen. In addition, Rumelikavak region has a high potential for fishing in the region and at the same time is the most important mussel production area of Istanbul. There are 7 aquaculture cooperatives affiliated to the district and there are approximately 900 members affiliated to these cooperatives. The fishermen's shelters in our cooperatives have a capacity of approximately 500 boats. Within the boundaries of the Fisheries and Aquaculture Unit Districts within the scope of our Municipality, we have the vision, policies and services related to Fisheries and Aquaculture; conducting research, preparing and implementing projects, training district fishermen, mussel fishers and fishermen on fisheries and aquaculture, organizing activities. At the same time, our municipality conducts Fisheries

and Aquaculture work in a participatory and sustainable manner as a whole in order to determine common goals in cooperation with existing fisheries cooperatives, non-governmental organizations and universities related to fisheries.

Our district should be considered as a warehouse for fishery and sales. We are continuing to work as a local administration to find out about the problems of a region where about 10 thousand people earn their money with fishery and to ensure that everyone involved in the field of fisheries is included in the solution.

Finally, Local administration should cooperate with relevant institutions and organizations to meet EU standards and the conversion of the aquatic products from the hunting to the consumption to the highest quality. ♦

H. NUR ÇAPA

(ADVISOR OF TURKISH TRAVEL
AGENCIES UNION)

arrange fish organizations. I am a lucky person because I have a lot of fish stories to tell to my grandsons. No one has talked about Marmara. The Black Sea has ruined the world. I think Haydarpaşa can be another fish market. We should learn when to eat those fishes according to the weather. ♦

I come from a family who has been doing seine fishing and as a result of this I know all the stories and difficulties of fishing. If there is any one from the old skippers they will know that I am the nephew of fisherman Şaban. In the old times in May when I looked from my house window I would see the salted and dried mackerel which would be swimming towards the Black Sea. They were like carpets. There are expressions that our old people have known such as anavaşya, katavasya.

The fisherman knew their rows when it was immigration time. In May, they would go the Black Sea to feed and then come back. This was called katavasya. As a result of this row we would be able to choose the fishnets according to the fishes which came in a row. Everyone would change their fishes names according to the weather and the fishnets names. Today the topics I have listened to are about how fishing could develop, and the pollution in the Black Sea. The time while I was not listening was when the seine fishing was discussed.

Most of the fish in the Black Sea are hunted by the seine fishing or the midwater trawling. I do not want to say anything against the seine fishing because I come from a family who has been doing it. I think they are the ones who are suffering in Turkey the most. It is not an easy way, it is expensive. For example if you ask them they would say that not each fish is valued. As a matter of fact it is true. As a solution to this the tariff should be discussed. It is always complained about but its turn never comes. Not long ago our Greek guest told a nice thing. In Greece, all ministries are in Athenes except the Ministry of Maritime Affairs which is in Piraeus. So where the service is, the government takes it to that place. For us even if they had the chance they would take the marines to Ankara. It can not be understood. Hence we should know our own faults before blaming others.

In old times we would not eat bluefish because it was not delicious. Before anything, we should consider culture. Fish are in the sea for 12 months but only for 3 months there are delicious fish and for 3 months it can be acceptable. Let us leave the fish to become delicious over the rest of the time. We should protect the population in this way. For loving the sea and eating fish is another culture. There could be boutique tourism in the Black Sea. Today there is a thing which is all around the world. Actually today tour operators can

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

DR. HAYRİ DENİZ

(GENERAL SECRETARY OF
MUĞLA FISH FARMERS
ASSOCIATION)

SUPPORTING INVESTMENTS IN BLACK SEA AQUACULTURE

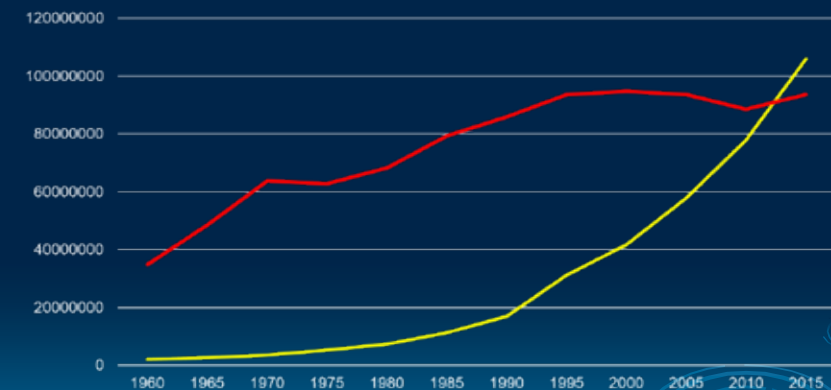
Hayri DENİZ (Ph.D.) – hayrideniz@hotmail.com

Muğla Fish Farmers Association & KILIÇ Seafood Company

International Conference on Fisheries and Blue Growth: Identifying the Perspectives of Fisheries and Stimulating the Blue Growth in the Black Sea Region, 31 October – 1 November 2017, Istanbul

WORLD FISHERIES AND AQUACULTURE PRODUCTION TREND IN 1960 - 2015

World fish production reached around **199,7 million mt** in **2015** and seafood production is increasing, thanks to aquaculture **53 %** (106 million mt) share in 2015.

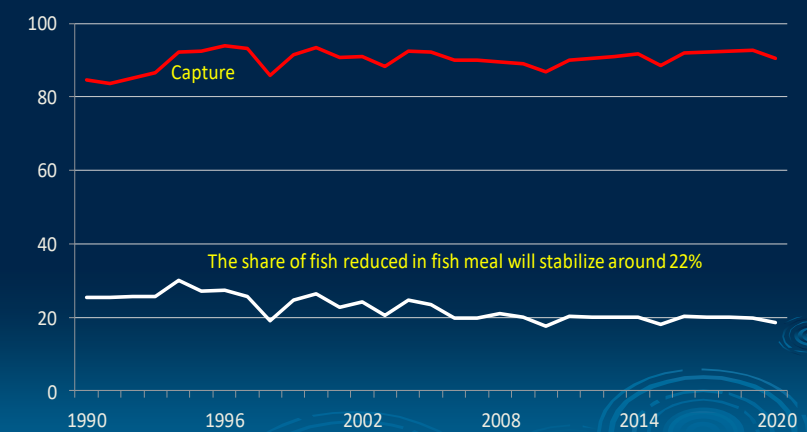

591 aquatic species ever farmed in inland freshwater, inland saline water, coastal brackish water and marine water in **201 countries**.

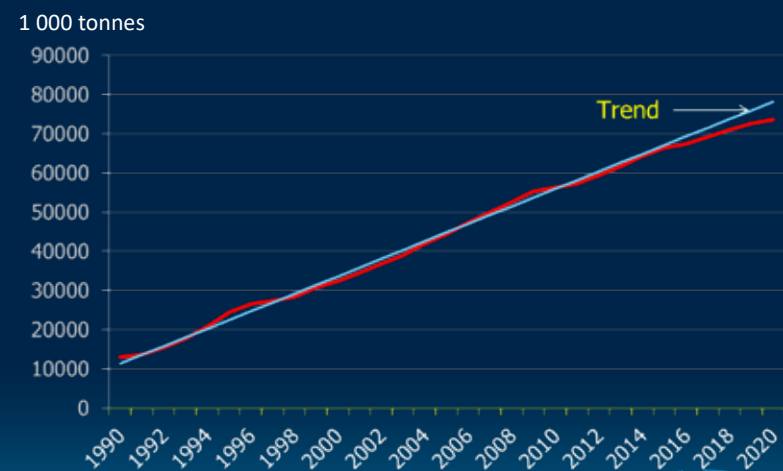
Source: **WORLD BANK & FAO**

FAO PROJECTION FOR WORLD CAPTURE FISHERY PRODUCTION

million tonnes

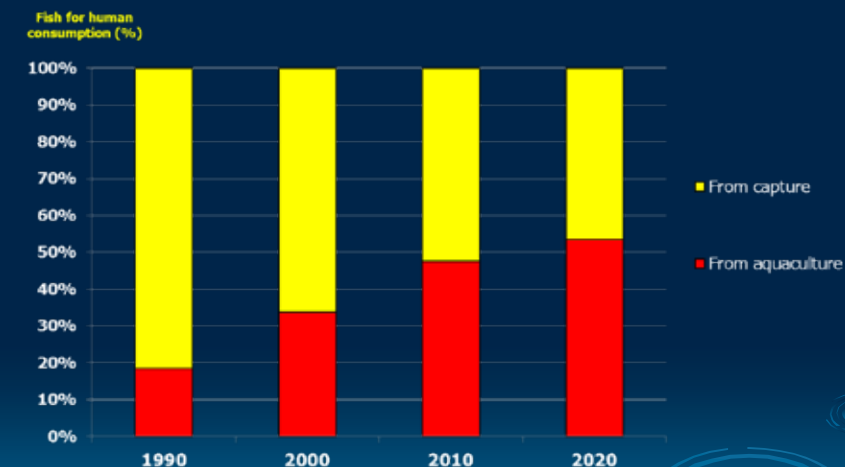

Source: **FAO**

FAO PROJECTION FOR WORLD AQUACULTURE PRODUCTION

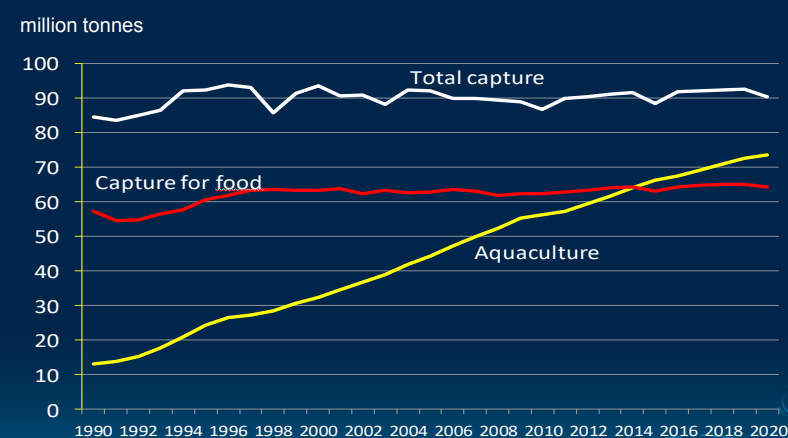
Source: FAO

Fastest-growing animal food-producing sector in the World.

INCREASING ROLE OF AQUACULTURE IN HUMAN CONSUMPTION

Source: FAO

Global per-capita aquaculture production increased from 0.9 kg in 1970 to 11.6 kg in 2015

AQUACULTURE SURPASS IN 2015

Source: FAO

Within global world production, aquaculture plays a major role in enhancing global fish production. 18.7 million people were employed in global aquaculture in 2015.

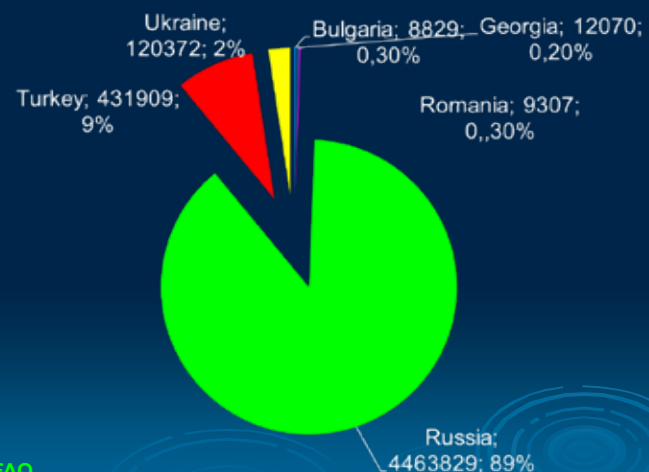
BLACK SEA COUNTRIES FISHERIES AND AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015

Country	Fishery	Aquaculture	Total
Bulgaria	8,829	13,537	22,366
Georgia	12,070	670	12,740
Romania	9,307	11,042	20,349
Russia Federation	4,463,825	153,243	4,617,068
Turkey	431,909	240,334	672,241
Ukraine	120,372	21,872	142,244
Total	5,046,312	440,698	5,487,010

Source: FAO

TOTAL FISHERY PRODUCTION IN THE BLACK SEA COUNTRIES

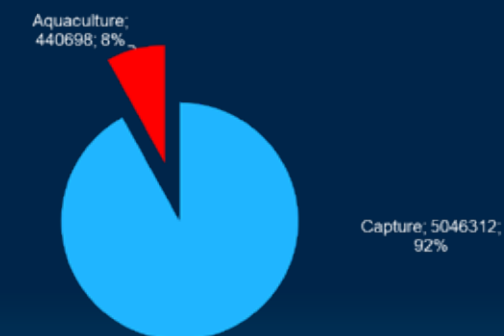
Total capture fishery production of Black Sea countries was 5,046,312 tons in 2015.

Source: FAO

CONTRIBUTION OF AQUACULTURE IN TOTAL FISHERIES IN THE BLACK SEA COUNTRIES IN 2015

Total 5,487,010 tonnes

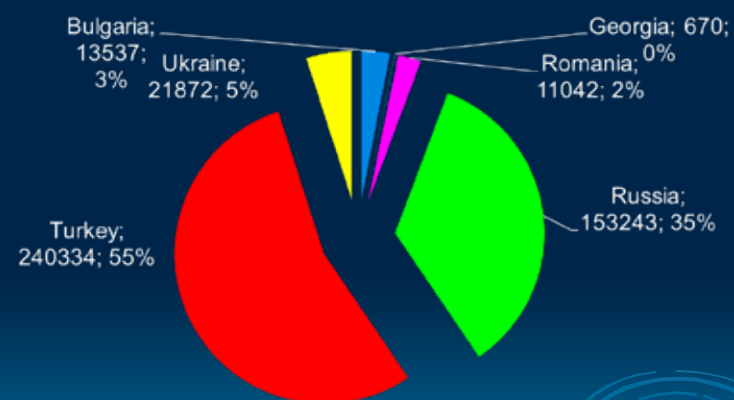
Source: FAO FishStat J

(*) FAO Statistical Sub-area of Black Sea. Aquatic mammals and aquatic plants are excluded.

Aquaculture has a portion only 8% in total fisheries production in the Black Sea region, in spite of 53%, 43% in the World and Turkey in same year respectively.

TOTAL AQUACULTURE PRODUCTION IN THE BLACK SEA COUNTRIES

Total aquaculture production of Black Sea countries was 440,698 tonnes in 2015.

Source: FAO FishStat J

BULGARIA AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015 (tons)

Total aquaculture production: 13,537 tons

Main cultured species

- ✓ Rainbow trout
- ✓ Common carp
- ✓ Mediterranean mussel
- ✓ Bighead carp
- ✓ Danube sturgeon
- ✓ Grass carp
- ✓ Channel catfish
- ✓ Wels catfish

GEORGIA AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015 (tonnes)

Total aquaculture production: 670 tons

Main cultured species:

- ✓ Common carp
- ✓ Rainbow trout
- ✓ Silver carp

Georgia has also potential for mariculture, but there is no marine fish farm yet.

RUSSIAN FEDERATION AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015 (tons)

Total aquaculture production: 153,243 tons in 2015

Main cultured species

- ✓ Common carp
- ✓ Sea trout
- ✓ Silver carp
- ✓ Grass carp
- ✓ Cyprinids
- ✓ White fish
- ✓ Bighead carp
- ✓ Sturgeon
- ✓ Atlantic salmon
- ✓ Yesso scallop
- ✓ Brown seaweeds
- ✓ Channel catfish
- ✓ Wels catfish

ROMANIA AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015 (ton)

Total aquaculture production: 11,042 tons

Main cultured species:

- ✓ Common carp
- ✓ Silver carp
- ✓ Bighead carp
- ✓ Gold fish
- ✓ Sea trout
- ✓ Rainbow trout
- ✓ Grass carp
- ✓ Wels catfish

UKRAINE AQUACULTURE PRODUCTION IN 2015 (tons)

Total aquaculture production: 21,872 tons

Main cultured species

- ✓ Common carp
- ✓ Silver carp
- ✓ Gold fish
- ✓ So-iuy mullet
- ✓ Freshwater bream
- ✓ Pike perch

TURKEY AQUACULTURE PRODUCTION IN 2016

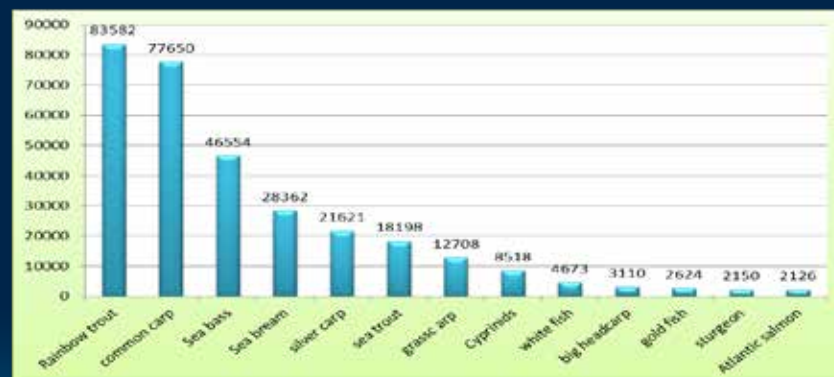
Inland Aquaculture	101.601 tons
Trout	101.297
Carp	196
Tilapia	58
Sturgeon	6
Frog	64
Marine Aquaculture	151.794 tons
Large trout	5.716
Sea bream	58.254
Sea bass	80.847
Meagre	2.463
Bluefin tuna	3.834
Common sea bream	225
Dentex dentex	43
Pagrus (D. gibbosus)	61
Shi drum (U. cirrosa)	20
Sharpsnout sea bream	2
Mussels	329
TOTAL	253.715 tons

EU PERSPECTIVES FOR AQUACULTURE

- According to the former EU Commissioner Maria Damanaki's explanations after the fisheries ministers' April Council meeting; the upcoming CFP reform will include organisational and funding upgrades **that emphasise the growing role of aquaculture and it has "great importance"** for three aspects:
 - ✓ Fish overall is a "very good, healthy product for our consumers".
 - ✓ A growing demand for fish products in the EU is now mainly covered by imports. This demonstrates a **"great potential"** for growth and **new jobs** within the Union.
 - ✓ **As an alternative to overfishing, aquaculture in itself is "a conservation measure for stocks"**
- Likewise, new Common Fisheries Policy (CFP) will include in the reform some new ideas:
 - ✓ An **"advisory council"** on aquaculture will be established.
 - ✓ EU will cooperate with and facilitate for member states to prepare their **own national management plans on aquaculture** in order to give the sector a real good push.

CONTRIBUTION OF 13 KEY SPECIES IN THE BLACK SEA REGION AQUACULTURE IN 2015

Source: FAO FishStat J

There are total 68 species which are using for fish farming in the region. Black Sea countries are aquaculture production is composed of fresh water species predominantly. Marine aquaculture has only 26% (17) portion in total aquaculture production in the region.

POSSIBILITIES

- Great potential for aquaculture
- Seafood demand in the region
- Countries experiences
- Species diversification

DIFFICULTIES

- Lack of financial sources
- Inadequate institutional capacity
- Deficient cooperation

**NECESSARY ACTIONS FOR DEVELOPING BLACK SEA
AQUACULTURE**

- Political support to give priority
- International assistance (GFCM, EUROFISH, Black Sea Commission, etc.)
- Allocation zone for aquaculture and site selection.
- New species (European sea bass, trout in the Black Sea)
- Increase shellfish production (Mediterranean mussel)
- Restocking program guideline (sturgeon, turbot, others)
- Increase aquaculture researches
- Share Turkey's and other countries experiences
- Training guideline for further development
- Improve institutional capacity of related ministries
- Improve eco-friendly fish farming techniques
- Develop regional cooperation
- Supporting joint venture investment

**PROF. DR.
SEVİM KÖSE**

(KARADENİZ TECHNICAL UNIVERSITY)

Black sea food: Developments, trends, problems, solutions

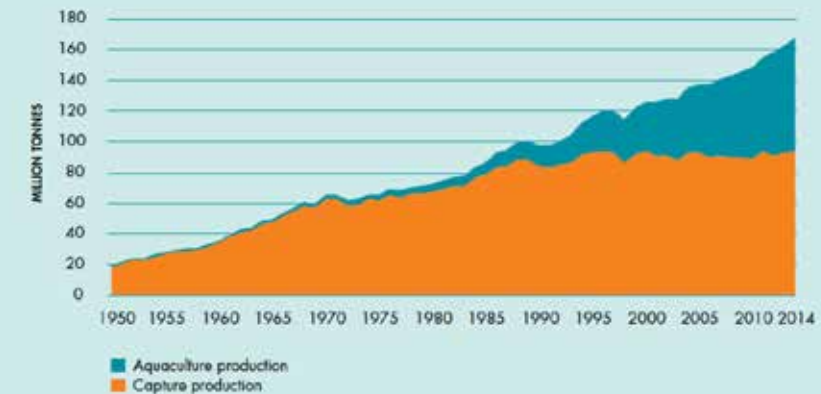
About 73% of Turkish fisheries production comes from Black Sea region. It was reported that around 35.3% goes to fish meal and oil companies. Most other part is marketed as fresh and frozen domestically. Some part of it is exported either fresh or frozen (whole, gutted and/or filleted). Very small amount is exported as processed. Total Black Sea production is recorded as 246 501,4 tons (87 116,8 ton goes to fish meal and fish oil processing). Therefore, the main seafood processing in Turkish Black Sea region is fish meal and oil, followed by frozen fish. The rest of the processed products are sea snail, marinated, smoked and salted fish products.

Domestic fish marketing has improved over the years. Wooden boxes changed to plastic and/or Styrofoam boxes, and usage of ice increased, cold storage chain improved. Bulk carrying fish on lorries open and leaking to the roads have been banned. Now there is cold storage frigo frig systems for that. Similarly anchovy or sprats are carried in cold water or tanks in lorries as chilled to the processing factories. Improvements on some local fish markets such as hygiene and cold storage, but still some drawbacks and bad conditions exist. Unfortunately, problems relating to seafood processing such as low amount of production in terms of seafood type and number of processing plants, insufficient raw material and ineffective marketing policies are common problems. ♦

MELİH İŞLİEL(AEGEAN AQUA ANIMAL
PRODUCTS EXPORTERS
ASSOCIATION BOARD MEMBER)*Turkey:
The Dreamland of Seafood***TURKEY SEAFOOD EXPORT**

MELİH İSLİEL

1 November 2017

FIGURE 1
WORLD CAPTURE FISHERIES AND AQUACULTURE PRODUCTION**Su ürünleri üretim miktarı, 2016**
Quantity of fishery products, 2016

	Pay (%)		Pay (%)		Değişim (%)
	2015	Share (%)	2016	Share (%)	Change (%)
Su ürünleri - Fishery products	672 240,7	100,0	588 714,6	100,0	-12,4
Avcılıkla elde edilen su ürünleri					
Fishery products by catching	431 906,7	64,2	335 319,6	57,0	-22,4
Deniz balıkları ve diğer deniz ürünleri					
Sea fish and other sea products	397 730,7	59,2	301 463,6	51,2	-24,2
Deniz balıkları - Sea fish	345 765,0	51,4	263 724,5	44,8	-23,7
Diğer deniz ürünleri - Other sea products	51 965,7	7,7	37 739,1	6,4	-27,4
İç su ürünleri - Inland water products	34 176,0	5,1	33 856,0	5,8	-0,9
Yetiştiricilik - Aquaculture	240 334,0	35,8	253 395,0	43,0	5,4

TÜİK, Su Ürünleri, 2016

TurkStat, Fishery Products, 2016

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

Deniz balıkları üretim miktarı, 2016
Production quantity of sea fish, 2016

Balık türü Type of fish	(Ton - Tonnes)				
	2015	Pay (%) Share (%)	2016	Pay (%) Share (%)	Değişim (%) Change (%)
Toplam - Total	345 765,0	100,0	263 724,5	100,0	-23,7
Çaça - Sprat	76 995,6	22,3	50 224,9	19,0	-34,8
Hamsi - Anchovy	90 885,9	26,3	55 731,6	21,1	-38,7
Hamsi (Balık unu,yağ fab.'na giden) -					
Anchovy (fish meal,oil factories)	102 606,4	29,7	46 863,6	17,8	-54,3
İstavrit (Kraça) - Horse mackerel	14 290,4	4,1	8 859,8	3,4	-38,0
İstavrit (Karagöz) - Scad	2 373,1	0,7	2 288,6	0,9	-3,6
Kalkan - Turbot	239,3	0,1	221,1	0,1	-7,6
Kefal - Grey mullet	1 782,9	0,5	1 825,7	0,7	2,4
Kolyoz - Chup mackerel	1 209,9	0,3	1 602,0	0,6	32,4
Kupez - Bogue	2 207,8	0,6	2 795,1	1,1	26,6
Lüfer - Blue fish	4 135,7	1,2	9 573,6	3,6	131,5
Mezgit - Whiting	13 158,3	3,8	11 540,8	4,4	-12,3
Palamut-Torik - Atlantic bonito	4 573,0	1,3	39 459,6	15,0	762,9
Sardalya - Pilchard	16 693,4	4,8	18 162,1	6,9	8,8
Tekir - Striped red	3 476,4	1,0	3 047,0	1,2	-12,4
Tirsi - Twaite shad	2 034,7	0,6	1 642,0	0,6	-19,3

TÜİK, Su Ürünleri, 2016

TurkStat, Fishery Products, 2016

Kaynak: (1) Orkinos balığı verisi Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın idari kayıt verisidir.

Yetiştiricilik üretimi, 2016
Aquaculture production, 2016

Balık türü Type of fish	2015		2016		Değişim (%) Change (%)
	2015	Pay (%) Share (%)	2016	Pay (%) Share (%)	
Toplam - Total	240 334	100,0	253 395	100,0	5,4
İç su - Inland water					
Alabalık (Gökkuşluğu) - Trout (Rainbow trout)	100 411	41,8	99 712	39,4	-0,7
Alabalık (Salmo sp.) - Trout (Salmo sp.)	755	0,3	1 585	0,6	109,9
Aynalı sazan - Carp	206	0,1	196	0,1	-4,9
Mersin balığı - Sturgeon	28	0,0	6	0,0	-78,6
Tilapia - Tilapia	12	0,0	58	0,0	383,3
Kurbağa - Frog	43	0,0	44	0,0	2,3
Deniz - Sea					
Alabalık (Gökkuşluğu) - Trout (Rainbow trout)	6 187	2,6	4 643	1,8	-25,0
Alabalık (Salmo sp.) - Trout (Salmo sp.)	685	0,3	1 073	0,4	56,6
Çipura - Sea bream	51 844	21,6	58 254	23,0	12,4
Levrek - Sea bass	75 164	31,3	80 847	31,9	7,6
Fangri - Red porgy	143	0,1	225	0,1	57,3
Minekop (Kötek) - Shi drum	61	0,0	20	0,0	-67,2
Sarıgöz (Grenyüz) - Meagre	2 801	1,2	2 463	1,0	-12,1
Sinagrit - Dentex	132	0,1	43	0,0	-67,4
Sivriburun karagöz - Sharpnouth seabream	59	0,0	2	0,0	-96,6
Tranç - Pink dentex	90	0,0	61	0,0	-32,2
Midye - Mussel	3	0,0	329	0,1	10 866,7
Orkinos - Bluefin tuna	1 710	0,7	3 834	1,5	124,2

TÜİK, Su Ürünleri, 2016

TurkStat, Fishery Products, 2016

WORLD FISHERS AND FISH FARMERS BY REGION

	2000	2005	2010	2012	2013	2014
(Thousands)						
Africa	4 175	4 430	5 027	5 885	6 009	5 674
Asia	39 646	43 926	49 345	49 040	47 662	47 730
Europe	779	705	662	647	305	413
Latin America and the Caribbean	1 774	1 907	2 185	2 251	2 433	2 444
North America	346	329	324	323	325	325
Oceania	126	122	124	127	47	46
WORLD	46 845	51 418	57 667	58 272	56 780	56 632
OF WHICH, FISH FARMERS						
Africa	91	140	231	298	279	284
Asia	12 211	14 630	17 915	18 175	18 098	18 032
Europe	103	91	102	103	77	66
Latin America and the Caribbean	214	239	248	269	350	356
North America	6	10	9	9	9	9
Oceania	5	5	5	6	5	6
WORLD	12 632	15 115	18 512	18 861	18 818	18 753

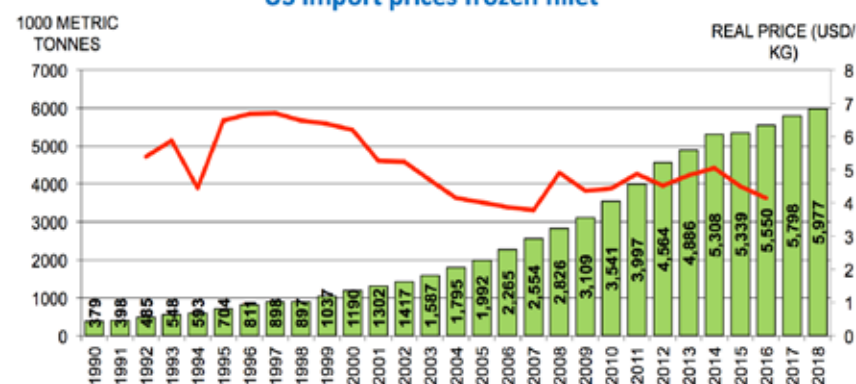
FIGURE 15

UTILIZATION OF WORLD FISHERIES PRODUCTION (BREAKDOWN BY QUANTITY), 2014

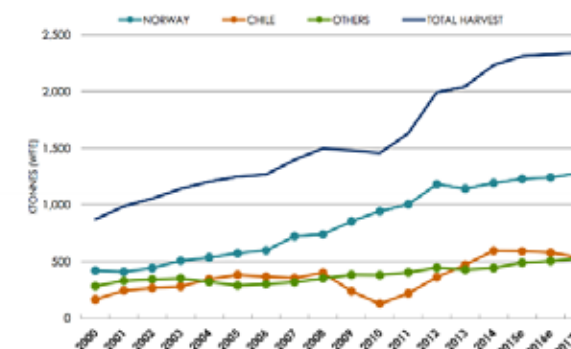
Global Tilapia Aquaculture Production

US import prices frozen fillet

Projected 2016-2017 Atlantic supply

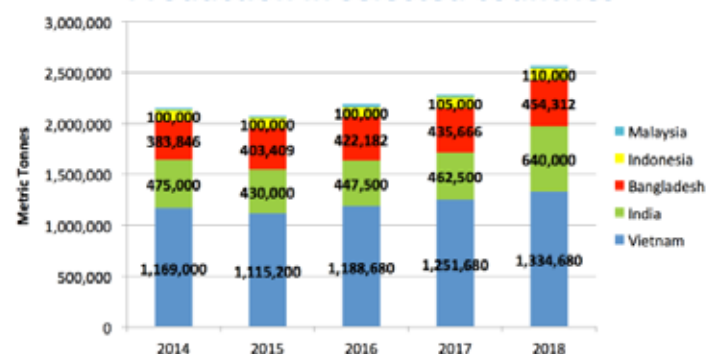
World Supply Of Farmed Atlantic Salmon

Source: Kottal, ASG Sundal Collier

Pangasius

Production in selected countries

TURKEY SEAFOOD EXPORT VALUES

Years	Quantity (kg)	Amount (\$)
2000	14.533	46.374.937
2001	18.978	54.487.312
2002	26.860	96.728.389
2003	29.937	124.842.223
2004	32.804	180.513.989
2005	37.655	206.039.936
2006	41.973	233.385.315
2007	47.214	273.077.508
2008	54.526	383.297.348
2009	54.354	318.063.028
2010	55.109	312.935.016
2011	66.738	395.306.914
2012	74.006	413.917.190
2013	101.063	568.207.316
2014	115.381	675.844.523
2015	121.053	692.220.595
2016	145.460	790.303.664

The number of countries that Turkey exports seafood

2000

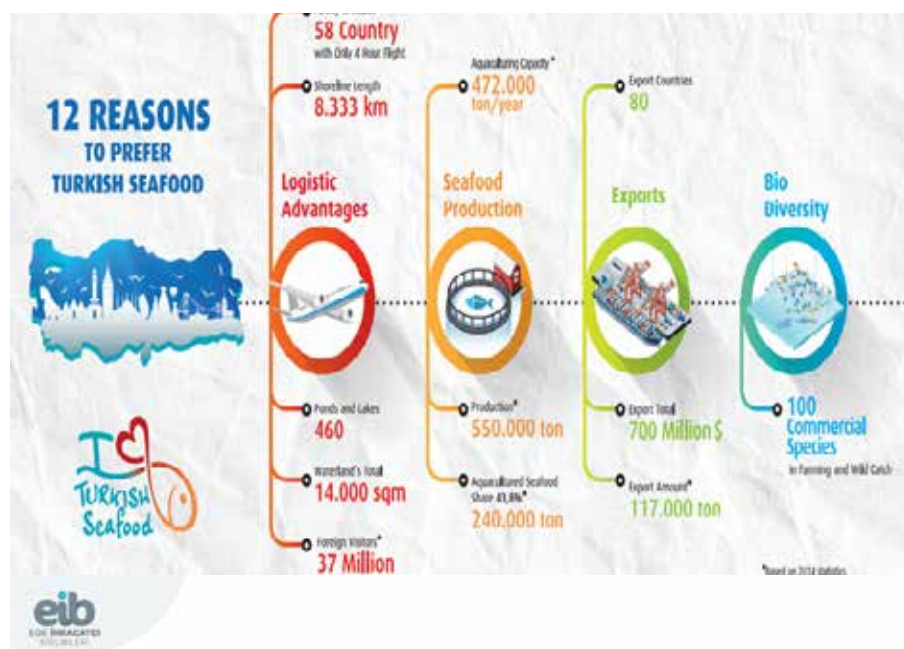
2016

53
Country

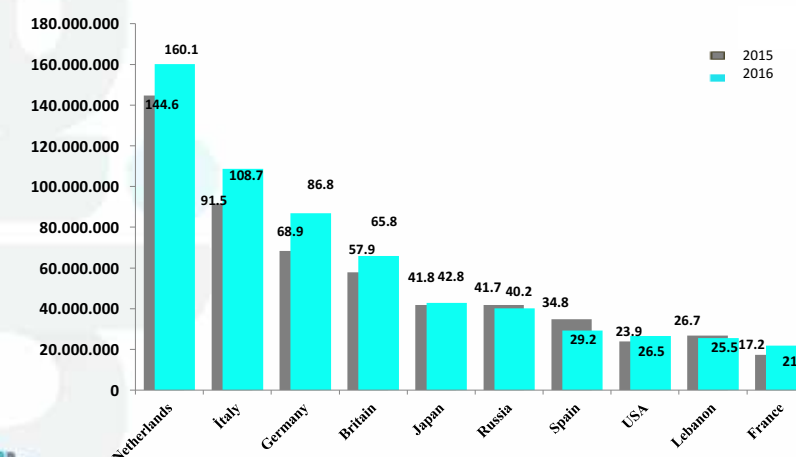
80
Country

TURKISH SEAFOOD EXPORT TOP 5 COUNTRIES

COUNTRY	2012 \$	2013 \$	2014 \$	2015 \$	2016 \$	2013/12 %	2014/13 %	2015/14 %	2016/15 %
Netherlands	83.678.869	110.936.872	132.802.897	144.635.832	160.175.035	33	20	9	11
Italy	61.190.908	64.170.890	79.040.177	91.535.770	108.701.793	5	23	16	19
Germany	67.504.856	78.392.398	76.423.913	68.357.858	86.866.962	16	-3	-10	27
Britain	24.254.163	32.614.541	47.007.302	57.918.430	65.833.059	34	44	24	14
Japan	55.438.885	37.150.592	54.307.025	41.877.917	42.889.321	-33	47	-23	2

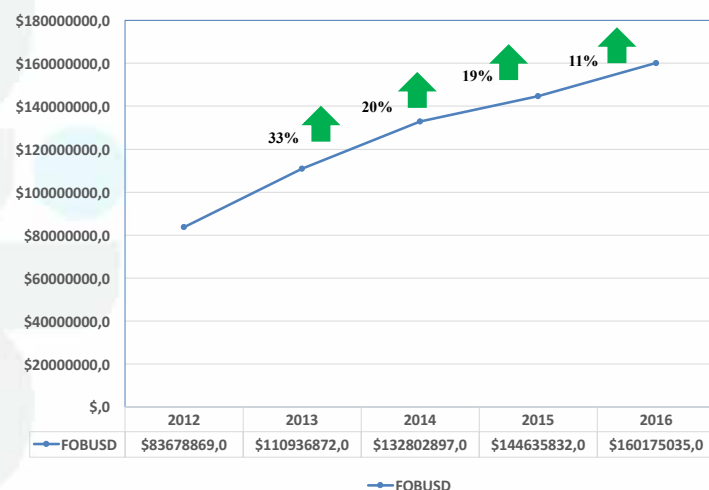

Leading countries of Turkish Seafood Export

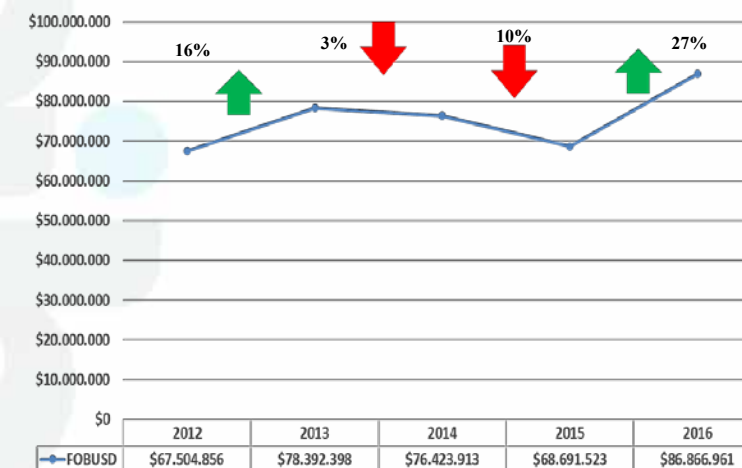

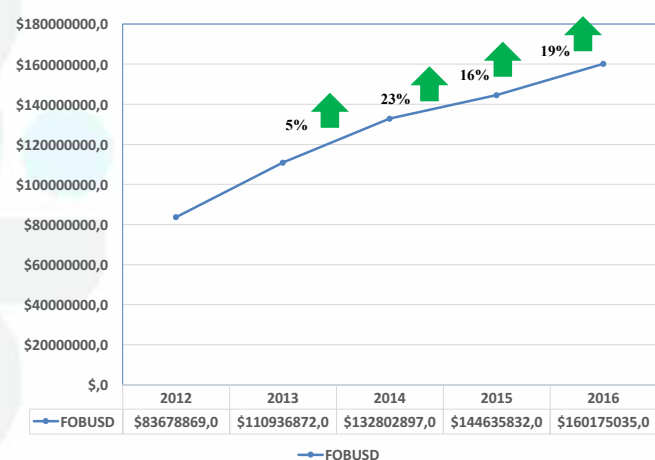
NETHERLANDS

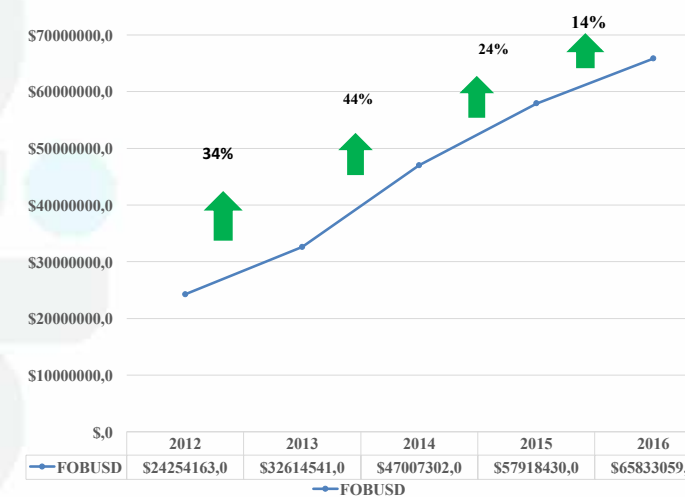
GERMANY

ITALY

BRITAIN

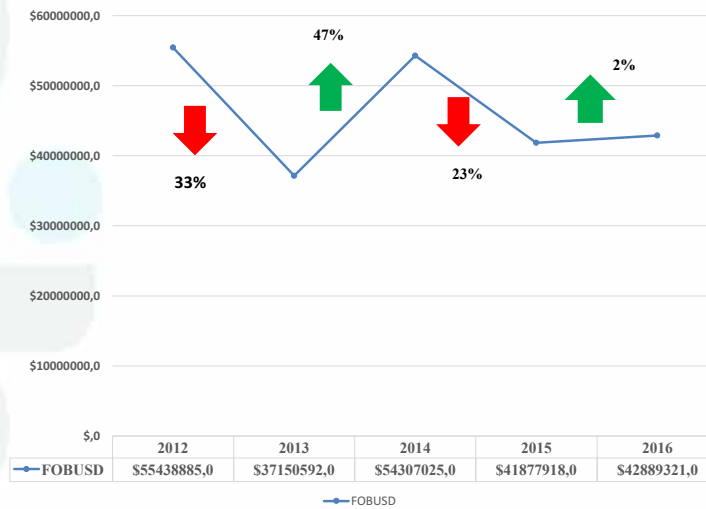

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COPPERATION WITH FISHING SECTOR

SESSION 4 / 1 NOVEMBER 2017

JAPAN

WORLD
Mariculture

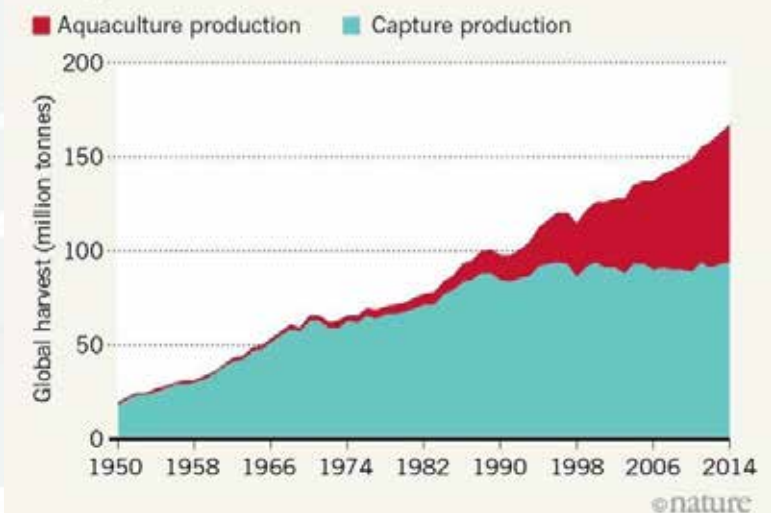
	HUNTING (ton)			AQUACULTURE (ton)			TOTAL (ton)
	Sea	Inland	Total	Sea	Inland	Total	
2010	77.828.396	11.271.565	89.099.961	22.310.734	36.790.052	59.100.786	148.200.747
2011	82.623.550	11.124.401	93.747.951	23.366.371	38.698.805	62.065.176	155.813.127
2012	79.719.854	11.630.320	91.350.174	24.707.343	41.948.313	66.655.656	158.005.830
2013	80.899.153	11.687.507	92.586.660	25.536.710	44.686.846	70.223.556	162.810.216
2014	81.564.094	11.895.922	93.460.016	26.727.687	47.104.420	73.832.107	167.292.123
2015	81.179.323	12.525.293	93.704.616	27.879.872	48.761.154	76.641.026	170.345.642

TURKEY'S SEAPORTS TO WORLD

GTİP	Products	2015		2016		2016/2015	
		Quantity (kg)	Amount (\$)	Quantity (kg)	Amount (\$)	kg %	\$ %
03.01	Live Fish	118.791	4.078.528	95.691	4.717.029	-19	16
03.02	Fish, fresh or chilled	71.014.447	355.208.427	91.233.831	406.810.785	28	15
03.03	Frozen Fish	18.764.762	60.488.686	18.577.156	61.659.477	-1	2
03.04	Fish fillets and other fish meat, whether or not minced, fresh, chilled or frozen	14.999.275	158.449.236	18.484.632	194.366.731	23	23
03.05	Fish, fit for human consumption, dried, salted or in brine; smoked fish, fit for human consumption, whether or not cooked before or during the smoking proces	4.385.200	38.773.339	4.775.082	42.336.997	9	9
03.06	Crustaceans, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine, even smoked, incl. crustaceans in shell cooked by steaming or by boiling in water	860.100	6.586.577	846.217	6.976.152	- 2	6
03.07	Molluscs, fit for human consumption, even smoked, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine	2.927.874	16.755.792	3.680.342	22.791.215	26	36
03.08	Aquatic invertebrates other than crustaceans and molluscs, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine, even smoked	169.037	4.156.996	384.655	8.779.063	128	111
16.04	Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs	4.848.839	26.251.381	5.117.853	26.621.687	6	1
16.05	Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved	3.581.798	17.812.226	3.352.562	18.820.103	- 6	6
TOTAL		121.670.122	688.561.189	146.548.021	793.879.238	20	15

AQUACULTURE'S RISE

Farming continues to drive growth in fish production and consumption, whereas capture fisheries have largely stagnated in the past decades.

TURKEY SEAFOOD

***Production / *Export / *Inport**
***Consumption /*Per capita consumption**

YEARS	Production (ton)	Export (ton)	Imports (Ton)	Consumption (Ton)	Per capita consumption (kg)
2010	653.080	55.109	80.726	673.132	6,9
2011	703.545	66.738	65.698	696.749	6,3
2012	644.852	74.007	65.384	626.548	7,1
2013	607.515	101.063	67.530	567.604	6,3
2014	537.345	115.682	77.545	494.028	5,5
2015	672.241	121.053	110.761	655.879	6,1
2016	588.715	145.469	82.074	520.181	6,1

Major Aquaculture Products of Turkey

/quantity (ton)/

YEARS	TROUT	SEABREAM	SEABASS
2012	114.569	30.743	65.512
2013	128.059	35.701	76.913
2014	113.593	41.873	74.653
2015	108.038	51.844	75.164
2016	107.013	58.254	80.847

Turkey Mariculture

YEARS	HUNTING (ton)			AQUACULTURE (ton)			TOTAL (ton)
	Sea	Inland	Total	Sea	Inland	Total	
2010	445.680	40.259	485.939	88.573	78.568	167.141	653.080
2011	477.658	37.097	514.755	88.344	100.446	188.790	703.545
2012	396.322	36.120	432.442	100.853	111.557	212.410	644.852
2013	339.047	35.074	374.121	110.375	123.019	233.394	607.515
2014	266.078	360134	302.212	126.894	108.239	235.133	537.345
2015	397.731	34.176	431.907	138.879	101.455	240.334	672.241
2016	301.464	33.856	335.320	151.794	101.601	253.395	588.715

BLACK SEA COUNTRIES

AZERBAIJAN

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	114.097	393.494	179.924	564.395
1604	59.051	335.968	74.257	406.992
Total	173.147	729.461	254.181	971.387

Azerbaijan's imports from World (bin \$)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	8.485	7.197	7.489

MOLDOVA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$
03	20.160	25.284
Total	20.160	25.284

Moldova's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	41.223	29.252	35.290

GEORGIA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	290.530	1.138.521	385.214	1.516.580
1604	12547	58657,58	22710	109846
1605			771	14.608
Total	303.078	1.197.178	408.694	1.641.035

Georgia's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	36.665	34.316	36.580

RUSSIAN FEDERATION

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	6.304.357	29.120.015	7.495.303	32.660.892
1604	19	158,40	20	287
Total	6.304.376	29.120.173	7.495.324	32.661.179

Russian Federation imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	2.566.070	1.355.038	1.392.037

UKRAINE

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	588.794	2.702.724	796.227	3.438.064
Total	588.794	2.702.724	796.227	3.438.064

Ukraine's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	593.874	291.102	350.315

ROMANIA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	1.834.805	6.695.400	2.279.289	7.484.879
1604	20.504	114.415	4.500	33.113
Total	1.855.309	6.809.814	2.283.789	7.517.992

Romania's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03	171.692	160.127	185.745

BULGARIA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	212.707	805.307	441.380	1.611.094
1604	3.264	28.135		
1605	288	2.758	3.840,00	22.920,17
Total	216.259	836.200	445.220	1.634.014

Bulgaria's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	73.493	77.791	81.877

ALBANIA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	182.404	958.420	351.778	1.690.606
1604			3.110	17.406
Total	182.404	958.419	354.888	1.708.013

Albania's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	11.668	31.006	39.170

THE ROLE LOCAL AUTHORITIES AND THEIR COOPERATION WITH FISHING SECTOR

SERBIA

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	550.650	1.648.780	573.811	1.622.803
Total	550.650	1.648.780	573.811	1.622.803

Serbia's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	45.427	45.832	39.925

GREECE

Seafood Exports - January-September 2017

Product Code	2016 KG	2016 \$	2017 KG	2017 \$
03	2.480.932	11.793.295	5.168.666	24.502.458
1604	12.693	71.269	80.358	332.271
Total	2.493.626	11.864.564	5.249.024	24.834.730

Greece's imports from World (US Dollar thousand)

Product Code	2014 \$	2015 \$	2016\$
03-Fish And crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates	429.689	356.999	418.042

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

CLOSING REMARKS

CLOSING REMARKS

Civil Engineer
ŞÜKRÜ GENÇ
(MAYOR OF SARIYER
MUNICIPALITY)

In order to be able to find a solution to the issues discussed in two days and to bring the result to a correct conclusion, it is absolutely necessary for everyone who follows this meeting to make a contribution. Awareness can be created only in this way. I'd like to mention this specifically, otherwise, nobody is aware of the neither the fishermen nor the scientists. When does the fisherman come to mind? How much fish will be catch when the fish season comes? Is the fish going to be small or big? What is the size of the fishnet? Where will the fishermen hunt, where will they not hunt? Will the pair of bonito be sold for 5 liras or 15 liras? Only in such discussions are fishermen considered. But I am aware that the fisherman has serious problems in the discussions held on 2 days in this conference.

This study should be transformed into a declaration in order to clarify the subjects that seem to be in contrast and incomprehensible between the scientists and the fishermen and to reach the right goal. We have witnessed here that we have to be in every aspect of life. Our friends from Attica said something very beautiful 'together and always.' We have to provide 'together and always' for everyone in this life. Nobody can say that 'I don't care about the sea' or 'I don't care about the fisherman.' A greater benefit will be gained if the benefit is solved by giving support rather than being told when eating fish in a sofa or taking fish from a fisherman. For this reason, everybody should be interested in the sea and the fisherman.

Local administrations are a must for fisheries. It starts with the neighborhood representatives. We are only talking if there is no connection between the local administrations and the central administrations starting from the neighborhood representatives. The only way to solve problems we have in the area is the dialogues between this people. The problem of the fisherman is solved only when he sees it and believes to solve it. The scientist can solve the problems of the fishermen. The scientist will guide the fisherman, the fisherman will tell the problem to the scientist and the scientist will produce the solution.

The local administration will provide the connections. But the local administration can't do this alone, the central administration has to support. If life is to be talked about, it is impossible for a problem to arise.

There is another importance to this conference. It was very important that a local

municipality and county municipality jointly work with such a foundation. We want this to continue. I would especially like to state that whatever area of life, we would like to point out that we are open to project for the solution of the problems that we have identified and want to take it to the end.

We are constantly talking. You've always heard about sustainability in two days of the conference. Sustainability is the basis for participation. Who he/she live the problem, we are trying to incorporate them into this matter But I want to point out something else at this point. Let's not talk about the political dimension of this, please do not make it because this will bruise us. This sea will dry up and hit the bottom. The solution of this event is to approach scientifically. You will give the data, the scientist will do the work there. If you do not help, the scientist can not work. We have to realize participation. If we are trying to do this job right, everyone is stakeholder in that job. My basic idea is to solve this problem in the best way if there is a problem. ♦

**BÜYÜKELÇİ
MICHAEL B.
CHRISTIDES**

(SECRETARY GENERAL OF
THE ORGANISATION OF
THE BLACK
SEA ECONOMIC
COOPERATION (BSEC))

The dynamic of the Q&A that come after the presentations tell us how successful this meeting is. I also learned a lot in these two days, just like Mayor Şükrü Genç. I once again listened to and learned important points here. I really appreciate all of you for your participation. I'm very happy for the points we're focusing on in sharing this information. We'll repeat this initiative next year. I wanted to give you the good news about it. The Mayor of Sarıyer has promised us and I'll help as much as I can. I'm sure it will be a much more beneficial summit than the first time. You've welcomed your colleagues and neighbors from other countries in the Black Sea very well. I know that the result of this conference will be distributed to all participating countries. We'll motivate them to participate in our next conference this way. These problems are not actually the problem of the country, but the problems that will be solved by regional and national cooperation. We can only solve this serious problems together. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

**IDENTIFYING
THE PERSPECTIVES
OF FISHERIES AND
STIMULATING THE BLUE GROWTH IN
THE BLACK SEA REGION**

Summary Proceedings

1. The International Conference on Fisheries and Blue Growth was held in Istanbul on 31 October – 1 November 2017. It was jointly organized by the Sariyer municipality of Istanbul and the Organization of the Black Sea Economic Cooperation Permanent International Secretariat (BSEC PERMIS).
2. The aim of the Conference was to consider the main issues affecting fisheries management, assess the environmental and socio-economic impact on fisheries and aquaculture and encourage the cooperation between the private and public sectors in the Black Sea area. The Program of the Conference is attached as Annex I.
3. The Conference was attended by the representatives of the BSEC Member States (Albania, Azerbaijan, Bulgaria, Greece, Moldova, Turkey and Ukraine), BSEC Related Bodies (PABSEC), BSEC Observers and Special Dialogue Partners (Black Sea Commission and the Conference of Peripheral Maritime Regions - CPMR) and International Organizations (European Commission, FAO and EUROFISH). The representatives from the Black Sea municipalities, academic communities, NGOs and private sector also participated in the Conference. The List of participants is attached as Annex II.
4. The Conference was opened by Mr. Şükrü Genç, Mayor of Sariyer municipality, who made a welcoming address to the participants. In his address Mr. Genç highlighted that the sector of fishing is important to Sariyer and described the activities of the municipality aimed at assisting the fishing sector. He also mentioned the required actions in support of fishery and aquaculture sectors, like the need for institutionalized research, the management mechanisms and the technical equipment. Mr. Genç mentioned the necessity of enhancing the international cooperation in implementing the fishing policy in the Black Sea area and the indispensable role of local governments for the mentioned sectors. The text of the address is attached as Annex III.
5. Ambassador Michael B. Christides, the Secretary General of BSEC PERMIS made a welcoming statement. He pointed out that the BSEC Organization attaches special importance to the promotion of joint activities in the field of fisheries in the Black Sea region. A great number of the people in the Member States, especially those with a coastline on the Black Sea, make their living from their labours connected one way or the other with the Black Sea. Fishing and fisheries shaped the society and culture of the coastal towns and communities along the shores of the Black Sea. The Secretary General also touched upon a serious issue of unreported and unregulated fishing in the Black Sea area, stating that the national experts believe that BSEC Member States should consider joining the “FAO Agreement on Port State Measures to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing”. The text of the statement is attached as Annex IV.
6. In the opening session of the Conference, Ms. Veronica Veits, Director for Fisheries Policy, Mediterranean and Black Sea, European Commission, delivered a statement. She stated that the Black Sea is an important sea for the Commission and the EU neighbo-

ring countries. Ms. Veits indicated that the blue economy of the Black Sea shall not be in isolation, suggesting that the cooperation among the countries of the Black Sea and other stakeholders shall be enhanced. The EU is developing a maritime strategy for the Black Sea similar to the other strategies already implemented in the Baltic Sea and other areas. Director Veits pointed out that the stocks in the Black Sea are overexploited and depleted due to the illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing, and therefore she suggested to strengthen the fisheries management in the area and proposed to take collective actions to curb IUU. The text of Ms. Veits statement is attached as Annex V.

7. Mr. Atilla Özdemir, International Consultant, FAO sub-regional office in Ankara, stated that FAO is promoting the sustainable fisheries and responsible management of fishery resources according to the adopted FAO documents. He also informed the participants about the FAO Blue Growth initiative launched by FAO in 2013 which builds on the FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries and advocates ways to balance economic growth, social development, food security, and sustainable use of aquatic living resources.
8. Ms. Aina Afanasjeva, Director of EUROFISH, mentioned the importance of the Black Sea Region in terms of available fish stocks and their effective management. She stated that the Bucharest Conference towards enhanced cooperation on Black Sea Fisheries and Aquaculture called upon the enhanced cooperation of the Black Sea countries in the areas of fisheries and aquaculture. Ms. Afanasjeva presented the activities of EUROFISH related to improving market access and data collection in the ports of Europe, including Black Sea ports. The statement of Ms. Afanasjeva is attached as Annex VI.
9. On behalf of Ukrainian BSEC Chairmanship in office, Mr. Sergii Kravchenko, Consul, Consulate General of Ukraine in Istanbul, made a short statement. He welcomed the participants and stressed the importance of fisheries and aquaculture sectors for the BSEC region. Mr. Kravchenko informed the Conference on the on-going activities in the BSEC under the Ukrainian Chairmanship in office.
10. Due to the impossibility of participation in the Conference, the address of Prof. Halil Ibrahim SUR, Executive Director of the Permanent Secretariat to the Commission on the Protection of the Black Sea Against Pollution (Bucharest Convention) to the Conference has been distributed to the participants. The text of the address is attached as Annex VII.
11. The first session of the Conference was dedicated to the evaluation of the progress in the implementation of the Bucharest Declaration and was moderated by Mr. Voilin Raykov, Institute of Oceanology, Bulgarian Academy of Sciences. Mr. Raykov also made a presentation on the state of the Black Sea marine living resources and their ecosystems. He made an overview of the Black Sea fisheries and the state of the stocks and their efficient management. Mr. Raykov pointed out the methods of stocks assessment through the scientific and technical project (the BlackSea4Fish Project) initiated by the General Fisheries Commission for the Mediterranean and financed by the European Commission. The presentation of Mr. Raykov is attached as Annex VIII.

- 12.** Mr. İlhan Aydın, Director of Trabzon Fisheries Research Institute, Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey, made a presentation on the current state and future prospective development of aquaculture in the Black Sea. He described the situation with aquaculture in the Black Sea, specifically he indicated that aquaculture it is an increase in production in all Black Sea countries. He predicted an expansion in aquaculture in the future taking into account the interest of the private sector to invest in this sector. Mr. Aydın mentioned the cooperation of his research institute with Kocaeli municipality to start growing certain species of fish as well as the interest of other municipalities to cooperate with his institution. The presentation of Mr. Aydın is attached as Annex IX.
- 13.** The presentation “International Day for IUU Fishing in the Black Sea – some considerations” was made by Prof. Dr. Bayram Öztürk, Turkish Marine Research Foundation (TUDAV). Dr. Öztürk described the ways and means of fighting the IUU in the Black Sea, preferably with zero tolerance, as well as the state of affairs with the IUU which is estimated between 9 to 26 billions of USD in the whole world. He proposed to declare a date as the International Black Sea day against IUU. Dr. Öztürk also pointed out to the alarming depletion of the turbot stock in the Black Sea and the necessity of elaboration of a management plan for turbot. He stated the need for international cooperation in the field of IUU with the participation of GFCM, BSEC, countries, NGOs and other stakeholders. The presentation of Prof. Dr. Bayram Öztürk is attached as Annex X.
- 14.** The last panelist in the first session was Dr. Ejbel ÇIRA DURUER, who made a presentation on “Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing and Fisheries Inspections” on behalf of Turkish Coast Guard Command. She talked about the definition, main drivers and reasons of IUU and its environmental and socio-economic impacts. Additionally, she mentioned the fisheries inspections carried out by Turkish Coast Guard Command and administrative fines imposed on illegal fishing.
- 15.** Session two of the Conference was devoted to the consideration of the prospects of fisheries in the Black Sea region and was moderated by Prof. Dr. Ertug Düzgüneş. The first panellist on this session was Mr. Ramazan Özkaya head of Turkish Central Fisheries Cooperatives Association. He stated that the fisheries cooperatives have to obey the regulations in Turkey and that the small cooperatives can not compete with big fishing companies. In this sense he proposed to introduce the system of quotas to be elaborated and implemented by the government. Mr. Özkaya warned against the overfishing of Black Sea stocks and highlighted the necessity to apply the rules of honest competition in the sector. The presentation of Mr. Ramazan Özkaya is attached as Annex XII.
- 16.** Prof. Dr. Cengiz Deval from the Mediterranean University made a presentation on fishing capacity and management of the baby clam in the Black Sea. He described the periods of exploration, the prices and total catch per period and per country. He compared the monitoring mechanisms and the control systems of Turkey and Italy and showed the methods of catch employed for this specific kind of fish. He also resented some recommendations in order to protect the baby clam. The presentation is attached as Annex XIII.
- 17.** Mr. Ramiz Hacizade, attaché of the General Consulate of Azerbaijan in Istanbul made a statement about the Azeri program for international economic cooperation in the Black and Azov seas. He stated that his government is fighting IUU in the Black and Azov seas as an important task to preserve the eco-system and curb the unauthorised catches of fish. He mentioned the important cooperation of his country with FAO, in particular in preserving the sturgeon in the Caspian sea. Mr. Hacizade informed the participants concerning the chairmanship of his country in the Commission on water bio-resources of the Caspian sea and the regional Commission on fisheries and aquaculture in Central Asia and Caucasus under the auspices of FAO.
- 19.** During the discussions at this session Mr. Erdogan Kartal, Head of Istanbul Fisheries Cooperatives Association, Mr. Mehmet Rifat Akyüz, Istinye Fisheries Cooperatives and Mr. Hüseyin Güler, Black Sea Foundation took the floor and informed the participants on the activities of their institutions related to fisheries and aquaculture. In particular they mentioned the problems of small-scale fisheries and of fishermen, the issues of investment in the fishery sector from the small companies, the redtape and the number of permissions from the government for the small-scale fisheries, the pollution of the Black Sea, training possibilities for small fisheries companies.
- 20.** Blue Growth in the Black Sea was the main topic of the third session of the Conference. The session was moderated by Mr. Alexei Nistorean, Executive Manager of the Permanent International Secretariat of the BSEC. The first panellist at this session was Mr. Svetoslav Stoyanov, Policy Officer, Directorate-General Maritime Affairs and Fisheries (DG MARE) of the European Commission. He talked about the prospects and reality of blue growth in the Black Sea. He mentioned the Blue Growth initiative of the EU and the EU interest towards the Black Sea. The presentation of Mr. Stoyanov is attached as Annex XIV.
- 21.** Mr. Stavros Kalognomos, Policy Officer at the Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) made a presentation on “The sustainable aquaculture as a component of blue growth: the regional strategic perspective”. Mr. Kalognomos shared the experience of CPMR regions in dealing with aquaculture and suggested to increase the cooperation among and between the Black Sea regions. His presentation is attached as Annex XV.
- 22.** Dr. Hayri Deniz, General Secretary of the Mugla Fish Farmers Association made a presentation on “Blue growth aquaculture in Turkey: the best model for the Black sea region”. He informed the participants of the experience of aquaculture in Turkey, specifically the case of Mugla. Dr. Deniz presented concrete figures of the activities of the Turkish and local (Mugla) farmers in growing the fish products in the designated areas. He also informed of the export potential of aquaculture and the main countries of its destination. The presentation of Dr. Hayri Deniz is attached as Annex XVI.
- 23.** The panellist in session three was Dr. Nazli Demirel from Istanbul University who made a presentation on research activities for fisheries and aquaculture in Black sea area of Turkey. She pointed out to the alarming situation with the Black sea fish stocks that are being depleted as a result of activities in the area. Dr. Demirel described the prospects in scientific terms for the development of aquaculture in Turkey and suggested some

recommendations for the improvement of the sector. The presentation of Dr. Demirel is attached as Annex XVII.

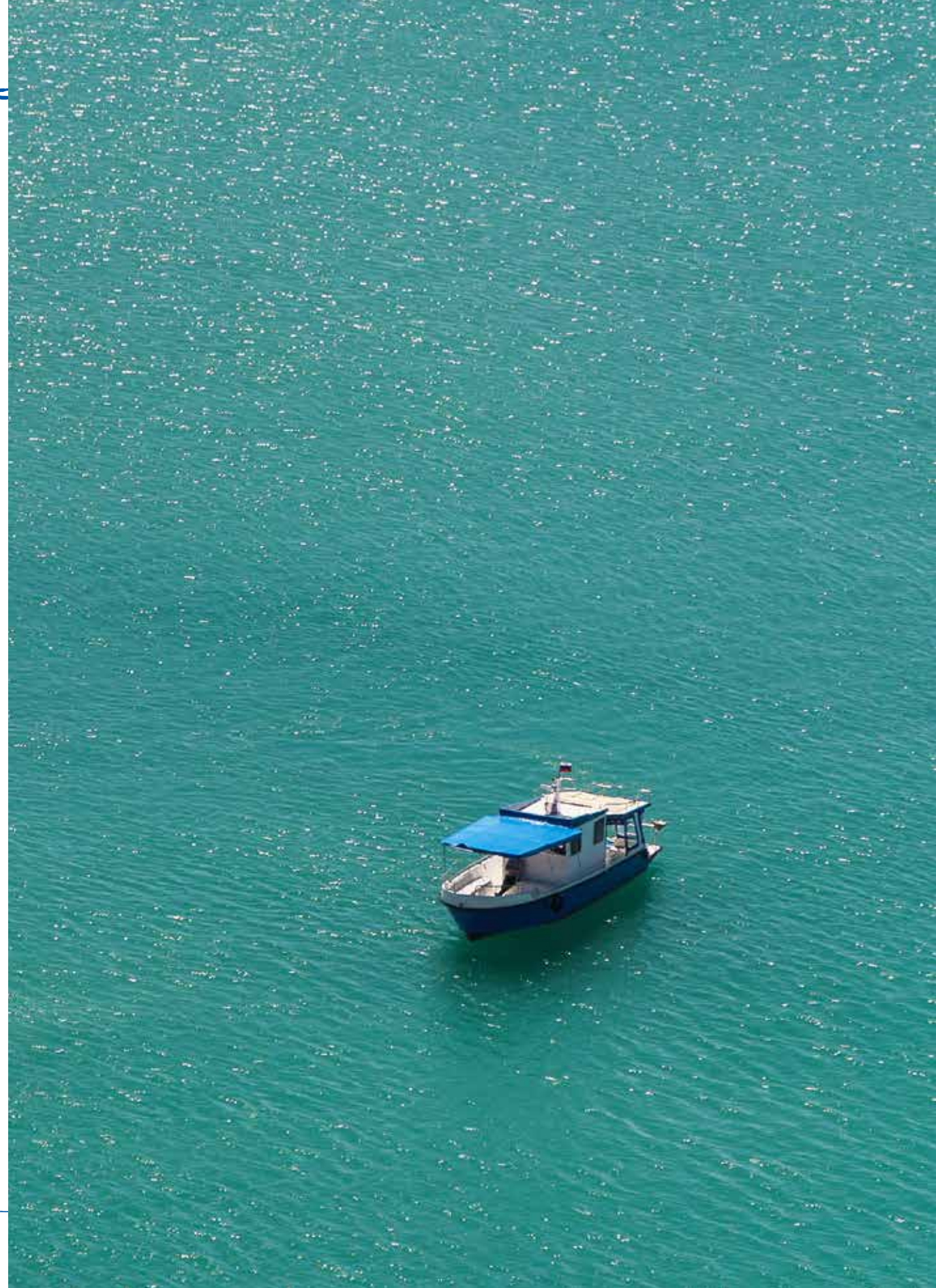
- 24.** The fourth session of the Conference dealt with the role of local authorities and their cooperation with the fishing sector. The session was moderated by Dr. Benal Gül from Istanbul University. The first speaker at this session was Mr. Ahmet Dokumaci from Giresun Foundation. Mr. Dokumaci informed the participants about the aquaculture and fisheries in the waters of Giresun, pointing out that these sectors are contributing to the economy of the city. Mr. Dokumaci described the possibilities of the city in terms of developing the tourism sector and the transformation of an island close to Giresun in a place to attract for tourists. For that reason he stated that the city needed a well-defined project.
- 25.** Mr. Mehmet Akif Özdemir, Director of Department at the Samsun municipality presented an overview of Samsun fisheries in terms of local authorities. He described the activities of Samsun municipality related to fisheries and aquaculture, the increase in the production of these sectors. Mr. Özdemir talked about the facilities created by the municipality to help and assist the local farmers to grow their fish products. He mentioned the active processing sector in the municipality which helps the economy of the city. The presentation is attached as Annex XVIII.
- 26.** The Deputy Governor of Attica region of Greece, Mr. Athanasios Anagnostopoulas, made a presentation on “Blue Growth: the case of region of Attica”. In his presentation Mr. Anagnostopoulas referred to communication between the private companies dealing with fisheries and aquaculture and the officials of his municipality. The region of Attica is working hard to implement the waste management program. He described the objectives, goals and outcomes of the Pireus Blue Growth Innovation hub which is hosted by the municipality and the intention to organize on a yearly basis the blue economy week in the region of Attica. The presentation of Mr. Anagnostopoulas is attached as Annex XIX.
- 27.** The presentation “Sea Food Sustainability” was made by Ms. Zekiye Sari Kuzu from METRO group. She highlighted the status of fisheries in Turkey and in the world, indicated the demand for up to 2050, described the fish consumption per country and the steps undertaken by her company towards the sustainability of fishery resources. She also informed the participants about the projects launched of METRO group to trace the fish from the sea to the market. The presentation of Ms. Kuzu is attached as Annex XX.
- 28.** Ms. Irem Köse Reis, Fisheries engineer at the Sariyer municipality made a statement on the role of local authorities in promoting sustainable fishing sector. In her statement Ms. Reis informed the participants about the export potential of Turkey in general and of Sariyer municipality in particular as well as the importance the municipality is attaching to fisheries and aquaculture. She referred to the research that is being carried out in close collaboration with the Universities and the necessary actions to help the fishery and aquaculture sectors.

- 29.** Mr. Nur Çapa from the Association of Turkish Travel Agencies talked about the need to help and assist the fishermen in their everyday activities. He suggested that implementing a quota system may ease the work of fishermen and might be a solution to help the small scale fisheries cooperatives. He highlighted the good experience of Greece in that regard.
- 30.** Dr. Hayri Deniz made a presentation “Supporting investments in the Black Sea Fisheries” in which he described the increasing consumption of fish and fish products, the markets for this products and the necessary investments for the sector in order to ensure its growth. He stated the European perspective of the sectors of fisheries and aquaculture and the possible investment from the EU in the Black sea area. His presentation is attached as Annex XXI.
- 31.** Prof. Sevim Köse from Black Sea Technical University made a presentation “Black Sea food: developments, trends, problems and solutions”. She presented the figures of Turkish sea food export and import in terms of quantity and value, the state of fresh fish market in Trabzon during 2003-2015-2017. Prof. Köse talked about the processing industry, the export of frozen fish products and fish oil products. She made some suggestions and recommendations.
- 32.** The last speaker at the Conference was Mr. Melih İşliel, Aegean aqua and animal products exporters’ association board member. He made a presentation on aquaculture and exports of Turkey. In his presentation Mr. İşliel related about the cultivation of different species of fish in the Black Sea coast and the problems of fishery cooperatives in growing fish and fish products. He revealed the contribution of the fisheries and aquaculture sectors to the economy of coastal municipalities. The presentation is attached as Annex XXII. ♦

Discussions, Conclusions and Recommendations

- ▮ In the Black Sea region, fisheries have always been an important economic activity that has provided the occupation and employment opportunities for many people.
 - ▮ Fisheries and aquaculture sector brings direct and indirect benefits to people, families, communities and littoral towns and villages.
 - ▮ Institutionalization of the management system of aquaculture in Turkey as a country that is surrounded by the sea is indispensable.
 - ▮ Black Sea stocks are depleted due to various kind of pollution, climate change, alien species and IUU fishing, a strategy is required for the sustainability of fish stocks.
 - ▮ A huge lack of data on stocks is creating uncertainty for the fisheries sector.
 - ▮ There is a necessity for an adequate regulatory framework and licencing in the sector.
 - ▮ Only 2% of fish products are from aquaculture, there is a need to develop this branch and support it at local level.
 - ▮ Regional organizations, like GFCM, BSEC, have to work more closely with the local authorities, in this case with Sarıyer Municipality, in supporting the fishery sector for the long term sustainable development in the Black Sea area.
 - ▮ There is an interest from the European Union towards the Black Sea area and EU's involvement and assistance in the fisheries and aquaculture sectors are welcomed.
 - ▮ International Cooperation is essential for the sustainable fisheries practices in the Black Sea.
 - ▮ There is a need for a follow up Conference to be organized next year.
- The participants to the Conference expressed their deep gratitude to Sarıyer municipality of Istanbul, in particular to Mr. Şükrü Genç, Mayor of Sarıyer municipality, and the Organization of the Black Sea Economic Cooperation Permanent International Secretariat (BSEC PERMIS) for the organization of the Conference and for the warm hospitality extended to them during their stay in Istanbul.
- ▮ Providing the employment of fisheries engineer in the related cooperatives for the development of fisheries. ♦

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
FISHERIES AND BLUE GROWTH**

31 OCTOBER - 1 NOVEMBER - İSTANBUL 2017

FISHERMAN REPORT

What fishermen say in Sarıyer

» The three sides of our country are surrounded by the sea and there are 8882 km of coastline. Within this position, fishing in our country is being managed by the General Directorate of Fisheries and Aquaculture, which is a sub-branch of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, although it has usage area as much as agriculture with 24 million hectares. Although many staff are located in the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, there are deficiencies in control and control points because of the difficulty of the physical structure of Turkey. These staffs are inadequate at the point where healthy and hygienic products are presented to the market.

» It is seen that fish stocks in the sea have been exposed to extreme hunting and are no longer able to respond to today's fisheries. For this reason, a quota system should be urgently introduced for sustainable fisheries and stocks should be able to renew themselves. Statistical data should be kept in the fish extraction area together with the quota system. The data department should be for the statistics of fisheries and fisheries records. (*unregistered is predictable by reducing the VAT to 1% for the registration of every hunted fish.)

» Illegal hunting in the sea has reached the highest level these days, which reveals that there are great weaknesses in the supervision of the number of over-licensed and unlicensed boats and also a lack of staff in management. Because there is no effective fisheries management, it has been insufficient for years to prevent illegal fishing, and coastal security, which is the controller of illegal fishing in the sea today, has been inadequate. The provincial and district Directorates of Agriculture and Coast Guard Command, which are assigned to audit duty, shall be authorized to replenish the fisheries engineers and to allocate adequate marine vessels for these units. Thus, audits should be increased and dissuasive punishments should be applied to those who do not comply with the prohibition on hunting.

» For half a century, fishing with lights is prohibited in the Marmara Sea, fishing was released for 45 days in case it is known to be harmful. Fishing with light is meant to kill our seas and must be forbidden immediately.

» The landing points of the fish must be taken under control. The origins of the fish that are landed are investigated and unlicensed hunting should be strictly prohibited.

» It is observed that the communiques regulating fishing which are published every 4 years have not responded to the present fisheries. These communiques mainly include the topics of fish length, depth and fishing area. The unlimited fishing gear used by the fisherman and the hunting system exert too much pressure on the fish stocks in the inner seas. Urgent radical measures need to be taken in this regard. At the beginning of these measures should primarily be the design of selective fishing gear, and restrictions on the size of fishing gear. When preparing the communiques regulating fishing, the prohibitions should be determined by taking into account such important issues as climate change and pollution which have very big effects on the fish population. If necessary, academics, fishermen and local authorities should come together and rearrange every year.

» Besides, there is an overgrowth in the boat length. Our boat numbers are too large. In parallel with the decline of the amount of fishing in the unit effort, excessive prey pressure increases. For this reason, there is a need to reduce the number of boats by determining the social and economic structure of the fishermen correctly. Our seas do not have the chance to deal with the advanced technology and hunting capacity of these boats. As soon as possible, the new fishing

policy should be encouraged for overseas fishing, but the vessels with a restricted height of 30 meters must be encouraged to fish, but none of these Black Sea countries.

» Under the name of the auxiliary boat, the permission of the boat which transports the fish from the sea to the land should be cancelled, and the boat which caught the fish should leave the fishing area after catching its own fish, so that the pressure on fish stocks can be reduced by avoiding continuous catching.

» The district municipalities and the agriculture directorate should be allowed to arrange places such as sales points, binding places, drawbars, net washing places and social facilities specified in the shelters directive.

» Midwater trawl fishing should definitely be banned, as the boats catch all kinds of fish and do not even leave small fish. Keeping even the fish that are bait of the growing fish is seriously harming the seas.

» To give the fish a chance to live in the sea and to ensure sustainability, the protected areas in our seas should be designated and fishing should be banned there.

» The implementation of Regional Fishing should be started to prevent overfishing, dual network usage on the boat should be removed, and there must be one license and one network on the boat.

» There should be only one type of fishing gear on boats. ♦

SARIYER
BELEDİYESİ
444 1 722

www.sariyer.bel.tr

 [Sariyerbld](https://www.facebook.com/Sariyerbld)

 [SariyerBelediye](https://twitter.com/SariyerBelediye)

 [Sariyer.tv.tr](https://www.youtube.com/Sariyer.tv.tr)